

Obnova a nové využití plynárny v Králíkách

Bc. Veronika Maříková

Diplomová práce
Fakulta architektury ČVUT v Praze
letní semestr 2024/2025

Obnova a nové využití plynárny v Králíkách

autor:
Bc. Veronika Maříková

vedoucí práce:
prof. Ing. arch. Akad. arch. Václav Girsá

statické řešení:
Ing. Tomáš Bittner

konstrukční detaily:
Ing. arch. Aleš Mikule Ph.D.

požární řešení:
doc. Ing. Daniela Bošová Ph.D.

technická infrastruktura:
Ing. Dagmar Richtrová

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji panu prof. Ing. arch. Akad. arch. Václavu Girsá-
vi za možnost zpracovávat diplomovou práci pod jeho
vedením a za jeho cenné rady k mému diplomovému
projektu.

Největší poděkování patří mé rodině a přátelům za
jejich podporu a pomoc během celého mého studia.

OBSAH

Úvod	9
Analytická část	
1. Lokalita	13
2. Historie	33
3. Bývalá plynárna	37
4. SWOT analýza	63
5. Reference	69
Návrhová část	
1. Technická zpráva	76
2. Výkresová část	87
3. Areál bývalé plynárny	101
4. Návrh nadchodu	137
5. Vizualizace	147
6. Závěr	163
Zdroje a dokladová část	165

ÚVOD

Tato práce se věnuje průzkumu, analýze a návrhu architektonického řešení areálu bývalé plynárny v Králíkách.

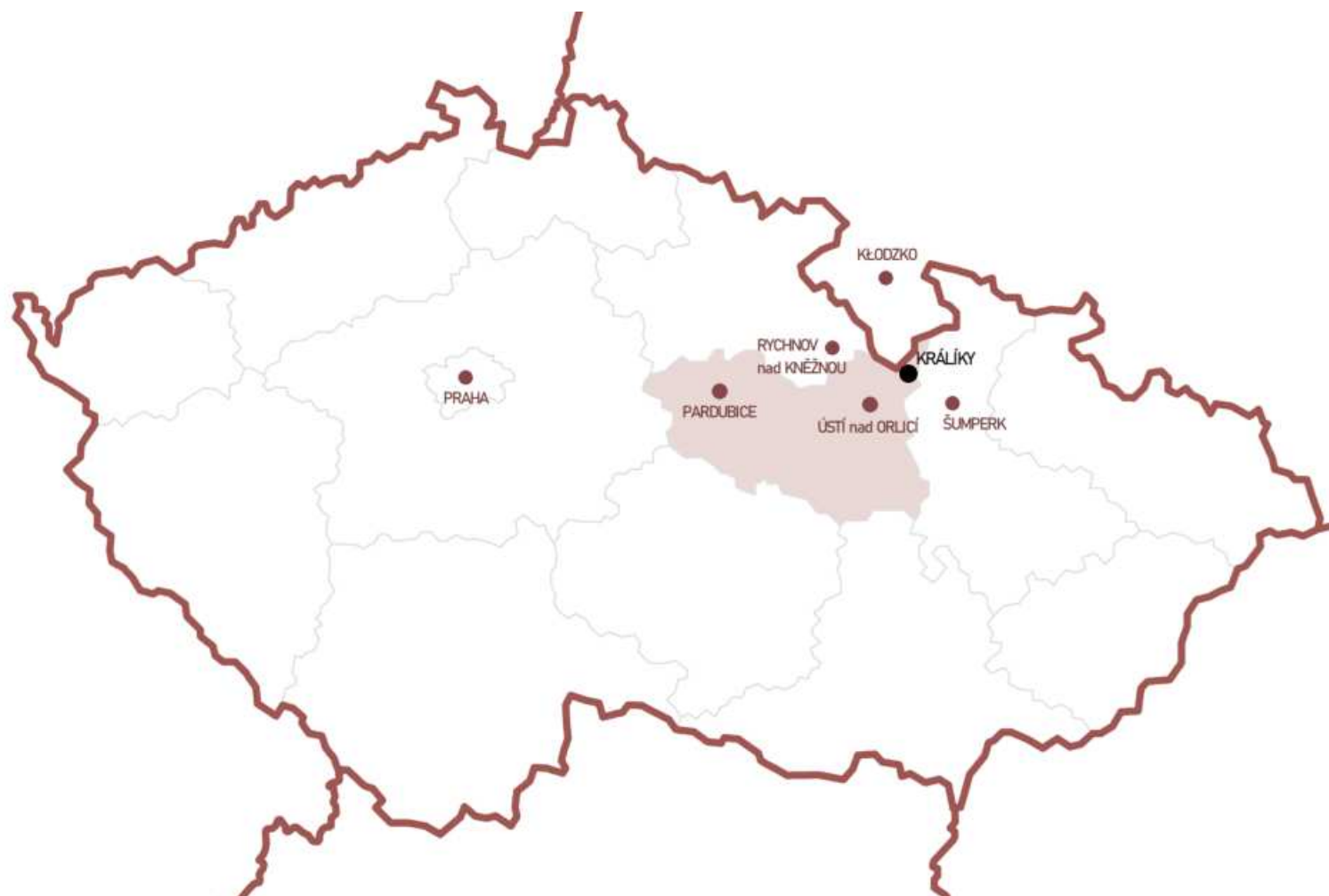
Cílem práce je vytvořit soudobý architektonický návrh území jako celku – od obnovy původního objektu, přes začlenění nových staveb, až po citlivé řešení veřejných prostranství. Součástí návrhu je rovněž koncepce nadchodu, jenž městu přináší nové funkční možnosti a zajišťuje prostorové propojení areálu se zbytkem urbanistické struktury.

Pozornost je zároveň věnována detailnímu řešení vnitřního uspořádání historického objektu a návrhu jeho nové architektonické podoby. Architektonický celek je doplněn o dvě nově navržené budovy, které přirozeně rozvíjejí původní strukturu areálu.

Výsledná koncepce dává areálu bývalé plynárny novou podobu s ambicí stát se významným kulturním a společenským centrem – nejen pro místní obyvatele, ale i pro návštěvníky města.

ANALYTICKÁ ČÁST

1. LOKALITA

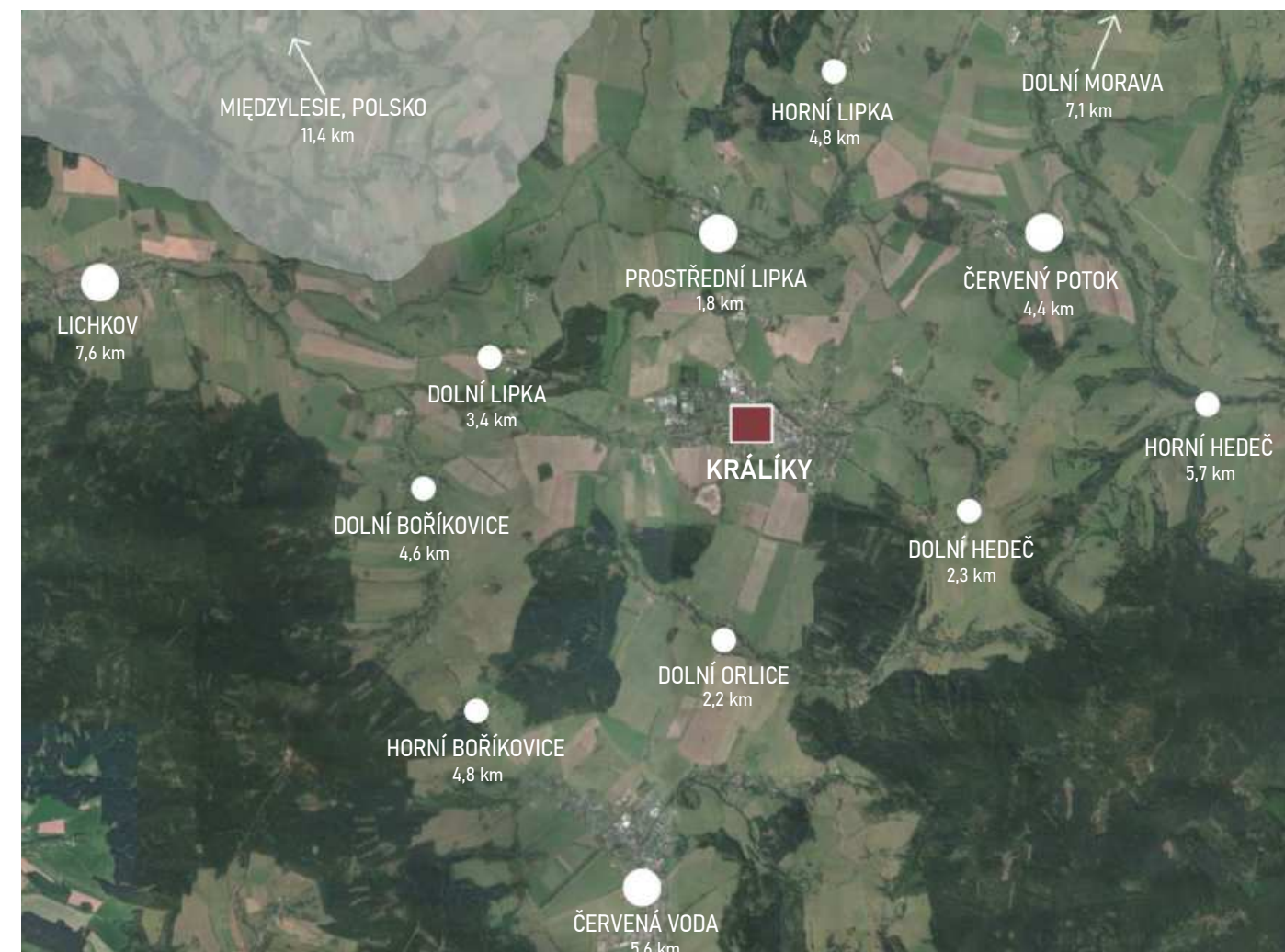

Mapa ČR (Maříková, 2025)

ZÁKLADNÍ INFORMACE

Králíky jsou město v severovýchodním výběžku Česka. Nachází se konkrétně v Pardubickém kraji, v okrese Ústí nad Orlicí. Jde o město ležící při trojmezí mezi Čechy, Moravou a Slezskem. Leží v nadmořské výšce 550–600 m. Na rozloze 52,78 km² zde žije 4 126 obyvatel. Králíky jsou ORP - obec s rozšířenou působností.

Poloha města je přibližně 35 km směrem na jih od Ústí nad Orlicí, 81 km směrem na jihozápad od Pardubic, 42 km směrem na západ od Rychnova nad Kněžnou, 45 km směrem na sever od Klodzka (PL) a 28 km jihovýchodně od města Šumperk.⁹

Geografické schéma okolních obcí a vzdáleností od města Králíky (Maříková, 2025)
podkladová mapa, (zdroj: ČÚZK, 2025)

GEOGRAFIE

Město Králíky se nachází v blízkosti hranic s Polskem na severozápadě a s okresem Šumperk na severovýchodě. Rozkládá se mezi Orlickými horami na severozápadě, Králíckým Sněžníkem na severovýchodě a Hanušovickou vrchovinou na jihovýchodě. Městem protékají dva potoky, Králícký a Plynárenský. Plynárenský potok se následně vlévá do Králíckého rybníka.

Králíky sousedí s několika obcemi. Na jihu s Červenou Vodou, Dolní Orlicí a Horními Boříkovici, na západě s Dolními Boříkovici, Dolní Lipkou a Lichkovem, na severu s Prostřední Lipkou, Horní Lipkou, Dolní Moravou a Červeným Potokem, na východě s Horní Hedeč a Dolní Hedeč.⁶

Ortofotomapa města Králíky 2025 (zdroj: ČUZK, 2025)

Ortofotomapa: poloha bývalé plynárny 2025 (zdroj: ČUZK, 2025)

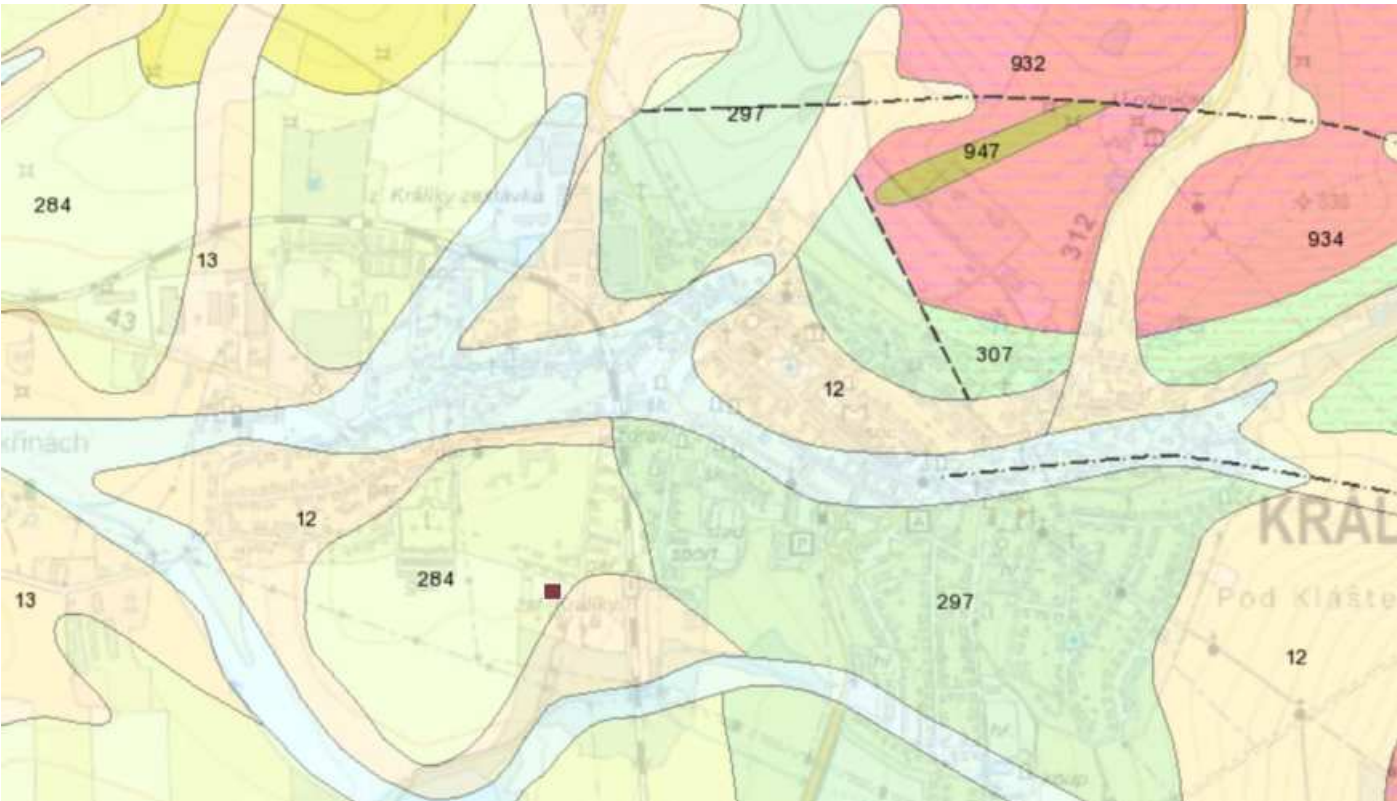
Ortofotomapa města Králíky 2025 (zdroj: ČUZK, 2025)

POLOHA BÝVALÉ PLYNÁRNY

Bývalá plynárna se nachází v jižní části města. Leží v rovinaté oblasti přímo naproti vlakovému nádraží. Na rozdíl od většiny města, které se zvedá směrem na severovýchod, je tato stavba situována v nižší poloze. Toto umístění jí dodává benefit otevřených výhledů do okolí.

Z této lokality je otevřený výhled na jihovýchod, kde se tyčí majestátní klášter na vrchu Hora Matky Boží, který tvoří jednu z hlavních dominant okolí. Z ulice Plynárenská je také krásný výhled na krajinu, s Orlickými horami na západě a Králickým Sněžníkem na severovýchodě. Směrem na jih od řešeného pozemku protéká Plynárenský potok. Ten dale ústí do Králického rybníka.

Klidná poloha na jižním okraji města nabízí tiché prostředí v blízkosti přírody, přičemž zároveň zajišťuje velmi dobrou dostupnost do centra města a výborné spojení vlakem do okolí. V okolí plynárny se nachází rodinné domy se zahradami a zahrádkářská kolonie s menšími zahradními stavbami.⁵

Geologická mapa (zdroj: <https://mapy.geology.cz/geo/>)

12 písčito-hlinitý až hlinito-písčitý sediment	297 slínovce s polohami či konkrecemi vápenců, rytmy či cykly slínovec - vápenec (jílovito vápnité prachovce - lužický vývoj)	932 rula
13 kamenitý až hlinito-kamenitý sediment	307 písčité slínovce až jílovce spongilitické, místy silicifikované (opuky)	934 rula
284 vápnitý jílovec, slínovec, vápnitý prachovec		947 amfibolit až rula

Ortofotomapa (zdroj: <https://mapy.geology.cz/geo/>)

GEOLOGIE A PŮDA

Geologické složení města Králíky a jeho okolí je charakterizováno zejména přítomností vápenitých jílovců a slínovců na západě a písčitých jílovců a slínovců na východě.

V této oblasti, stejně jako v okolí Králík, se vyznačuje vysokým podílem zemědělské půdy.

Údolní nivy dvou potoků (Plynárenský, Králícký) především obsahují písčité, hlinité až kamenité sedimenty.

Na severovýchodě území obsahuje charakter půdy tvrdé horniny, jako jsou amfibolity až ruly.

Řešené území leží v oblasti výskytu vápnitého jílovce, slínovce a vápnitého prachovce. ⁷

MORFOLOGIE

Město Králíky leží v údolí a ze tří stran je obklopeno horami:

- Orlické hory na severozápadě
- Hanušovická vrchovin na jihovýchodě s nejvyšším vrcholem Jeřáb (1003 m.n.m.)
- Králický Sněžník na severovýchodě s nejvyšším vrcholem (1423 m.n.m.)

Okrajové části města a blízké okolí jsou převážně tvořeny zemědělskými plochami, jako jsou pole a louky. Velká část krajiny, která se rozkládá směrem na jih od města, je zalesněná.

Severní oblastí města protéká Králický potok. Ten se směrem na západ přibližně 1 km od okraje Králík vlévá do Tiché Orlice.

Nejvyšším vrcholem v bezprostředním okolí města je Mariánský kopec situován na východě. V jeho blízkosti pramenní Plynářský potok. Ten dále protéká jižní částí města a ústí do Králického rybníka.

LEGENDA

- vodní plochy a toky
- zalesněné plochy
- areál bývalé plynárny

Morfológická mapa (Maříková, 2025)

Dopravní mapa (Maříková, 2025)

DOPRAVA

Králíky prochází silnice I/43. Tato silnice I. třídy vede od jihu z Červené Vody a pokračuje dále k hranicím s Polskem na severozápadě. V Králíkách se na tuto silnici napojuje důležitá silnice II/312, která vytváří spojení mezi městem a Dolní Moravou.

Králíky leží na železniční trati 024. Na severozápadním okraji města se nachází vlaková zastávka Králíky. Trať dále prochází středem města. Následně se prudce stáčí směrem na jih a pokračuje dale do Červené Vody.

Řešený pozemek se nachází v klidné ulici Plynárenská, která je směrem na sever napojena na silnici I. třídy. Leží přímo naproti vlakovému nádraží Králíky.

LEGENDA

- železnice
- významné peší a turistické cesty
- silnice I. třídy
- silnice II. třídy
- silnice III. třídy
- obslužné místní cesty
- vlakové nádraží
- autobusové nádraží
- vlaková zastávka
- autobusová zastávka
- areál bývalé plynárny

Mapa občanské vybavenosti (Maříková, 2025)

OBČANSKÁ VYBAVENOST

Město nabízí rozsáhlejší občanskou vybavenost než okolní obce, kde je většinou dostupné pouze základní vybavení. Ve městě se nachází školy, 2 supermarkety, poliklinika, pošta, městský, pracovní a stavební úřad, dále také muzea, kino, sportovní zařízení, rekreační plochy a široká nabídka obchodů a služeb.

Další významné pracovní příležitosti a potenciál nabízí blízká Dolní Morava, kde se nachází celoročně navštěvované turistické a lyžařské středisko s Hotelovým komplexem Vista.

LEGENDA

- služby
- obchody
- ubytování
- kavárny, restaurace, bary
- ZŠ, MŠ, speciální ZŠ
- tělocvičny a sportovní haly
- hřiště a rekreační plochy
- městský úřad
- muzea
- kostely
- kino
- poliklinika
- vlakové nádraží
- průmysl
- sklady

KULTURNÍ MÍSTA A PAMÁTKY

A Klášter na Hoře Matky Boží

Nad městem se nachází kulturně a historicky důležitý poutní areál. Zahrnuje klášter a chrám Nanebevzetí Panny Marie. Vznikl na konci 17. století zásluhou biskupa Tobiáše Jana Beckera. Od roku 2018 je národní kulturní památkou.

Pohled na Králíky z Hory Matky Boží
(zdroj: <https://eastbohemiafilmoffice.cz/cs/lokace/hora-matky-bozi-klaster>)

Fotografie barokního poutního areálu
(zdroj: <https://eresort.dolnimorava.cz/bod/klaster-hora-matky-bozi-6414/>)

B Křížová cesta

Křížová cesta začíná nedaleko centra Králík. Dvoukilometrová cesta vede až nahoru ke klášteru a je lemována stromovou alejí z památných lip. V průběhu cesty se nejprve objevuje vstupní barokní brána, následovaná osmi šestihrannými kaplemi.

Vstupní brána
(zdroj: https://www.krasnecsko.cz/fotolok_vypis.php?id=38456&obr=2)

Šestihenná kaple z počátku roku 1704
(zdroj: https://www.krasnecsko.cz/fotolok_vypis.php?id=38456&obr=2)

C Velké náměstí

V historickém jádru města Králíky se nacházejí výrazné měšťanské domy v barokním a klasicistním stylu. Severní část náměstí doplňuje Mariánský sloup, postavený na konci 18. století. Ve středu tohoto prostoru stojí malá kašna obsahující sochu Přadleny. Směrem na sever, dál od náměstí, se rozkládá areál fary a kostel svatého Michaela Archanděla.

Velké náměstí
(zdroj: <https://www.ubytovanikraliky.cz/fotogalerie/>)

Kostel sv. Michaela archanděla
(zdroj: <https://www.turistika.cz/mista/kralicky-kostel-sv-archandela-micheela/detail>)

D Malé náměstí

Malé náměstí má dvě dominanty. První z nich je malá kaplička zasvěcená svatému Janu Nepomuckému. Druhým výrazným prvkem místa je impozantní Mariánský sloup, doplněný sochou Panny Marie.

Pohled na Malé náměstí a Mariánský sloup
(zdroj: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/8/81/Kr%C3%A1l%C3%ADky_%281%29.jpg)

Kaple sv. Jana Nepomuckého
(zdroj: <https://www.ceskehory.cz/foto/54129.html>)

KULTURNÍ MÍSTA A PAMÁTKY

E Dělostřelecká tvrz Hůrka

V 1. polovině 20. století byla začleněna do československého pohraničního opevnění. Pět velmi masivních srubů vytváří základní strukturu místa. Tyto sruby jsou propojeny rozvětveným systémem podzemních chodeb a sálů, které měří téměř dva kilometry.

Dělostřelecká tvrz Hůrka vstup
(zdroj: <https://www.kudyznudy.cz/aktivity/muzeum-opevneni-delostrelecka-tvrz-hurka>)

Areál dělostřelecké tvrze Hůrka
(zdroj: <https://vyletystatou.cz/vylet/263-delostrelecka-tvrz-hurka-kraliky>)

F Žlutá škola

V budově, která nyní slouží jako základní škola, původně sídlila odborná škola specializující se na opracování dřeva. Byla dostavěna na počátku 20. století a její fasáda je zdobena výraznými neorenesančními prvky.

Pohled na Žlutou školu z ulice 5. května
(zdroj: <https://pamatkovykatalog.cz/zakladni-skola-tzv-zluta-skola-13913603>)

Pohled na portál Žluté školy
(zdroj: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/6b/Zluta_skola_%28Kraliky%292.JPG)

G Bývalý klášter

Původně objekt sloužil jako klášter Uršulinek Roku 1898 byla v Králíkách založena Královská zemská polepšovna. Svůj domov v ní našlo 150 chlapců ve věku od šesti do čtrnácti let. V roce 2014 došlo k nepříjemné události, která zapříčinila trvalé uzavření. Od té doby je objekt stále prázdný.

Pohled na bývalý klášter z ulice 5. května
(zdroj: https://www.denik.cz/z_domova/z-byvaleho-detskeho-ustavu-v-kralikach-by-mohla-byt-veznice-20160908.html)

Vstupní portál do budovy
(zdroj: https://www.denik.cz/z_domova/z-byvaleho-detskeho-ustavu-v-kralikach-by-mohla-byt-veznice-20160908.html)

H Městský hřbitov

Městský hřbitov obsahuje hodnotnou neorenesanční vstupní budovu s centrální kopulí z roku 1898. Dále se zde nachází soubor hodnotných prvků zahrnující litinový kříž a architektonicky hodnotné hrobky významných osobností.

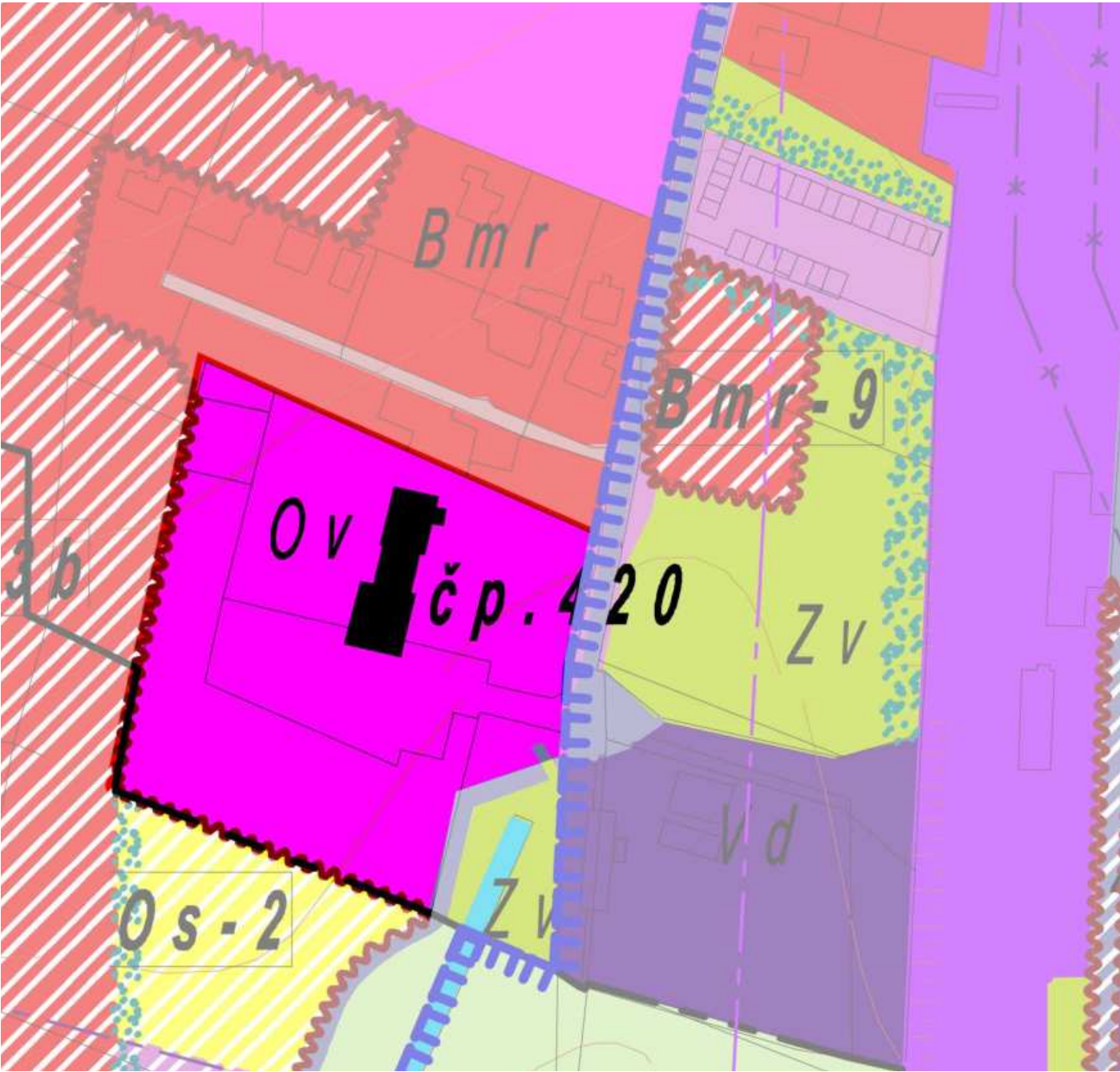

Vstupní budova na hřbitov
(zdroj: <https://pamatkovykatalog.cz/vstupni-budova-35517308>)

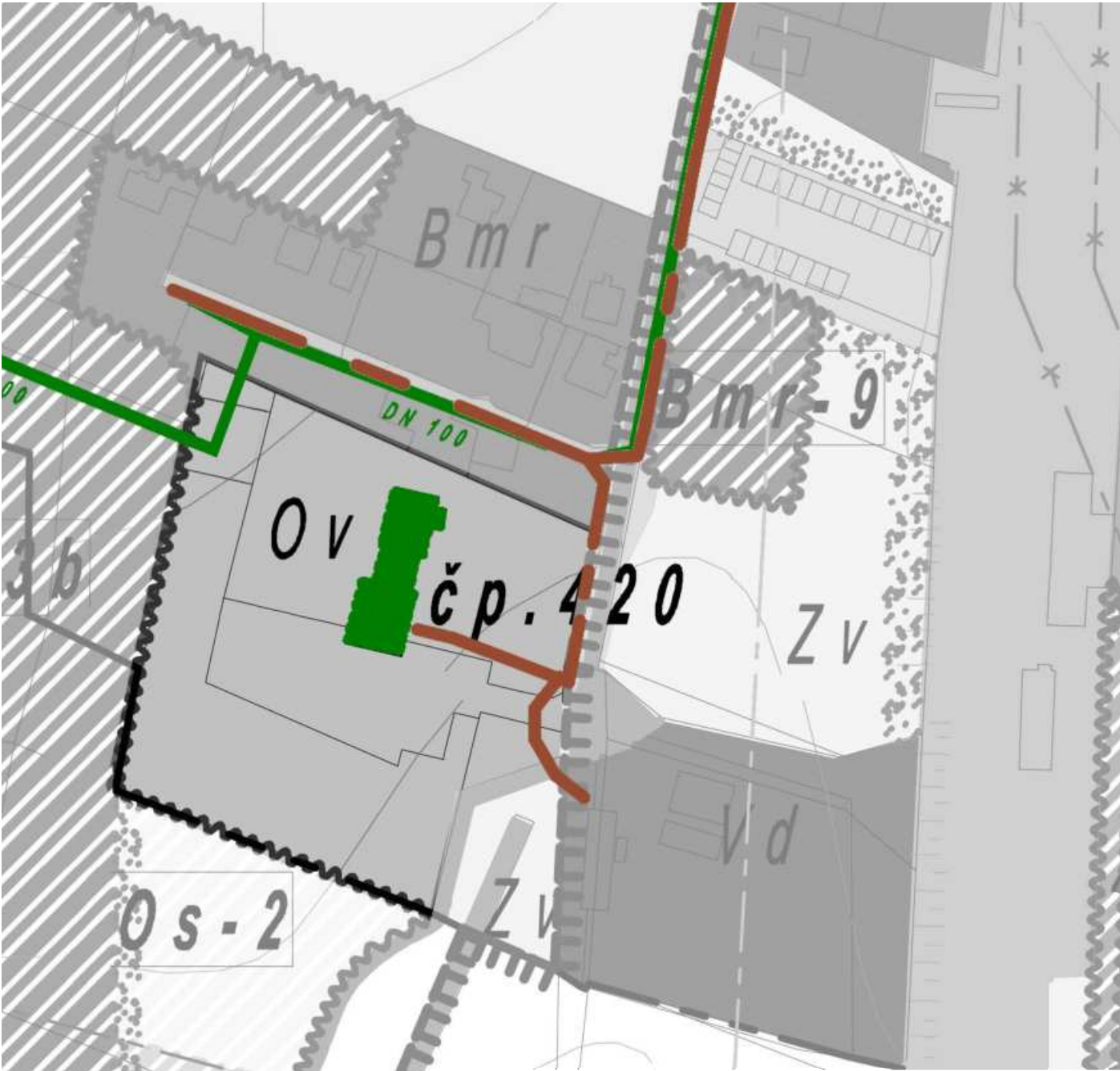
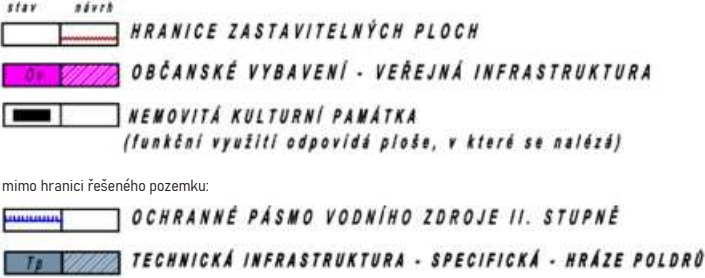

Soubor na městském hřbitově
(zdroj: <https://pamatkovykatalog.cz/soubor-na-mestskem-hrbitove-12295021>)

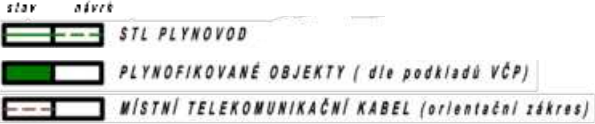
ÚZEMNÍ PLÁN MĚSTA

na řešeném pozemku: Koordinační výkres (zdroj: <https://www.kraliky.eu/uzemni-plan-kraliky/ds-1259>)

na řešeném pozemku: Výkres technické infrastruktury (zdroj: <https://www.kraliky.eu/uzemni-plan-kraliky/ds-1259>)

2. HISTORIE

HISTORIE MĚSTA KRÁLÍKY

Historie území sahá až do roku 1367, kdy se objevuje jeho první písemná zmínka. Karel IV. daroval „Hory Králické“ Čeňkovi z Potštejna. Město bylo ustanoveno až v 16. století. Poprvé je písemně doloženo v roce 1568. O devět let později, v roce 1577, došlo k důležité změně vlastnických poměrů. Město přešlo do vlastnictví Zdeňka z Valdštejna. V té době take docházelo k rozšiřování zástavby města, rozvoji cechů a mesto dokonce získalo právo pořádat vánoční trhy.

V 17. století se město stalo známé díky poutnímu areálu, založeným rodákem Tobiášem Janem Beckerem. Mnoho přicházejících poutníků tak podpořilo i místní řemesla. V Králíkách a okolních oblastech byla zejména rozvinuta řemesla, jako varhanářství a tkalcovství. Kromě toho se zde vyráběly betlémy a dřevěné figurky, které byly vyváženy nejen do okolních zemí, ale dokonce i do Ameriky. Díky rostoucímu významu poutního místa vzniklo také více hostinců, obchodů a řemeslnických dílen.

Králíky se historicky musely vyrovnávat také s požáry, nejvíce v 18. století, kdy město několikrát vyhořelo. Následně bylo také částečně přestavěno. V období, kdy bylo připojeno Kladsko k Prusku, docházelo k postupnému rozrůstání a rozkvětu, díkypřísunu nových obyvatel. V tomto období začaly vyrůstat nové stavby sakrální povahy a také několik významných měšťanských domů. Nová změna hranic měla dlouhodobý vliv na kulturní i ekonomický rozvoj města.

V 19. století zažilo město modernizaci. Vznikla železnice, nové silnice, nová technická infrastruktura i továrny. Žilo zde převážně německé obyvatelstvo a to do počátku 2. světové války. Dále bylo město v roce 1938 připojeno k Německu. Králíky se staly součástí obranného pohraničního systému. Dokonce sem dohlížel i sám Adolf Hitler. Proto zde během války probíhala výroba pro armádu, zejména součástek pro vojenská letadla. Za toto období se v Králíkách také plánovalo vybudování koncentračního tábora. Tento projekt se ale nakonec kvůli konci války nestihl dokončit.

Po roce 1945 došlo k odsunu německého obyvatelstva. Městu se podařilo úspěšně dosídlit, a to zabránilo jeho výraznému zpuštění. Na přelomu 80. a 90. let vynikalo historické jádro města svou výjimečnou zachovalostí v porovnání s okolím. Také proto získalo status městské památkové zóny. V následujících letech následovala rozsáhlá obnova, která zahrnovala rekonstrukci historických památek a významných kulturních míst nejen v Králíkách, ale i v širším okolí.¹⁰

Pohled na Králíky, 17. století
(zdroj: <https://www.sneznik.cz/pohori/mesta-obce/kraliky/kraliky-historicke-fotografie>)

Jádro města, 18. století
(zdroj: <https://www.sneznik.cz/pohori/mesta-obce/kraliky/kraliky-historicke-fotografie>)

Králíky celkový pohled, 1945
(zdroj: <https://www.sneznik.cz/pohori/mesta-obce/kraliky/kraliky-historicke-fotografie>)

3. BÝVALÁ PLYNÁRNA

HISTORIE BÝVALÉ PLYNÁRNY

Plynárna byla vybudována v roce 1906 kvůli nevyhovujícímu veřejnému osvětlení. I přesto, že šlo o malé město, se Králíky rozhodly investovat do moderního plynového osvětlení. Po získání zkušeností z nedalekých Zlatých Hor bylo v únoru 1906 koupeno místo pro stavbu, která probíhala rychle. Použitou technologii dodala firma Elster z Vídně. Samotnou výstavbu zprostředkovala firma Hübner. Do konce roku 1906 bylo položeno 8 km potrubí a instalováno více než 50 plynových lamp. Plynárna měla denní kapacitu 1 200 m³ svítiplynu, který byl využíván převážně pro veřejné osvětlení, ale také pro domácnosti a průmysl. Slavnostní otevření proběhlo 15. 12. 1906.

Konec 2. světové války způsobil znárodnění plynárny. Následně byla začleněna do podniku nesoucího název Východočeské plynárny. Ke konci první poloviny 20. století došlo k její modernizaci. Konkrétně šlo o plnou elektrifikaci, výstavbu nové pece a rozšíření celkové kapacity. Významným faktorem rozvoje města byla také výstavba závodu Tesly Holešovice. V roce 1958 byly Králíky připojeny na vysokotlaký plynovod Olomouc–Pardubice. Tím skončila místní výroba plynu a plynárna se přeměnila na rozvodnou stanici. Sít' byla postupně rozšiřována a modernizována.

Následně byla v roce 1964 do budovy přesunuta vozovna ČSAD. V roce 1970 začala celostátní výměna svítiplynu za bezpečnější a výhřevnější zemní plyn. V Králíkách k této změně došlo v roce 1988, kdy byly vyměněny staré plynovody, upraveny spotřebiče a sít' byla posílena. V roce 2000 byla plynárenská sít' rozšířena i do okolních oblastí, jako jsou Dolní Lipky, Červená a Bílá Voda. V Červené Vodě byla plynofikace zahájena v roce 1990 a do roku 2000 zde bylo 343 odběratelů.

Na počátku roku 2000 našla v areálu své místo nově zřízená služebna Východočeské plynárenské, která zde rozšířila svou působnost. Rok 2005 se stal mezníkem v historii objektu bývalé plynárny, kdy byl oficiálně uznán jako kulturní památka. V roce 2010 město nabylo vlastnictví objektu a od té doby slouží jako skladové prostory.

Plynárna byla tedy až do roku 1945 majetkem města. Po znárodnění v roce 1946 přešla pod Východočeské plynárny a v roce 1962 byla začleněna do okresního závodu v Ústí nad Orlicí. V roce 2000 bylo v oblasti Králík provozováno téměř 55 km plynovodů, 6 regulačních stanic a více než 1 700 odběratelů. Roční spotřeba plynu přesáhla 10 milionů m³. Zemní plyn se tedy nakonec stal hlavním zdrojem energie nejen pro město, ale i jeho okolí.¹

Současný stav a vývoj

V současnosti je plynová sít' v oblasti Králík modernizována a stále se rozšiřuje. Město i okolní oblasti jsou zásobovány dostatečným množstvím zemního plynu. Díky modernizaci a přechodu na zemní plyn se výrazně zlepšila energetická bilance regionu.

Plynárna dnes není jen historickým památníkem, ale i důležitým bodem infrastruktury pro Králíky a okolí, a to jak pro domácnosti, tak pro průmyslové odběratele. Dlouhá historie plynárny, která zahrnovala nejen výrobu a distribuci plynu, ale i adaptaci na moderní technologie, svědčí o její důležitosti pro místní komunitu a hospodářství. Jejím pokračujícím vývojem se Králíky zařadily mezi progresivní města s dobře rozvinutou energetickou infrastrukturou.³

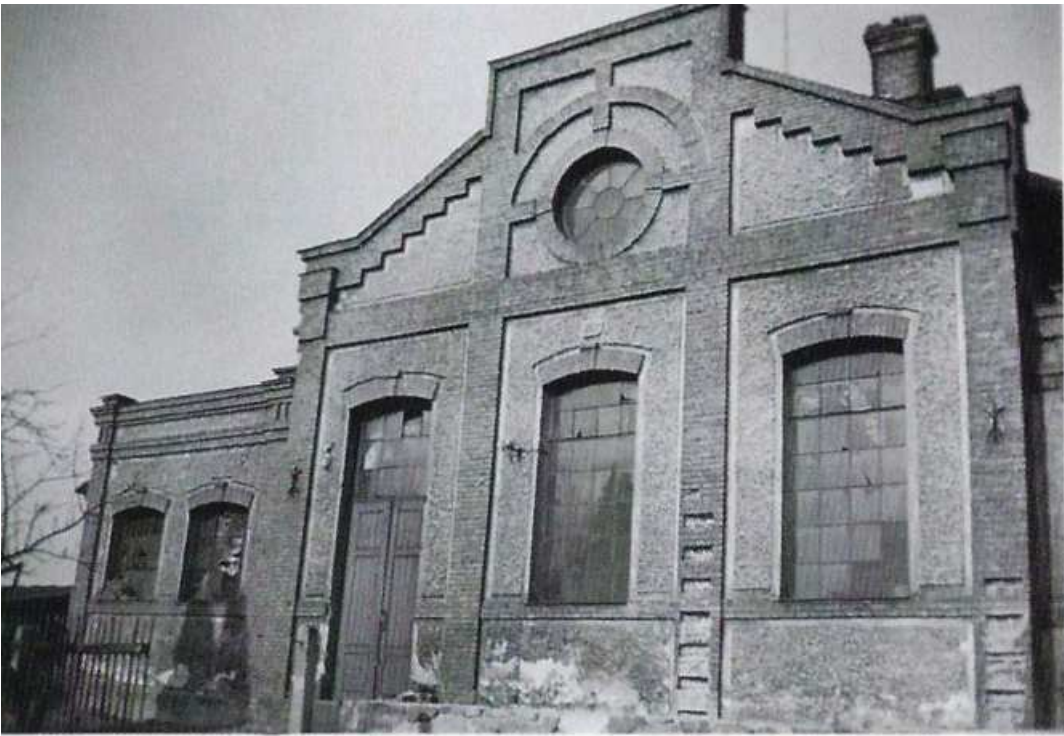
Částečný pohled na město z věže kostela, vlevo objekt plynárny, kolem roku 1910
(zdroj: archiv Městského muzea a informačního centra Králíky)

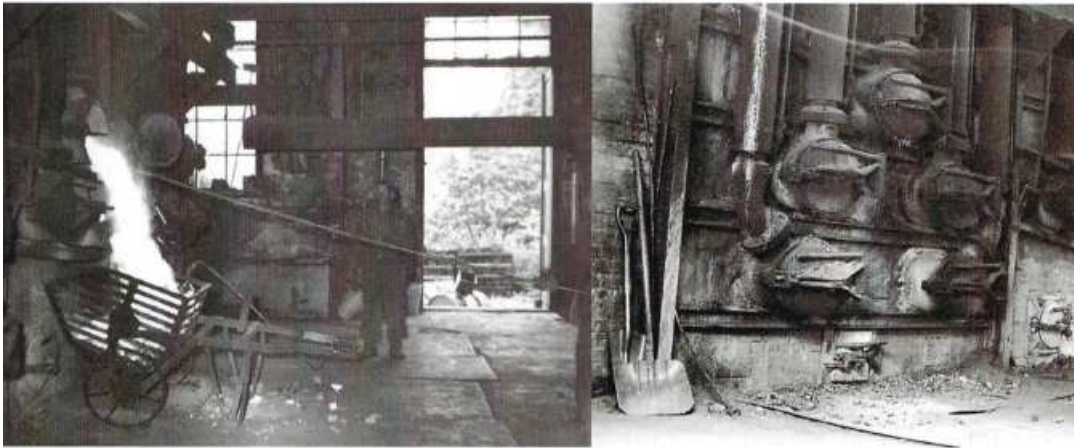
Pohled na Králíky směrem od jižního okraje města z roku 1950
(zdroj: archiv Městského muzea a informačního centra Králíky)

ČASOVÁ OSA OBJEKTU

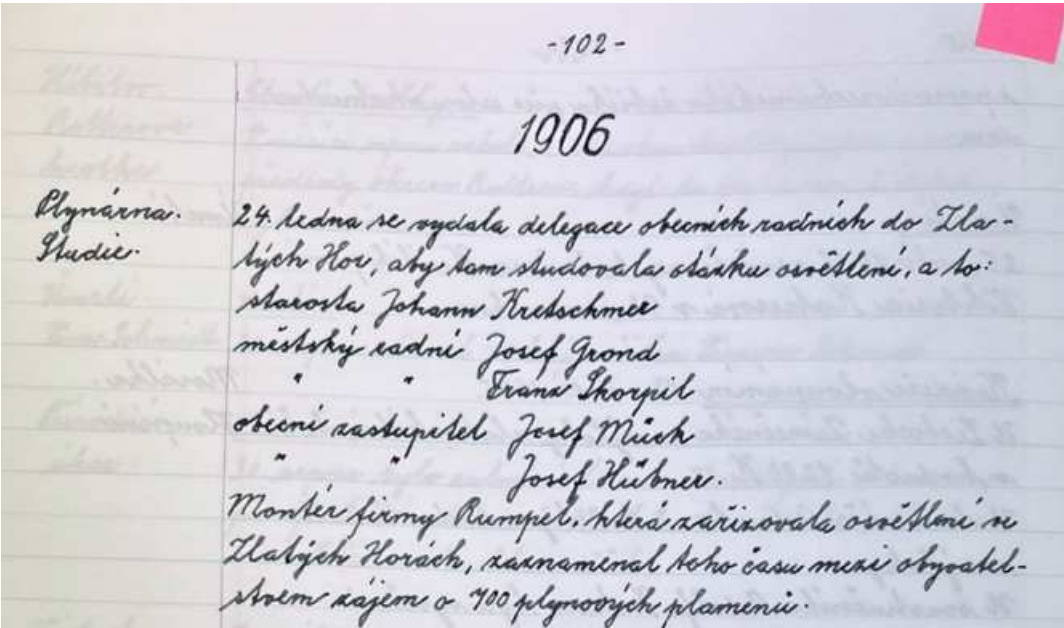
1906	Slavnostní zahájení provozu plynárny, osvětlení ulic
1907	Zavedení telefonní linky z MěÚ do plynárny
1945	Plynárna znárodněna
1958	Zastaven provoz v plynárně – město napojeno na dálkový plynovod
1964	Do budovy přestěhována vozovna ČSAD
2000	Objekt plynárny slouží jako služebna Východočeské plynárenské
2005	Objekt vyhlášen za kulturní památku
2010	Majetek města Králíky, do dnešního dne slouží jako skladové prostory

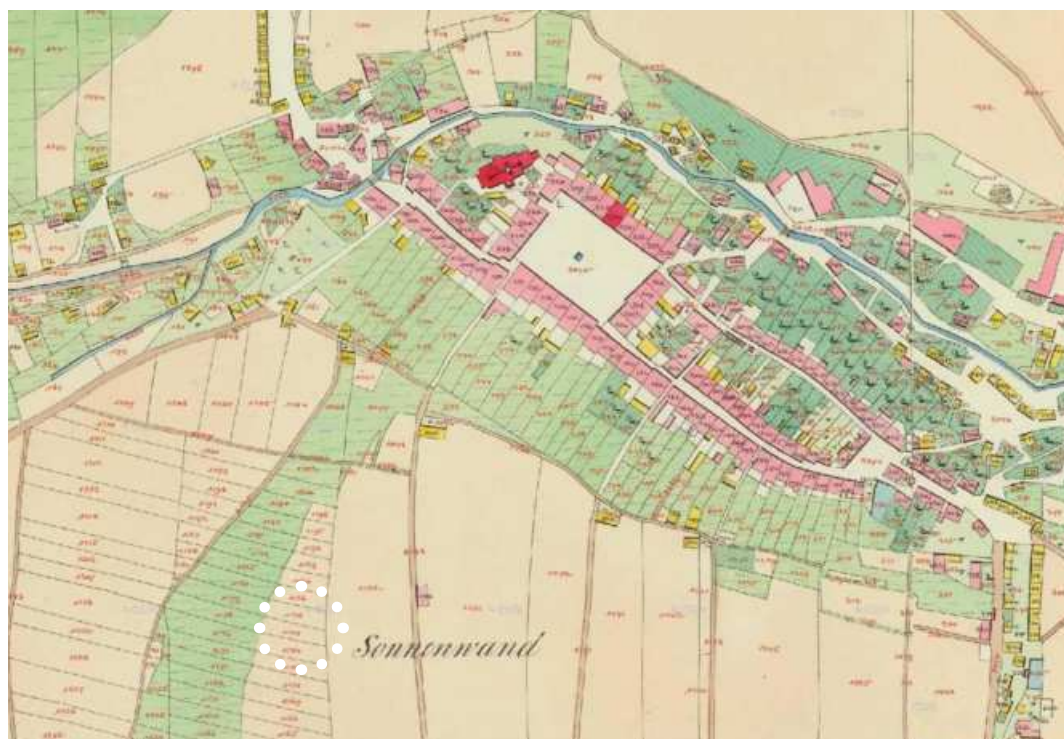
Průčelní fasáda plynárny kolem roku 1950
(zdroj: archiv Městského muzea a informačního centra Králíky)

Interiér plynárny během vyprazdňování koksu z retort, kolem roku 1950
(zdroj: archiv Městského muzea a informačního centra Králíky)

Kroniky města Králíky 1887–1914, podle poznámek W. Oehla, napsal a poznámkami opatřil Josef Hubner
(zdroj: archiv Městského muzea a informačního centra Králíky)

Císařské povinné otisky stabilního katastru 1839
(zdroj: <https://ags.cuzk.cz/archiv/>)

Třetí vojenské mapování 1875
(zdroj: <https://ags.cuzk.cz/archiv/>)

Indikační skica
(zdroj: <https://ags.cuzk.cz/archiv/>)

Státní mapa 1951
(zdroj: <https://ags.cuzk.cz/archiv/>)

Ortofoto 1971
(zdroj: <https://ags.cuzk.cz/archiv/>)

Ortofoto 2003
(zdroj: <https://ags.cuzk.cz/archiv/>)

Ortofoto 1992
(zdroj: <https://ags.cuzk.cz/archiv/>)

Ortofoto 2012
(zdroj: <https://ags.cuzk.cz/archiv/>)

Ortofotomapa: poloha bývalé plynárny 2025 (zdroj: ČUZK, 2025)

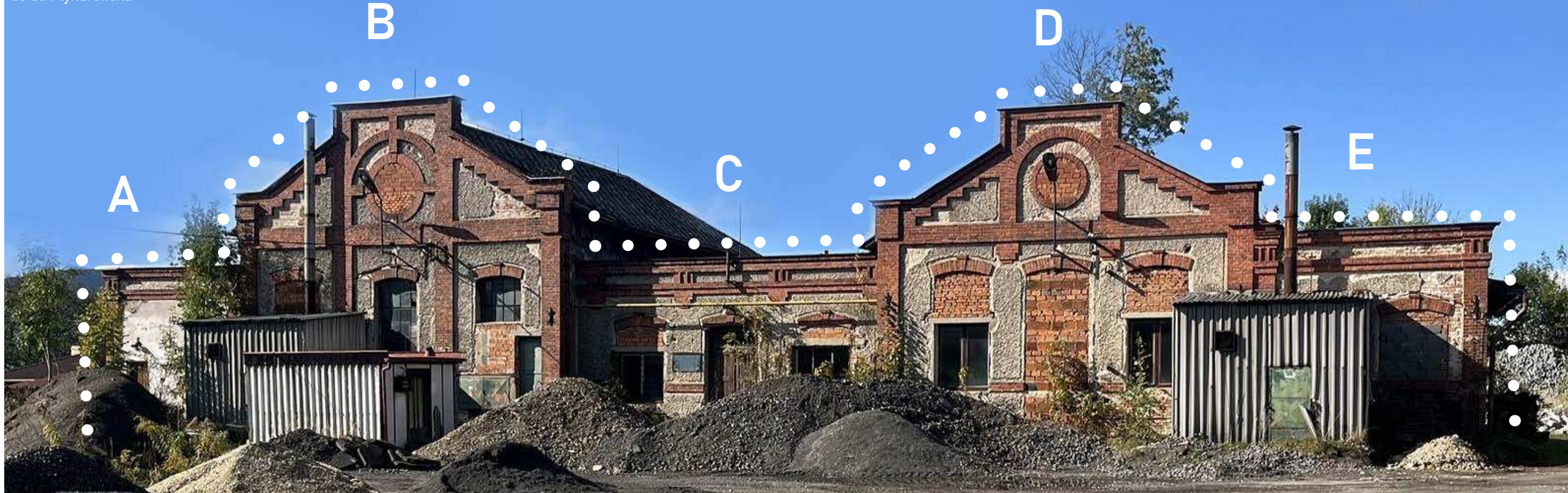
SOUČASNÝ STAV ORTOFOTOMAPA

Budova bývalé plynárny se nachází na rozlehlém, převážně rovinatém pozemku. Okolí tvoří především zástavba rodinných domů se zahradami, dále zahrádkářská kolonie, skladovací prostory a na západní straně k pozemku přiléhají zemědělské plochy.

Hlavní přístup k areálu je z Plynářské ulice, která vede na sever do centra města. Jižním směrem se nachází pěší trasa ke Králíckému rybníku a východním směrem je možný přístup k vlakovému nádraží.

Objekt bývalé plynárny se skládá z pěti částí označených písmeny A, B, C, D a E, které se liší půdorysnými rozměry, výškovými úrovněmi i celkovým hmotovým řešením.

REPREZENTATIVNÍ PŘEDNÍ FASÁDA
do ul. Plynářská

Reprezentativní fasáda z ulice Plynářská (zdroj: archiv autora diplomové práce)

SOUČASNÝ STAV

Hodnotná průmyslová budova bývalé plynárny je vystavěna ve stylu moderny. Tento industriální objekt je památkově chráněn – konkrétně jako kulturní památka (zapsána dne 18. února 2005).

Budova je tvořena pěti hlavními částmi A, B, C, D E:

- A** Nízká delší hmota s pultovou střechou, původně sloužila jako **sklad paliva**
- B** Nejvyšší a půdorysně nejdělsí hmota se štítovou orientací a sedlovou střechou ,původně obsahovala **pece**
- C** Střední spojovací přízemní ustupující hmota zastřešené plochou střechou, sloužila k umístění **umývarny**, šatny, dílny, místnosti s plynoměry a jako skladiště
- D** Vyšší a půdorysně kratší hmota se štítovou orientací a sedlovou střechou, původně obsahovala **halu s čističi**
- E** Nízká kratší hmota s pultovou střechou, původně sloužila jako **sklad hmot**

ZADNÍ FASÁDA

Zádní fasáda poničená nevhodným umístěním plechových vrat (zdroj: archiv autora diplomové práce)

Budova má cihelné zdivo. Exteriér stavby kombinuje hrubě stříkané omítky s režným provedením hodnotných architektonických prvků. Části budovy B a D mají zastřešení formou různých eternitových šablon. Části A, C a E mají konstrukci střechy zastřešenou vlnitým plechem. Fasády původně obsahovaly převážně vysoké segmentové výplně otvorů s pravoúhlým rastrem, které dnes již prakticky nejsou dochované. Během svého života totiž byla většina oken nahrazena novými, nevhodně vloženými výplněmi nebo dozdívkami. Části budovy B a D měly ve štítu fasády původně hodnotná rozetová okna. Ta jsou však nyní také zazděna. Část C se pyšní vysokými původními dvoukřídlymi dveřmi, které jsou ve velmi dobře dochovaném stavu.

Reprezentativní fasáda je členěna následovně:

- **Části A a E** mají reprezentativní fasádu s částečně dochovaným původním členěním. Dochovaly se zejména stupňovité římsy. Fasáda je však výrazně znehodnocena umístěním plechových vstupních budek a nevhodnými zazdívkami a výměnami okenních a dveřních otvorů.
- **Části B a D** disponují reprezentativní fasádou s poměrně dobře dochovaným původním členěním. Fasáda je členěna soklem obloženým kamenem, výraznými lisenovými rámci, stupňovitým vlysem ve štítech, atikou na zastřešených částech a režnými náklenky oken a dveří. Také je zde však celkový vzhled narušen přistavěnými plechovými vstupními budkami a nevhodnými úpravami otvorů (zazdívky a výměny).
- **Část C** si reprezentativní fasádu s původním členěním částečně dochovala. Dochovány jsou stupňovité římsy, režné náklenky oken a dveří a rovněž původní vstupní dveře. Fasáda je však znehodnocena nevhodným umístěním nových otvorů.

Zadní fasáda je členěna následovně:

- **Části A a E** mají zadní fasádu s částečně dochovaným původním členěním. Fasáda je narušena vestavbou vjezdů s plechovými posuvnými vraty.
- **Části B a D** mají zadní fasádu ve formě nízkých trojúhelníkových štítů s částečně dochovaným původním členěním. I zde došlo k narušení vjezdu s plechovými posuvnými vraty.
- **Část C** má zadní fasádu s částečně opadanou omítkou, přičemž je převážně odkryto cihelné zdivo.

Stavební a technický stav: Budova v průběhu let postrádala adekvátní údržbu. Zásahy do její konstrukce a vzhledu byly často neodborné a necitlivé k její architektonické hodnotě. Došlo k poškození řady původních prvků – bourání a zazdívání oken, narušování zdiva v místech s hodnotnými fasádními detaily a instalaci posuvných plechových vrat, která umožňovala parkování autobusů v období, kdy byla budova ve vlastnictví ČSAD.

Budově a přilehlému pozemku schází vhodné využití. Vnitřek objektu nyní slouží jako skladovací prostor pro město, včetně uložených vánočních dekorací, městského betlému a soch z hřbitova, čekajících na restaurování. Na přilehlém pozemku jsou nevhodně umístěny stavební materiály, náhrobní kameny a vraky automobilů.

Reprezentativní fasáda s částmi B, C, D (zdroj: archiv autora diplomové práce)

Kratší nízká část stavby E z boku (zdroj: archiv autora diplomové práce)

Reprezentativní fasáda část B (zdroj: archiv autora diplomové práce)

Reprezentativní fasáda část A, B (zdroj: archiv autora diplomové práce)

Reprezentativní fasáda část E (zdroj: archiv autora diplomové práce)

Zadní fasáda s částmi D, C, B (zdroj: archiv autora diplomové práce)

Zadní fasáda s částmi C, B (zdroj: archiv autora diplomové práce)

Interiér prostřední části stavby C (zdroj: archiv autora diplomové práce)

Zadní fasáda část E (zdroj: archiv autora diplomové práce)

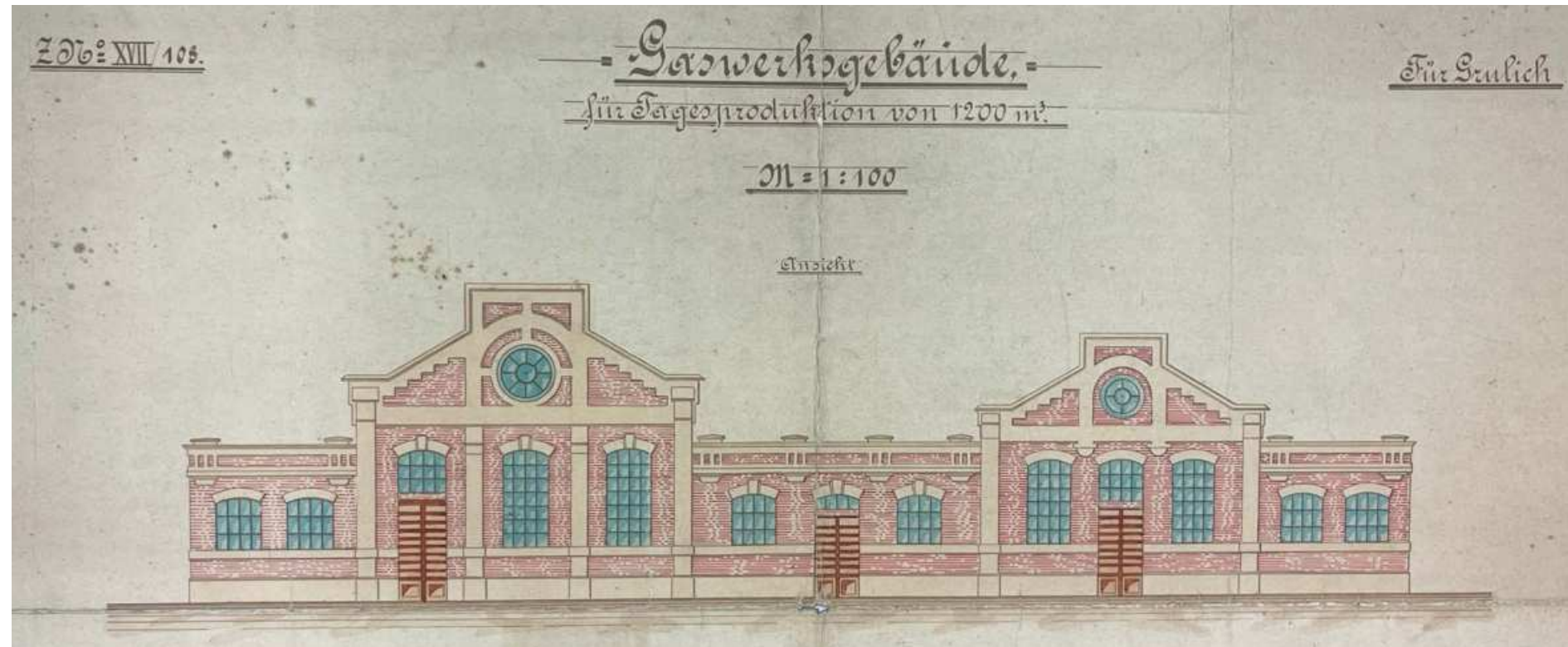
Zadní fasáda část D (zdroj: archiv autora diplomové práce)

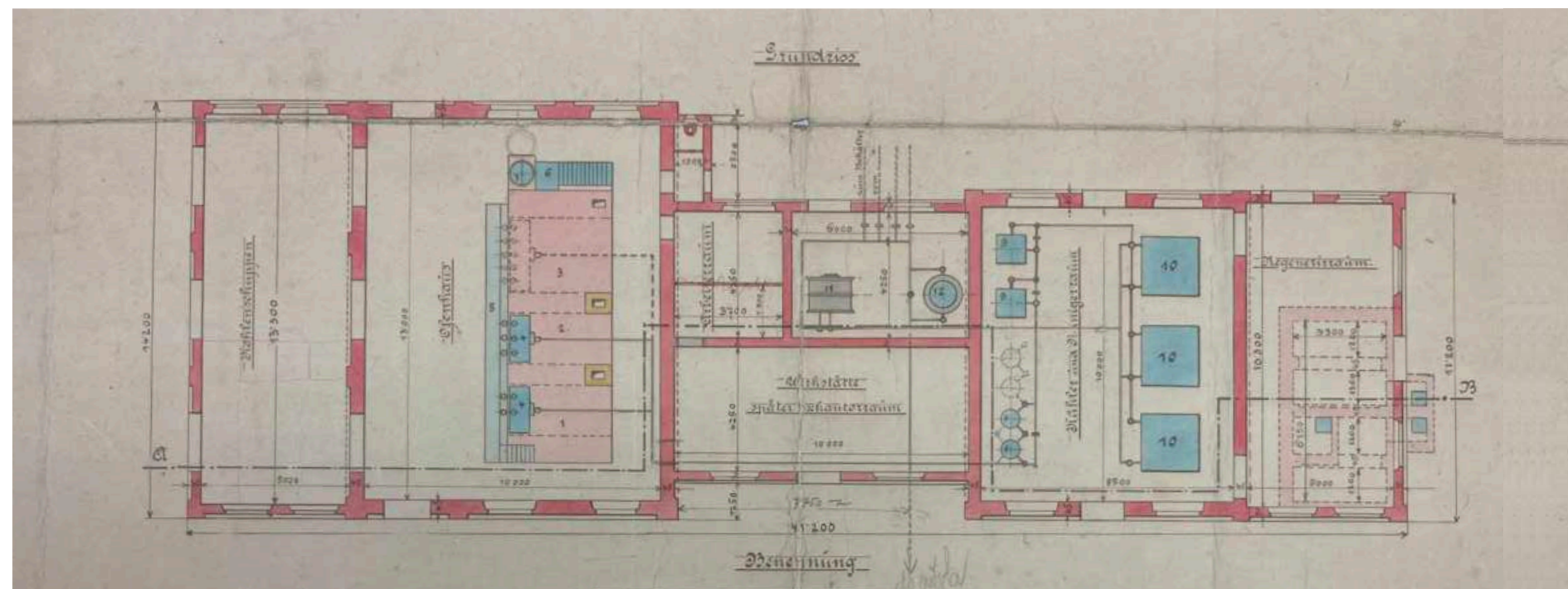
Zadní fasáda s částmi B, A (zdroj: archiv autora diplomové práce)

Interiér nejvyšší části stavby B (zdroj: archiv autora diplomové práce)

Historické plány z roku 1906

Historické plány z roku 1906

PAMÁTKOVÉ HODNOTY AREÁLU

1. PŮVODNÍ VYSOKÉ DVOUKŘÍDLÉ DVEŘE

Jsou ve velmi dobře zachovalém stavu. Primární materiál je dřevo a ostatní prvky jsou ocelové.

Jsou situovány na reprezentativní fasádě budovy část C.

Původní dveře
(zdroj: archiv autora diplomové práce)

Původní dveře
(zdroj: archiv autora diplomové práce)

2. KAMENNÝ SOKL STAVBY

Sokl je částečně zachován u reprezentativní fasády. Konkrétně v částech B, C a D.

Kamenný sokl stavby
(zdroj: archiv autora diplomové práce)

3. PŮVODNÍ VYSOKÉ SEGMENTOVÉ OKNO

Je ve velmi dobře zachovalém stavu v celé své výšce. Výplň otvoru obsahuje drobný pravoúhlý rastr. Nachází se na části A reprezentativní fasády, který je nejvyšší a půdorysně nejdelší.

Původní okno
(zdroj: archiv autora diplomové práce)

4. ZACHOVALÉ REŽNÉ ZÁKLENKY

Podél celé budovy je několik zachovalých režných záklenků. Nachází se v místech, kde byly původní vysoká okna a nebo dveře.

Původní záklenky nad oknem a dveřmi
(zdroj: archiv autora diplomové práce)

5. ZACHOVALÉ DETAILS KORUNNÍ ŘÍMSY

Jsou provedeny z režného zdiva, ve velmi dobře dochovaném stavu. Nacházejí se na všech částech A–E přední reprezentativní fasády.

Detail korunní římsy
(zdroj: archiv autora diplomové práce)

PAMÁTKOVÉ HODNOTY AREÁLU

6. STUPŇOVITÝ VLYS

Velmi dobře zachovalý stupňovitý vlys ve štítech je situován na reprezentativní fasádě nejvyšší a druhé nejvyšší části stavby – B a D.

Stupňovitý vlys
(zdroj: archiv autora diplomové práce)

7. ŠAMBRÁNA OKOLO ROZETOVÝCH OKEN

Šambrána okolo rozetových oken s paprscitým členěním, které byly zazděny během 50. let. 20. století.

Šambrána okolo oken
(zdroj: archiv autora diplomové práce)

8. HODNOTNÝ KOVÁŘSKÝ PRVEK

Zachovalý hodnotný kovářský prvek, který slouží jako ukončení táhla. Má dvě funkce: primárně má nosnou, statickou funkci a sekundárně i dekorativní funkci. Je umístěný v horní oblasti všech fasádních lizén.

Hodnotný kovářský prvek
(zdroj: archiv autora diplomové práce)

9. ZACHOVALÁ ATIKA

Zachovalá atika na ploše zastřešených částí se nachází převážně v místech reprezentativní fasády.

Zachovalá atika
(zdroj: archiv autora diplomové práce)

SOUČASNÝ STAV a HISTORICKÝ VÝVOJ STAVBY

SOUČASNÝ STAV - PŘEDNÍ REPREZENTATIVNÍ FASÁDA

Současný stav - přední fasáda (Maříková, 2025)

- LEGENDA
- 1906 - rok otevření plynárny
 - 1964 - přestěhování vozovny ČSAD

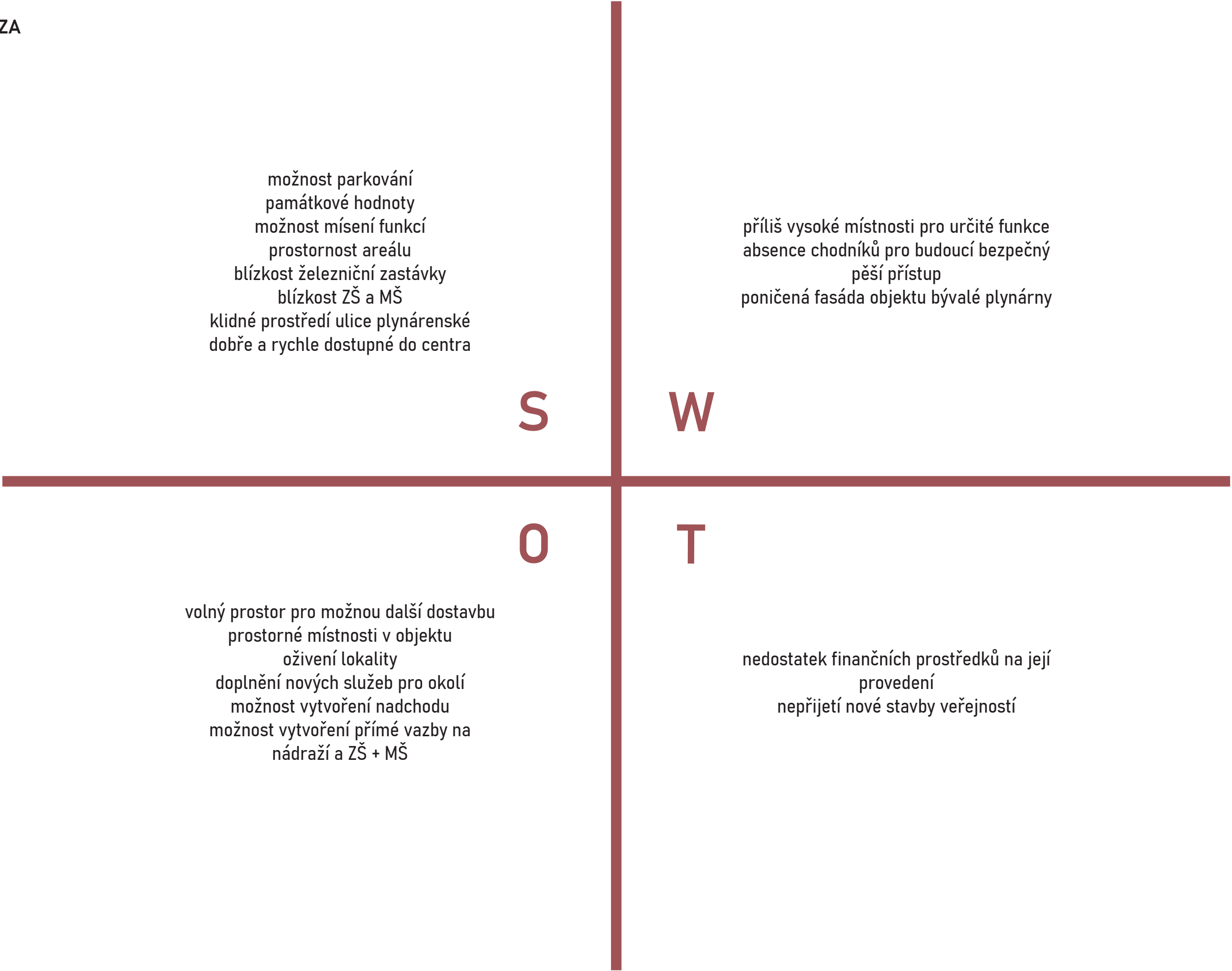
SOUČASNÝ STAV - ZADNÍ FASÁDA

Současný stav - zadní fasáda (Maříková, 2025)

4. SWOT ANALÝZA

SWOT ANALÝZA

MOŽNOSTI FUNKČNÍHO VYUŽITÍ

Současné využití

Stavba plynárny s pozemkem je v majetku města Králíky. Momentálně slouží městu jako skladové prostory. Na pozemku se převážně skladují materiály (dlažební kostky, štěrk atd.). Budova je ve špatném stavu a jen velmi příležitostně probíhají drobné opravy.

Budoucí využití

1) Ubytování

Nabízí se možnost dlouhodobého výdělků v atraktivním turistickém prostředí s výhledy na okolní přírodu, město a barokní poutní místo na kopci. Téměř přímá návaznost na blízké vlakové nádraží vytváří pro lokalitu vysoký potenciál. Výstavba nového objektu nebo dvou objektů je možná v zadní západní části řešeného pozemku. Nabízí se zde také možnost vytvoření kvalitního venkovního prostranství. Přední (východní) i zadní (západní) část pozemku umožňují vytvoření prostorného parkoviště. Dalším pozitivem je přímý přístup z ulice Plynářská. Místo se nachází v klidné ulici, ale zároveň nabízí velmi dobrou pěší dostupnost do centra města. Také je zde výborný přístup autobusem i vlakem.

3) Multifunkční kulturní prostory

Nabízí se možnost využití velkých volných prostor objektu. V otevřených dispozičních řešeních lze pořádat různé akce. Nově vzniklé multifunkční prostory mohou sloužit nejen místním lidem (např. lokálním spolkům) ke komunitním aktivitám, ale i k využití potenciálu turismu ve městě a jeho okolí. V Králíkách se nachází spousta spolků: vojenský spolek, LALAKROUŽEK, dobrovolní hasiči, spolek seniorů, malí skauti a sportovní spolek Jiskra. Proto zde vzniká možnost, aby tyto multifunkční prostory mohli využívat i oni. Lidé z lokálních spolků by zde získali stálé zázemí, které ve městě aktuálně chybí. Králíky momentálně nenabízí žádný prostor, kde by se lidé mohli scházet na pravidelné opakované bázi.

3) Občanská vybavenost

Nabízí se možnost využití velkých otevřených prostor objektu s volnou dispozicí. Dále existuje šance získat z provozu finanční zisk. V prostorech se mohou konat komerční i nekomerční akce, které zvýší atraktivitu prostředí. Avšak nároky na nákladnost pořízení vybavení a nestabilita výdělků mohou představovat výzvu.

4) Nadchod

Nabízí se možnost vybudování nadchodu přes železnici, jelikož se přímo naproti řešenému pozemku nachází vlakové nádraží. V současnosti zde není přímý přístup, a lidé proto musejí přecházet koleje, aby se k nádraží dostali. Toto jednání je však velmi nebezpečné. Alternativně mohou jít k nádraží tak, že se po ulici směrem na sever dostanou zpět na silnici I. třídy. Poté po chodníku a přes most obejdou koleje a nakonec zamíří zpět směrem na jih k vlakové zastávce. Tato varianta je však zdlouhavější, a proto lidé volí první možnost, tedy přechod přes koleje.

UBYTOVÁNÍ

krátkodobé

pro turisty/ návštěvníky akcí

MULTIFUNKČNÍ PROSTORY

výstavy + přednášky + plesy + prostor pro spolky + komunitní akce + koncerty + soukromé akce

OBČANSKÁ VYBAVENOST

mini bistro / kavárna

MOŽNOST VÝSTAVBY NADCHODU

zlepšení přímé peší dostupnosti na vlakové nádraží

5. REFERENCE

1. Terraplan: Leuchtgaswerk Nauen

Nauen, Německo, zatím pouze studie – bez realizace

ARCHITEKTI: Dr.-Ing. M. Kalusche, M. A. Artur Krause

Jedná se o studii zabývající se konverzí bývalé plynárny. Návrh se soustředí na nový bytový dům s přidruženými kulturními multifunkčními prostory pro obyvatele i jiné návštěvníky.¹¹

Konverze bývalé plynárny ve městě Nauen
(zdroj: <https://www.archlab.de/projekte/historisch/leuchtgaswerk-nauen/>)

Konverze bývalé plynárny ve městě Nauen
(zdroj: <https://www.archlab.de/projekte/historisch/leuchtgaswerk-nauen/>)

Současný stav bývalé plynárny
(zdroj: <https://www.archlab.de/projekte/historisch/leuchtgaswerk-nauen/>)

2. Konverze bývalého železničního depa

Stuttgart, Německo

Realizováno 2020, ATELIER BRÜCKNER

V minulosti depo pro vlaky stuttgartského hlavního nádraží. Realizace projektu vytvořila nové multifunkční ateliéry. V prostorách se konají koncerty, společenské akce, konference, koncerty a plesy.¹²

Konverze bývalého železničního depa
(zdroj: <https://wagenhallen.de/>)

Konverze bývalého železničního depa
(zdroj: <https://wagenhallen.de/>)

Konverze bývalého železničního depa
(zdroj: <https://wagenhallen.de/>)

3. Konverze staveb Dolu Hlubina v Ostravě

Ostrava - Vítkovice, Česko

Autor: Ing. Milan Šraml, Realizace: 2015

Návrh vytvořil novou uměleckou čtvrť. Z původních historických industriálních budov se staly ateliéry, prostory pro spolky, hudební zkušebny, plochy pro výstavy/ plesy /koncerty / společenské akce.¹³

Konverze bývalého Dolu Hlubina

(zdroj: <https://www.casopisstavebnictvi.cz/clanky-konveze-staveb-dolu-hlubina-v-ostrave-vitkovich.html>)

Konverze bývalého Dolu Hlubina

(zdroj: <https://www.casopisstavebnictvi.cz/clanky-konveze-staveb-dolu-hlubina-v-ostrave-vitkovich.html>)

Konverze bývalého Dolu Hlubina

(zdroj: <https://www.casopisstavebnictvi.cz/clanky-konveze-staveb-dolu-hlubina-v-ostrave-vitkovich.html>)

4. Konverze bývalé Kotelny v Libčicích nad Vltavou

Libčice nad Vltavou, ČR, realizace 2018

Architekti: Atelier Hoffman, Patrik Hoffman

Bylo vytvořeno místo s vyjmečnými multifunkčními prostory. Tento nově vytvořený areál má schopnosti se stát novou umělecko-kulturní čtvrtí toho území.¹⁴

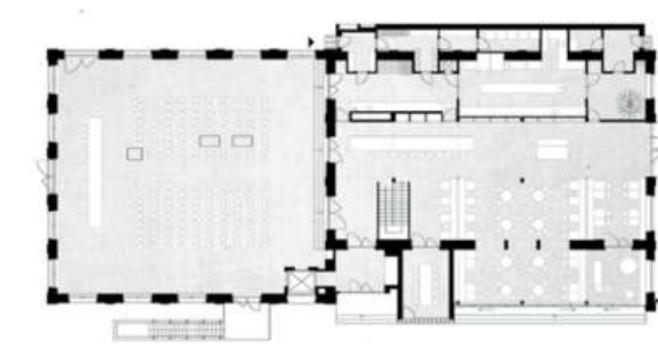
Konverze bývalé Kotelny v Libčicích nad Vltavou

(zdroj: <https://uhelnymlyn.cz/>)

Konverze bývalé Kotelny v Libčicích nad Vltavou

(zdroj: <https://uhelnymlyn.cz/>)

Konverze bývalé Kotelny v Libčicích nad Vltavou

(zdroj: <https://uhelnymlyn.cz/>)

NÁVRHOVÁ ČÁST

A PRŮVODNÍ ZPRÁVA

A.1 Identifikační údaje

A.1.1. Údaje o stavbě

a) název stavby

Areál plynárny v Králíkách

b) místo stavby

adresa: Plynáresnká čp.420, Králíky

katastrální území: Králíky [672556]

parcelní čísla pozemků: st. 566, 3331, 3334

c) předmět projektové dokumentace

Studie se zaměřuje na obnovu hodnotného industriálního areálu bývalé plynárny v Králíkách.

Areál se skládá ze dvou staveb – historicky i architektonicky cenné budovy bývalé plynárny, která je kulturní památkou, a nevýznamné dřevěné kůlny. Kůlna je určena k bourání a na jejím místě vzniká novostavba, která citlivě naváže na hmotové i prostorové řešení původní plynárenské budovy. Projekt zkoumá možnosti nového využití areálu a navrhuje rekonstrukci historického objektu s důrazem na zachování jeho autentického charakteru a celkové atmosféry místa.

A.2 Členění stavby na objekty, technická a technologická zařízení

V areálu se nacházejí tři samostatné objekty, které tvoří ucelený funkční celek. Prvním je historický objekt bývalé plynárny. Doplnují ho dva nově navržené objekty penzionu, které navazují na původní zástavbu a poskytují moderní ubytování. Technická a technologická zařízení jsou popsána níže v souhrnné technické zprávě.

A.3 Seznam vstupních podkladů

Územní plán obce Králíky

Koordinační výkres obce Králíky

Stabilní katastr obce Králíky

Katastrální mapa obce Králíky

Vojenské mapování obce Králíky

Ortofotografie lokality

Autorská fotodokumentace

Analýza lokality (předdiplomní seminář)

Zaměření objektů

B SOUHRNNÁ TECHNICKÁ ZPRÁVA

B.1 Popis území stavby

Areál bývalé plynárny se nachází v Pardubickém kraji v obci Králíky. Je situován při jižním okraji města. Rozkládá se na převážně rovinatém terénu do tvaru písmene L o rozměrech 105 x 120 metrů. Řešený pozemek vykazuje převýšení maximálně 0,3 metru. V severovýchodní části pozemku se nachází hodnotný objekt bývalé plynárny. Na severozápadě je budova kůlny. V těsném sousedství areálu se nachází několik rodinných domů se zahradami, vlakové nádraží a také skladovací prostory. V širší blízkosti se rozkládají pole a veřejně přístupná zeleň

B.2 Celkový popis stavby

B.2.1 Základní charakteristika stavby a jejího užívání

a) nová stavba nebo změna dokončené stavby

Studie se zabývá změnou dokončených staveb a zároveň návrhem nových, které doplňují celkový koncept. Změna se týká rekonstrukce objektu bývalé plynárny. V současnosti jsou všechny objekty na pozemku využívány městem Králíky jako skladovací prostory. Návrh nových staveb zahrnuje dvě budovy penzionu. Stavebně historický průzkum, stavebně technický průzkum ani statické posouzení nosných konstrukcí nebyly předmětem této studie.

b) účel užívání stavby

objekt	účel užívání stavby
kulturní centrum	kulturní akce/gastro provoz
objekt penzionu A	krátkodobé ubytování
objekt penzionu B	krátkodobé ubytování
železniční nadchod	bezbariérový a bezpečný přechod

c) trvalá nebo dočasná stavba

Všechny stavby zahrnuté v návrhu mají charakter trvalých staveb.

d) informace o vydaných rozhodnutích o povolení výjimky z technických požadavků na stavby a technických požadavků zabezpečujících bezbariérové užívání stavby

Tato záležitost není řešena v rámci této akademické studie.

e) informace o tom, zda a v jakých částech dokumentace jsou zohledněny podmínky závazných stanovisek dotčených orgánů

Tato záležitost není řešena v rámci této akademické studie.

f) ochrana stavby podle jiných právních předpisů

Objekt bývalé plynárny je památkově chráněn, jedná se o kulturní památku zapsanou dle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči. Jakékoli stavební zásahy podléhají závaznému stanovisku orgánu památkové péče.

g) navrhované parametry stavby

Plocha pozemku: 8 620 m²

Celková zastavěná plocha: 1 093 m²

Celkový obestavěný prostor: 7 527 m³

Plocha zeleně: 4 782 m²

Plocha zpevněných ploch: 2 745 m²

B.2.2 Celkové urbanistické a architektonické řešení**a) urbanismus _ územní regulace, popis území, kompozice prostorového řešení**

Urbanistický návrh studie vychází z osové návaznosti budovy penzionu A na objekt bývalé plynárny. Na tuto osu navazuje také budova penzionu B, která má kompoziční vztah k penzionu A. Stávající cesta na jižním okraji pozemku byla zachována a respektována. Celý areál je lemován stromovou alejí podél svého obvodu i podél příjezdové cesty. Alej nejen vymezuje území areálu, ale také přispívá k vizuální kontinuitě mezi areálem a jeho okolím, kde jsou stavby různě ohraničeny rozmanitými typy plotů.

Obnovuji také přímý vstup do areálu na ose hlavní fasády budovy bývalé plynárny, který vede z ulice Plynářská. Druhý vstup do areálu nově navrhuji z jižní strany pozemku. Vede přes stávající spojovací cestu, která je napojena na jednu z odboček nově navrženého kruhového objezdu. V rámci areálu ponechávám pouze objekt bývalé plynárny. Nehodnotný objekt kůlny a sedm stromů v západní části pozemku navrhuji k demolici a vykácení. Součástí obnovy území je návrh nového železničního nadchodu. Ten zlepší průchodnost a bezpečnost oblasti. Dále navrhuji úpravy v uspořádání ulice Plynářská nacházející se v obytné zóně. Tyto změny mají za cíl zvýšit komfort a atraktivitu celého území. V ulici doplnuji parkovací místa v současném nevyužitém zeleném pásu. To přispěje ke zlepšení dopravní obslužnosti celého areálu.

b) architektonické řešení _ kompozice řešení, materiál a barvy

Cílem architektonického řešení bylo vytvořit harmonické propojení stávajícího historicky hodnotného objektu se současnou architekturou. Nové objekty tak svým objemovým a prostorovým řešením nekonkurují původní stavbě, ale naopak podpořily její význam a vizuálně na ni nenásilně navázaly. Zvolené řešení studie je citlivé a respektuje výrazný charakter původní hodnotné budovy na pozemku.

Návrh zachovává historicky cenné prvky jak v exteriéru, tak v interiéru stávajícího objektu. Novostavby budou barevně sjednoceny se stávajícími budovami. Jsou použity tóny rezného zdiva, které vychází z barevnosti hodnotné historické stavby. Tato barevnost se u novostaveb promítá například do systému stínících lamel a objevuje se také v návrhu železničního nadchodu. Tento krok zaručuje vizuální propojení celého území. Hodnotné prvky na fasádě bývalé plynárny budou pečlivě obnoveny do původního stavu. V západní části bývalé budovy plynárny bude přistavěna nová přízemní konstrukce bistra. Design novostavby odkazuje na přízemí nových objektů penzionu. Zvolením tohoto řešení je vytvořena jednotná vizuální a materiálová linie celého areálu.

B.2.3 Celkové dispoziční a provozní řešení

Obnova areálu bývalé plynárny je zaměřena na tři hlavní funkce – ubytování ve dvou penzionech a kulturní centrum s bistro. Celý koncept je navržen tak, aby jednotlivé objekty fungovaly samostatně, ale zároveň mohly vzájemně provozně spolupracovat, zejména při pořádání společenských a kulturních akcí.

Kulturní centrum se nachází v objektu bývalé plynárny, který je zachován a nově využit k pořádání různorodých kulturních událostí, setkávání komunit a spolků. Součástí budovy je i “mini” bistro, které slouží především návštěvníkům akcí. Fungovat ale může i nezávisle na kulturním provozu. Dispozičně je budova koncipována jako otevřený prostor s možností variabilního využití. V rámci interiéru vznikají dva multifunkční sály, které je možné přizpůsobit konkrétním potřebám pořádaných akcí. K oběma prostorům přiléhá potřebné provozní zázemí a tyto části propojuje vstupní hala s minibistrem. Objekt je jednopodlažní, avšak díky vysokým stropům dosahuje maximální výšky až 10,65 metru. Díky tomu získává reprezentativní charakter. Hlavní vstup do areálu a následně do budovy je veden z ulice Plynářská. Návštěvníci procházejí přes parkoviště a upravený předprostor parku až k široké dlážděné ploše před objektem.

Na kulturní centrum navazuje penzion – budova A, která je s ním opticky propojena přes dělicí park. Tento prostor zajišťuje částečné oddělení funkcí, ale zároveň umožňuje jejich provozní propojení, například při konání svateb nebo větších společenských událostí. V přízemí budovy A se nachází vstupní foyer, provozní zázemí na jižní straně (kočárkárna/lyžárna, dílna, sklad, úklidová místnost, technické místnosti a kanceláře), a na severní straně prostorná snídárna, kuchyně a přípravná. Snídárna slouží jak pro tuto budovu, tak i pro hosty ubytované v budově B. V patře se nachází celkem osm dvoulůžkových pokojů, které poskytují komfortní ubytování.

Budova B je situována nejdále od centra dění areálu, to zajišťuje návštěvníkům největší míru soukromí. Objekt je určen pro klidné a diskrétní ubytování a provozně navazuje na budovu A. Využívá její zázemí (např. snídárna, kolárna,..). V přízemí se nachází vstupní foyer s nezbytným zázemím, dva bezbariérové dvoulůžkové pokoje a další dva standardní dvoulůžkové pokoje.

V patře je umístěno dalších šest dvoulůžkových pokojů. Konkrétnější dispoziční a provozní řešení jednotlivých objektů je zobrazeno v následujících částech studie.

B.2.4 Bezbariérové užívání staveb

Přístup na pozemek je navržen tak, aby byl plně bezbariérový. Protože je pozemek převážně rovina, tak je pohyb po celém areálu bývalé plynárny umožněný i bezbariérově. Všechny přízemní prostory jednotlivých objektů bez rozdílu jsou bez překážek přístupné pro všechny uživatele. Návrh budov penzionu umožňují umístění bezbariérových pokojů v přízemí v budově B. Toto řešení je zvolené proto, aby byly pro návštěvníky co nejsnáze dostupné. Pokoje jsou navrženy s ohledem na bezbariérový provoz – splňují rozměrové nároky na pohodlný průchod i dostatek prostoru pro manévrování. Přízemí hodnotné budovy bývalé plynárny je rovněž přístupné bez bariér a vybaveno bezbariérovým WC.

B.2.5 Bezpečnost při užívání stavby

Budovy a i k nim přilehlá prostranství jsou koncipovány tak, aby během jejich života a užívání nevznikala žádná nepřijatelná rizika. Veškeré konstrukce v areálu je po dokončení stavby nutné využívat podle projektové dokumentace a instrukcí výrobce materiálů a konstrukčních prvků.

B.2.6. Základní charakteristika objektů

a) konstrukční stavební řešení

Objekt bývalé plynárny / nové kulturní centrum

Návrh nezasahuje do nosných konstrukcí bývalé plynárny. Původní vnitřní dispozice, která byla v minulosti nevhodně upravena společností ČSAD pro potřeby parkování autobusů, není respektována. V rámci obnovy hodnotného objektu dojde k přidání nových dveří a okenních otvorů. Tyto výplně budou na fasádě umístěny tak, aby citlivě obnovit původní historický vzhled objektu. Jedná se o snahu obnovy do stavu před nevhodnými úpravami provedenými během éry ČSAD. Součástí obnovy bude také statické posouzení všech stávajících konstrukcí krovů. V případě, že se jejich stav nebude zdát vyhovující, dojde k potřebnému vyztužení. Současný stav střešní krytiny na celém objektu je nevyhovující. Předpokládá se, že původní nevhodný eternit bude nahrazen moderní krytinou. Ta splní jak technické, tak estetické nároky.

Novostavba penzionu budova A

Pro novostavbu budovy A navrhuji skeletový systém. Konstrukce bude podélně jednosměrně pnutá. Užitý skeletový systém doplnuji dozdívkou z cihelných tvarovek Porotherm 24 společně s izolací z minerální vlny. Založení budovy vzhledem k podloží je navrženo na patkách.

Vodorovná stropní konstrukce bude tvořena železobetonovým stropem. Střecha bude řešena jako plochá vegetační střecha.

Novostavba penzionu budova B

Pro novostavbu budovy B navrhuji skeletový systém. Konstrukce bude příčně jednosměrně pnutá. Skeletový systém doplnuji dozdívkou z tvarovek. Konkrétně jde o použití Porothermu 24 společně s izolací z minerální vlny. Založení budovy vzhledem k podloží je navrženo na patkách. Vodorovná stropní konstrukce bude tvořena železobetonovým stropem. Střecha bude řešena jako plochá vegetační střecha.

b) materiálové řešení

Materiálové řešení je navrženo s ohledem na zachování historického rázu areálu. Hodnotný stávající objekt si i nadále uchová své historické detaily včetně původních interiérových i exteriérových prvků; fasáda bude obnovena do autentické podoby z roku 1906. Novostavby budou barevně sladěny s hodnotnou historickou stavbou. Systém fasádních lamel novostaveb reflektuje barvu režného zdiva na hodnotných detailech fasády bývalé plynárny. Přízemí novostaveb je řešeno velkými strukturálními okny a skeletovou konstrukcí s plechovým obkladem v exteriéru. Stejně řešení konstrukce má i bistro, které je přistavěno k budově bývalé plynárny. Pojízdňé komunikace budou zhotoveny z kamenné dlažby, která zajistí pevný a odolný povrch. Plocha hlavního a dělicího parku bude řešena užitím Parkdecoru. Na zbytku pozemku se rozkládá pravidelně udržovaný trávník.

c) mechanická odolnost a stabilita

Navržené konstrukce budou zajišťovat potřebnou únosnost, pevnost a stabilitu

B.2.7 Základní charakteristika technických a technologických zařízení

Vytápění

Decentralizované řešení – Jednotlivé budovy budou každá vytápěny pomocí hloubkového tepelného čerpadla země-voda. Každá budova bude mít vlastní vrt. Tepelné čerpadlo bude sloužit i k ohřevu teplé vody, která bude dohřívána pomocí elektrické energie.

Bývalá plynárna / nové kulturní centrum – multifunkční prostory + mini bistro

Objekt je vytápěn pomocí elektrických otopných těles. Teplá voda je připravována přímo u místa spotřeby pomocí lokálních průtokových ohříváčů.

Penzion – budova A, B

Vytápění obou budov penzionu je zprostředkováno tepelnými čerpadly voda-vzduch.

Umístěny jsou v technických místnostech v přízemí každé stavby. Teplá voda je připravována přímo u místa spotřeby pomocí lokálních průtokových ohříváčů.

Ubytovací jednotky budou převážně vytápěny pomocí podlahového vytápění. Ve všech šatnách, pracovnách, koupelnách a i jiných zázemích budou otopná tělesa.

Vzduchotechnika

Vzduchotechnika je formou podtlakové větrání. Jedná se o systém odvádění vzduchu vedený v podhledech. Většina prostor v novém kulturním centru a budovách penzionu budou větrány přirozeně okenními otvory.

Snídárna, kuchyň a příprava (v novostavbě budovy A) a prostor “mini” bistra (v kulturním centru) budou mít zřízenou vzduchotechnickou jednotku. Ta bude rozvedena v podhledech.

Nucené odvětrávání je zavedno ve všech koupelnách a hygienických zázemích. Přívod vzduchu je do těchto prostor zajištěný pomocí přirozené filtrace.

Kanalizace dešťová

Dešťová voda bude v areálu dále aktivně využívána. Jejím hlavním cílem není pouze odvodnění, ale především zadržení a následné využití v rámci pozemku. Voda bude sváděna do dvou akumulčních nádrží. První akumulční prostor se nachází v oblasti dělicího parku mezi budovou penzionu A a bývalou budovou plynárny. Druhá akumulční nádrž je situována v prostoru reprezentativní vstupní cesty před bývalou plynárnou. Shromážděná dešťová voda bude dále využívána k závlaze vegetace v areálu, zejména pro údržbu parkových ploch a živých plotů. Tímto řešením se výrazně snižuje spotřeba pitné vody a podporuje se udržitelný přístup k hospodaření s vodou. Přepad akumulčních nádrží bude technicky vyřešen tak, aby bylo možné bezpečně odvést přebytečnou vodu do Králického rybníka. Nachází se jižním směrem, v blízkosti řešeného areálu.

Kanalizace splašková

V rámci systému splaškové kanalizace je navržen integrovaný systém filtrace šedé vody, díky tomuto kroku se dá znovu použít. Konkrétně bude po úpravě dále využívána především pro splachování toalet a také pro úklidové výlevky. Zbytek by se svedl do společné stoky.

Elektrorozvody

Nové elektrorozvody budou připojeny pomocí přípojky k veřejným rozvodům v ul. Plynárenská. Dále bude elektrina rozvedena do všech objektů areálu. Na nově vzniklých parkovištích jsou k dispozici nové nabíjecí stanice pro elektromobily. Tímto krokem je umožněné šetrné a moderní dobíjení vozidel přímo na místě. Elektromobilita je součástí udržitelného přístupu areálu.

B.2.8 Zásady požárně bezpečnostního řešení**BÝVALÁ PLYNÁRNA - NOVÉ KULTURNÍ CENTRUM**

Jedná se o přízemní rozsáhlý objekt bývalé plynárny, který obsahuje celkem pět různých výškových úrovní. Z požárního hlediska jsou zděné obvodové stěny nehořlavé. Konstrukce všech pěti střech jsou původní. Všechny jsou primárně ze dřeva, přičemž dva hlavní nejvyšší prostory využívají kombinovaný typ krovů z dřeva a oceli. Všechny dřevěné části konstrukcí střech budou opatřeny protipožárním nátěrem.

Únikové cesty

Tento přízemní objekt neobsahuje žádné výtahy ani schodiště. Únik osob je přímo do exteriéru. Jedná se tedy o nechráněnou únikovou cestu (NÚC). Tato úniková cesta bude označena směrovými značkami. Dále dojde k vybavení potřebným nouzovým osvětlením.

Požární úseky

Každý úsek bude vybaven odpovídajícím počtem práškových hasicích přístrojů 27A. Ve všech určených PÚ bude namontováno odpovídající nouzové osvětlení pro zajištění viditelnosti při evakuaci. Zároveň budou úseky doplněny o přehledné směrové značení únikových cest. Stavba je rozdělena na tři samostatné požární úseky:

multifunkční prostor 1 se zázemím

mini bistro se zázemím

multifunkční prostor 2 se zázemím

Přímo až k řešenému objektu je možný příjezd hasičských vozidel po reprezentativním dlážděném nádvoří. Tato cesta je připojena na veřejnou komunikaci ulice Plynárenská.

PENZION BUDOVA A

Dvoupodlažní nepodsklepený objekt s plochou zelenou střechou má celkovou výšku 7,5 metru. Požární výška objektu je 3,3 metru. To znamená, že se nedochází k přesahu limitu osmi metrů. Konstrukční systém je tvořen železobetonovým skeletem. Ten je užitý v kombinaci s cihelnou dozdvídkou. Z požárního hlediska jsou všechny obvodové stěny penzionu nehořlavé. V exteriéru 2NP stavby je navržena předsazená konstrukce stínícího systému lamel. Designový stínící prvek je vyroben z hliníku. Ten patří mezi materiály splňující požadavky na požární odolnost. Lamelový systém je navržen tak, aby nešířil požár. Kotvení konstrukce zároveň zajišťuje dostatečnou stabilitu i při požáru.

Únikové cesty

Únik z novostavby budovy A je zajištěn pomocí centrálního schodiště. Jedná se o CHÚC A, neboli o chráněnou únikovou cestu typu A. Tato cesta bude označena směrovými značkami. Dále dojde k vybavení potřebným nouzovým osvětlením.

Tato úniková komunikace bude přirozeně větrána. Navržený výtah v penzionu budovy A není navržený pro evakuaci. Tato skutečnost bude zřetelně označen varovným nápisem. Z místnosti s největší rozlohou (snídárny) v 1NP se uniká přímo na volné prostranství.

Požární úseky

Stavba má celkem 16 požárních úseků. Všechny ubytovací jednotky v 2NP tvoří samostatné požární úseky, celkem tedy osm. Každý úsek bude vybaven odpovídajícím počtem práškových hasicích přístrojů 27A. Ve všech určených PÚ bude namontováno odpovídající nouzové osvětlení pro zajištění viditelnosti při evakuaci. Zároveň budou úseky doplněny o přehledné směrové značení únikových cest.

Příjezd hasičských vozidel k objektu A je zajištěn po přilehlé komunikaci vedené podél východní fasády. Komunikace slouží pro přístup k penzionu A na severu i k budově B na jihu.

PENZION BUDOVA B

Dvoupodlažní nepodsklepený objekt s plochou zelenou střechou má celkovou výšku 7,5 metru. Požární výška objektu je 3,3 metru. To znamená, že se nedochází k přesahu limitu osmi metrů. Konstrukční systém je tvořen železobetonovým skeletem. Ten je užitý v kombinaci s cihelnou dozdvídkou. Z požárního hlediska jsou všechny obvodové stěny penzionu nehořlavé. Na fasádě od 2NP je navržen stínící systém ve formě předsazené konstrukce lamel. Designový stínící prvek je vyroben z hliníku a splňuje určené požadavky na požární odolnost. Lamelový systém je navržen tak, aby nešířil požár.

Únikové cesty

Únik je zajištěn pomocí jediného centrálního schodiště. Jedná se o NÚC, neboli o nechráněnou únikovou cestu. Tato cesta bude označena směrovými značkami. Dále také dojde k vybavení potřebným nouzovým osvětlením.

Požární úseky

Stavba má celkem 14 PÚ. Každá ubytovací jednotka umístěna v 1NP a i v 2NP tvoří samostatný požární úsek. Každý úsek bude vybaven odpovídajícím počtem práškových hasicích přístrojů 27A. Ve všech určených PÚ bude namontováno odpovídající nouzové osvětlení pro zajištění viditelnosti při evakuaci. Zároveň budou úseky doplněny o přehledné směrové značení únikových cest.

B.3 Dopravní řešení

Nově vybudovaný areál zahrnující penzion a kulturní centrum je situován v obytné zóně. Doprava je omezena, upřednostněni jsou pěší a cyklisté. Doporučená maximální rychlost jízdy je 20 km/hod. Hlavní přístup k objektům je z ulice Plynářská, která vede podél východní strany pozemku. V této oblasti je k dispozici parkoviště 1 určené pro návštěvníky řešeného areálu. Jsou zde také zahrnuta místa vyhrazená pro stanice elektromobilů a osoby s omezenou schopností pohybu. Další vstup na pozemek je možný z jihozápadní strany. Zde se také nachází přístup k oběma penzionům. Celý pozemek i jednotlivé objekty jsou plně bezbariérově přístupné. V rámci areálu je pohyb návštěvníků zajištěn po zpevněných komunikacích a plochách.

B.4 Řešení vegetace a souvisejících terénních úprav

V prostoru před vstupem do budovy bývalé plynárny se nachází výškové převýšení přibližně 0,3 metru, proto jsou při východní reprezentativní fasádě u vstupu do objektu navrženy vyrovnávací stupně. Mimo samotný areál terénní úpravy zásadně neprovádíme, protože okolní terén je převážně rovinatý.

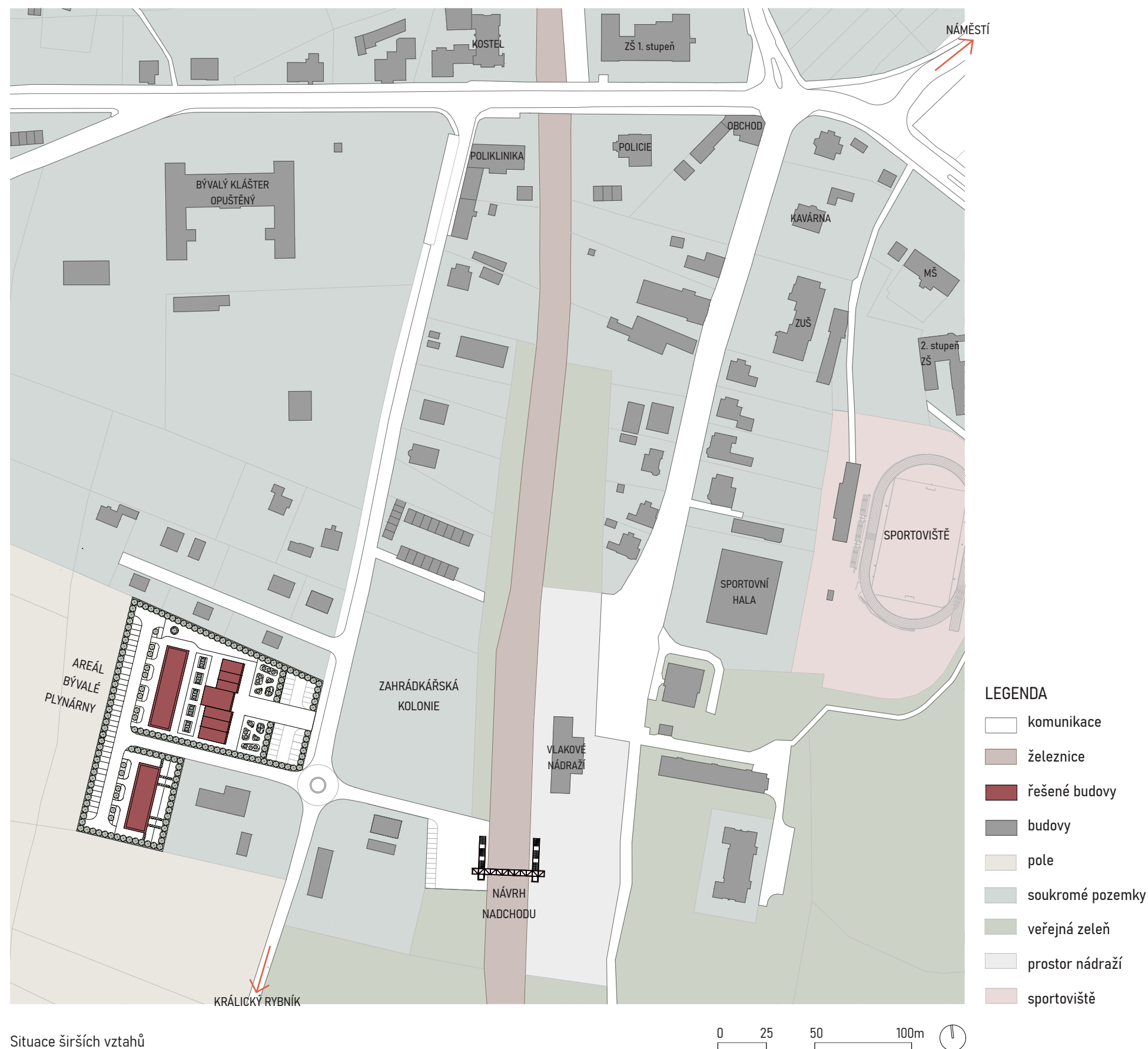
V současném stavu se v předprostoru plynárny nachází náletové křoviny, které budou odstraněny. V zadní části pozemku roste sedm stromů, které budou odstraněny z důvodu nové výstavby. Aby byl zachován vztah k okolní zeleni, je do prostoru areálu vloženo několik vegetačních prvků – vstupní park, dělící zeleň mezi objekty a výrazný solitérní strom s posezením u budovy A, který vytváří příjemný relaxační prostor pro návštěvníky i ubytované hosty.

2. VÝKRESOVÁ ČÁST

Situace města Králíky - areál bývalé plynárny se nachází v jihozápadním okraji města Králíky, zároveň je přímo naproti vlakovému nádraží, kde navrhují nadchod

Situace širších vztahů

Širší vztahy

Areál bývalé plynárny se nachází ve městě Králíky a představuje hodnotný industriální objekt z počátku 20. století. Návrh se zaměřuje nejen na revitalizaci samotného areálu, ale také na zlepšení dopravní dostupnosti a propojení s okolní městskou strukturou. V rámci úprav bude z pozemku odstraněna i drobná dřevěná kůlna, která není historicky ani funkčně hodnotná a překáží novému řešení.

Dopravní situace v obytné zóně v ulici Plynárenská je v současnosti komplikovaná. Hlavní komplikací je slepá ulice spolu s nedostatkem místa pro otáčení vozidel. Proto návrh v studii počítá s vybudováním nového kruhového objezdu. Ten zajistí plynulejší dopravní provoz a usnadní vjezd i výjezd z oblasti. Součástí dopravního řešení je také návrh nadchodu přes železniční trať, který významně zlepší pěší propojení areálu s okolím, především směrem k vlakovému nádraží a základní i mateřské škole v Králíkách.

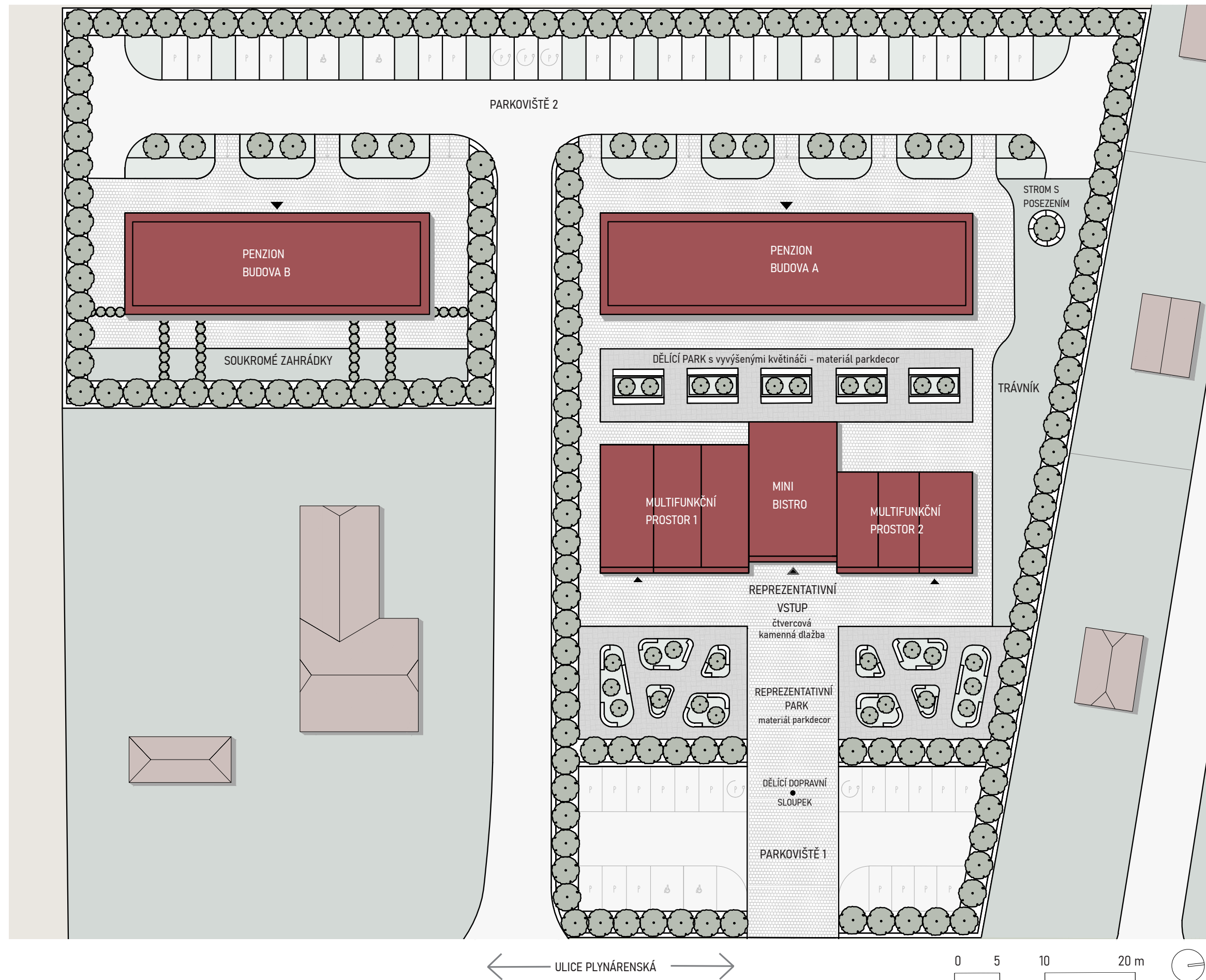
Areál bývalé plynárny

Obnova řešeného areálu upírá pozornost na dvě hlavní funkce. Prvním je vznik nového kulturního centra, druhým pak zřízení zařízení pro krátkodobé ubytování. V budově bývalé plynárny vznikne kulturní centrum, které nabídne dva multifunkční prostory. Prostory budou přizpůsobené pro různé kulturní a společenské akce. Například schůze, plesy, výstavy, přednášky a trhy, určené veřejnosti i místní komunitě. První multifunkční prostor bude zaměřen převážně na širokou veřejnost, zatímco druhý poskytne zázemí pro spolkovou činnost a zároveň umožní menší veřejné události. Oba prostory propojuje vstupní hala s malým bistro, které může fungovat samostatně, nebo být součástí doprovodného programu obou sálů.

Součástí návrhu jsou dále dvě novostavby – penziony A a B. Budova A bude plnit roli hlavního ubytovacího objektu, zatímco budova B doplní ubytovací kapacitu. Kulturní centrum a oba penziony jsou navrženy tak, aby mohly fungovat nezávisle, ale zároveň se jejich provoz může propojit podle potřeby. Stejná flexibilita platí i pro provoz bistra – to může být otevřeno samostatně přes den, nebo sloužit jako doplněk k jednotlivým kulturním událostem.

Návrhová situace

ŘEŠENÍ AREÁLU

V budově bývalé plynárny vznikne kulturní centrum, které nabídne dva multifunkční prostory. Prostory budou přizpůsobené pro různé kulturní a společenské akce. Například schůze, plesy, výstavy, přednášky a trhy, určené veřejnosti i místní komunitě. První multifunkční prostor bude zaměřen převážně na širokou veřejnost, zatímco druhý poskytne zázemí pro spolkovou činnost a zároveň umožní menší veřejné události. Oba prostory propojuje vstupní hala s malým bistro, které může fungovat samostatně, nebo být součástí doprovodného programu obou sálů.

Součástí návrhu jsou dále dvě novostavby – penziony A a B. Budova A bude plnit roli hlavního ubytovacího objektu, zatímco budova B doplní ubytovací kapacitu. Kulturní centrum a oba penziony jsou navrženy tak, aby mohly fungovat nezávisle, ale zároveň se jejich provoz může propojit podle potřeby. Stejná flexibilita platí i pro provoz bistra – to může být otevřeno samostatně přes den, nebo sloužit jako doplněk k jednotlivým kulturním událostem.

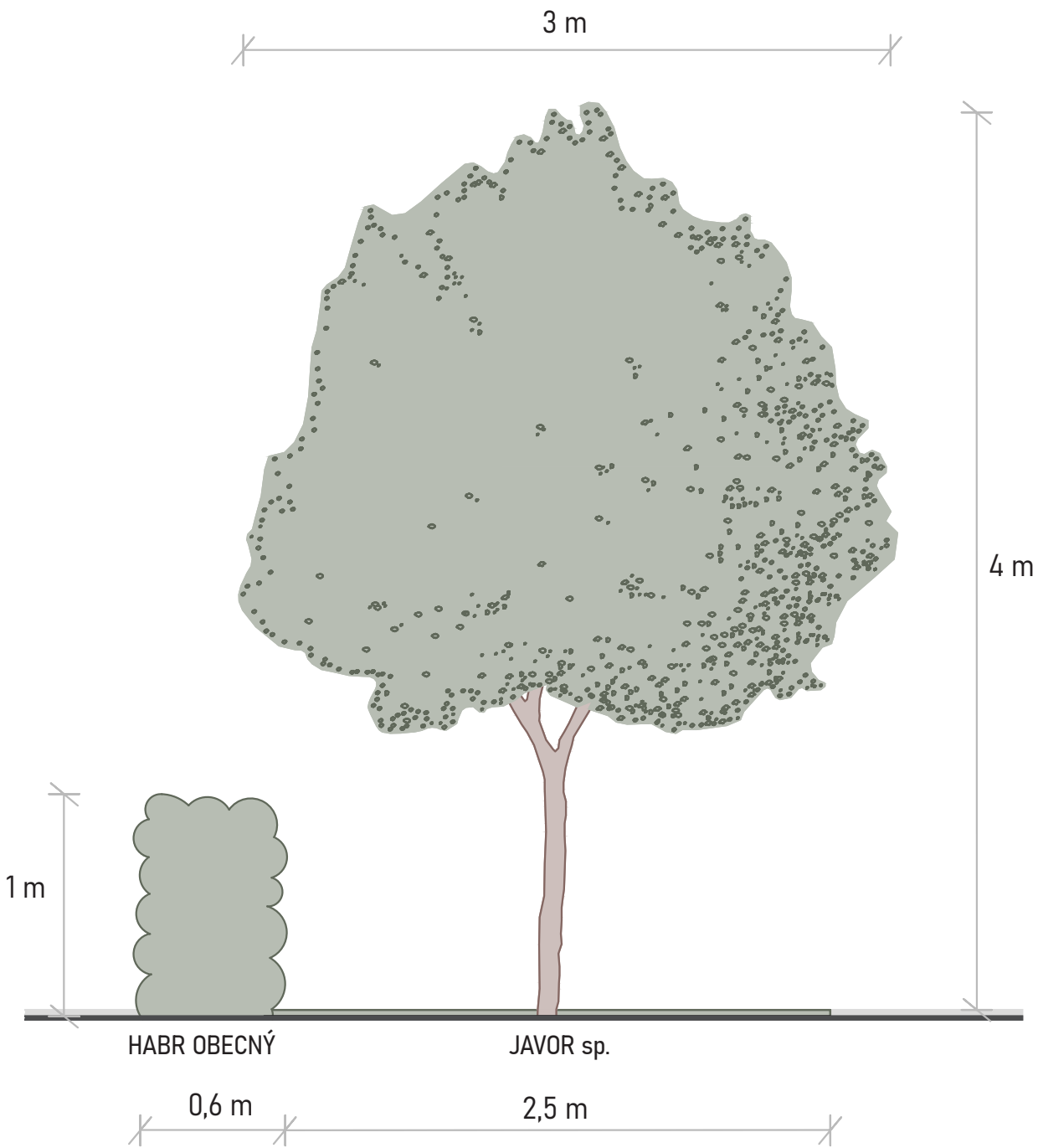
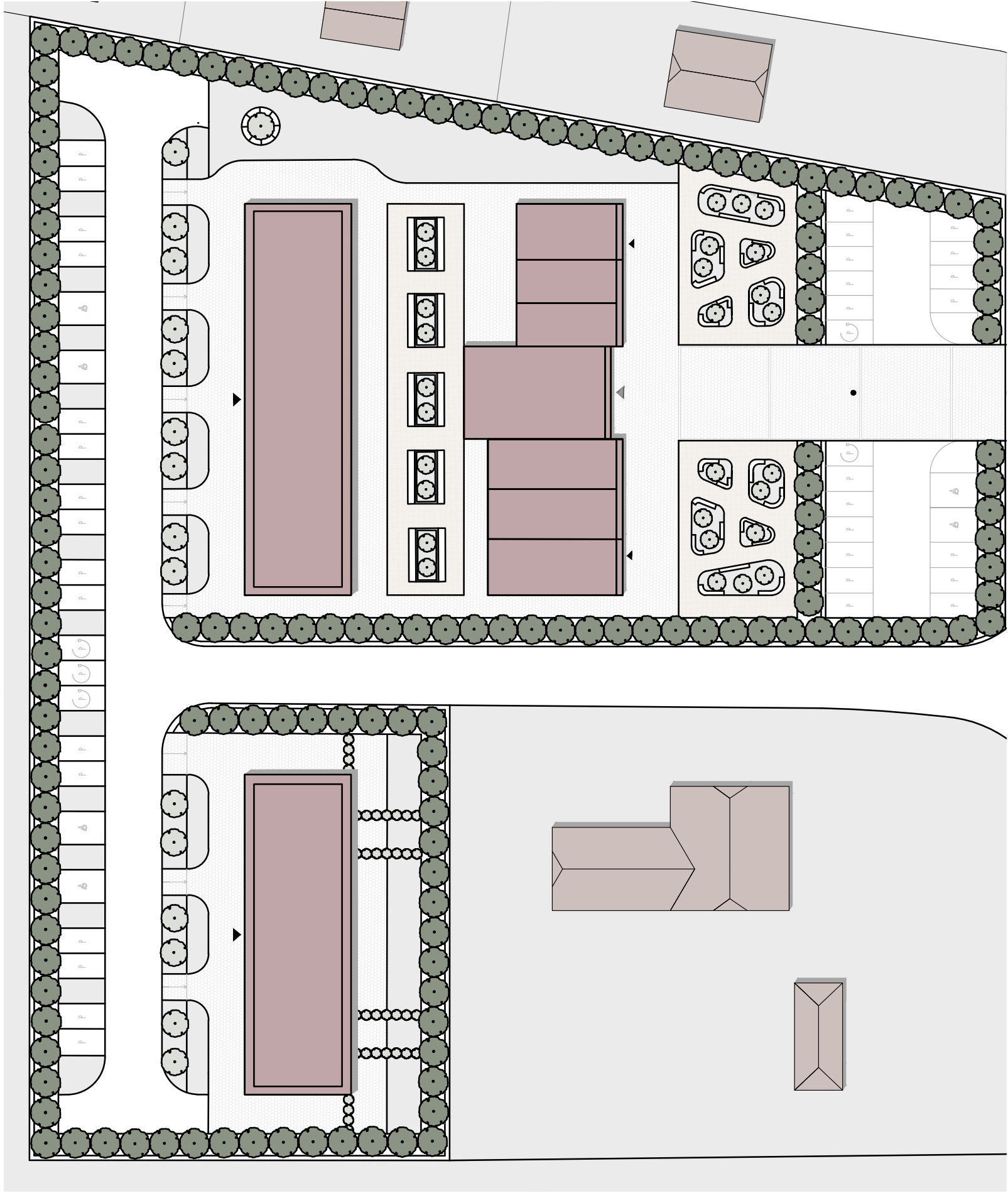

Axonometrie areálu

Koncept návrhu

Koncept návrhu se skládá ze tří celků. Prvním celkem je rekonstrukce stávající hodnotné budovy bývalé plynárny dostavěnou v roce 1906 na **kulturní centrum**. Návrh zahrnuje nové funkční využití objektu, úpravy interiérů a revitalizaci fasád. Druhým celkem je novostavba penzionu – **budova A**. Objekt sleduje půdorysnou geometrii původní plynárny, avšak svou hmotou ustupuje do pozadí a nechává vyniknout historickou budovu kulturního centra. Třetím, nejmenším objektem je **budova B**, která doplňuje ubytovací kapacitu.

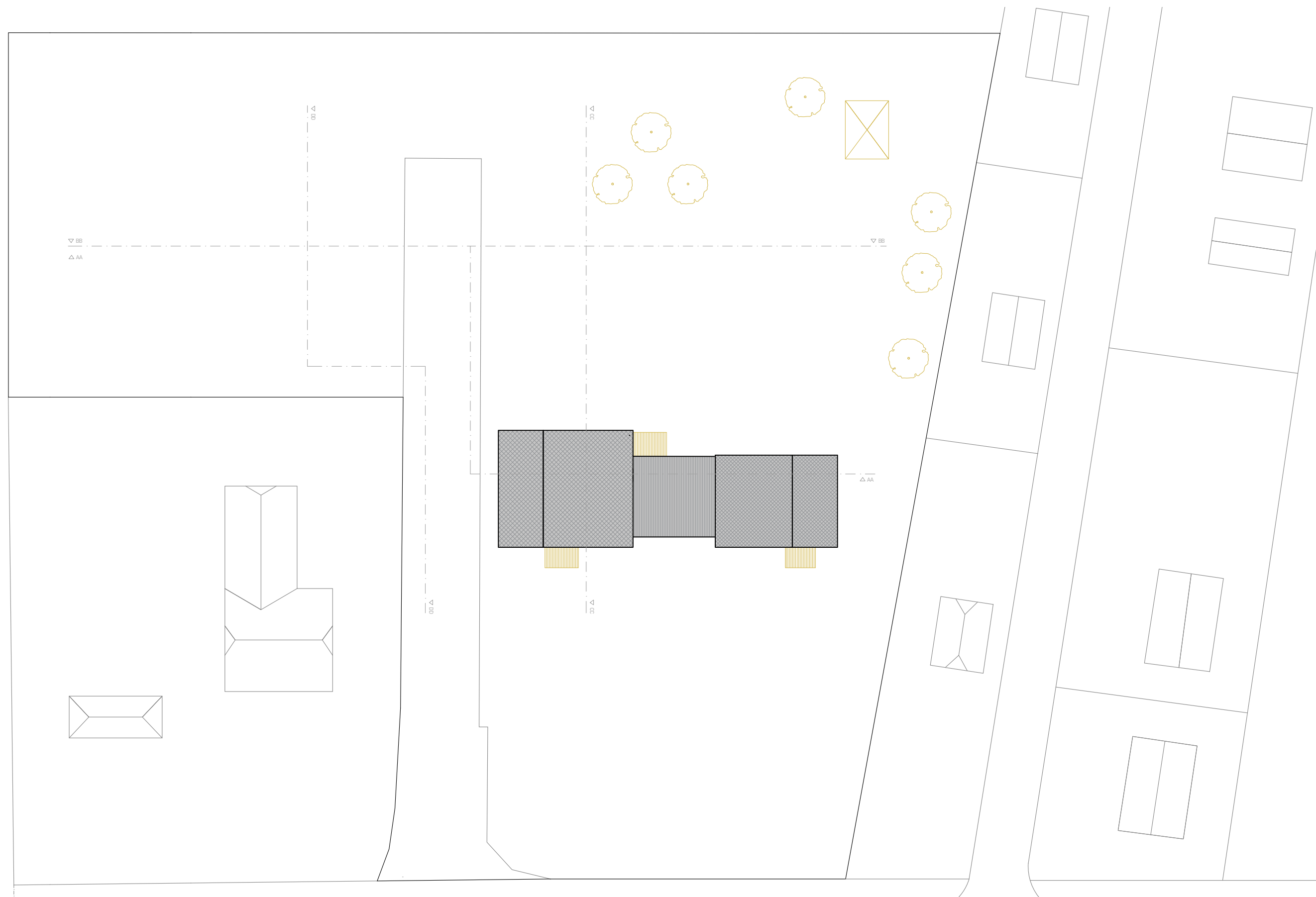
Zároveň stavba poskytuje návštěvníkům největší míru soukromí. Vzniká na místě původní plynojemné nádrže, která historicky sloužila k uskladnění svítiplynu. Všechny tři objekty dohromady vytvářejí půdorysný tvar písmena L. Kulturní centrum a budova A na sebe přímo navazují, mezi nimi vzniká společný parkový prostor. Hlavní vstup do areálu je nejprve lemován parkovištěm, na které navazuje organicky tvarovaný reprezentativní park, lemuje z obou stran vydlážděnou hlavní přístupovou cestu.

ŽIVÝ PLOT

Areál bývalé plynárny je vymezen živým zeleným plotem, který tvoří dvě vrstvy. V přední části se nachází nízký živý plot z habru obecného (*Carpinus betulus*). Za tímto plotem je vysázena vyšší výsadba javoru babyky (*Acer campestre*).

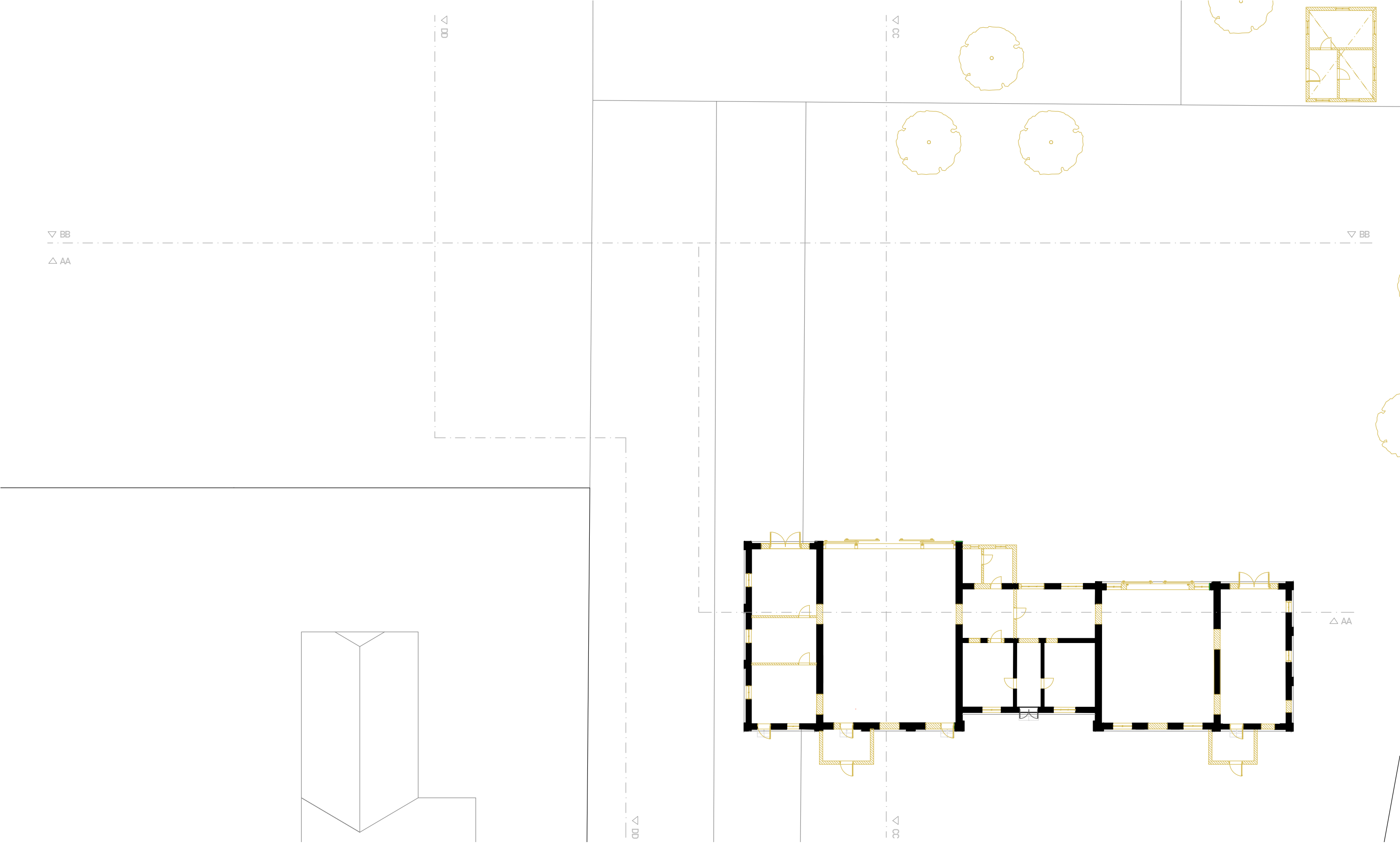
3. AREÁL BÝVALÉ PLYNÁRNY

SITUACE CELÉHO POZEMKU _ STÁVAJÍCÍ STAV a BOURÁNÍ : Nehodnotný objekt skladovací kůlny a sedm stromů v západní části pozemku navrhuji k demolici a vykácení. Dále se z hodnotné budovy bývalé plynárny odstraňují přilepené lehké plechové konstrukce budek. V poslední řadě jsou z celého pozemku odstraněny náletové dřeviny.

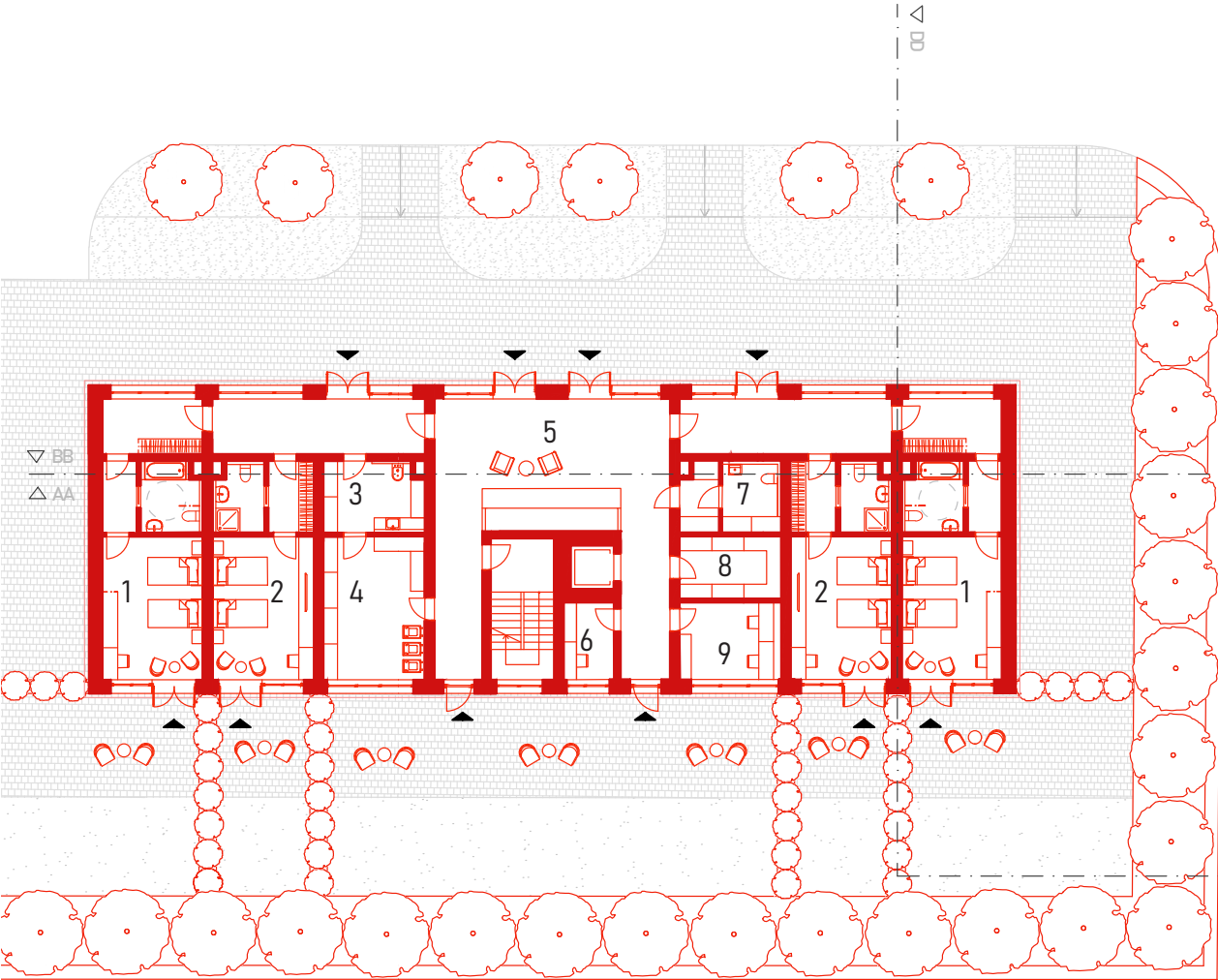
0 5 10m

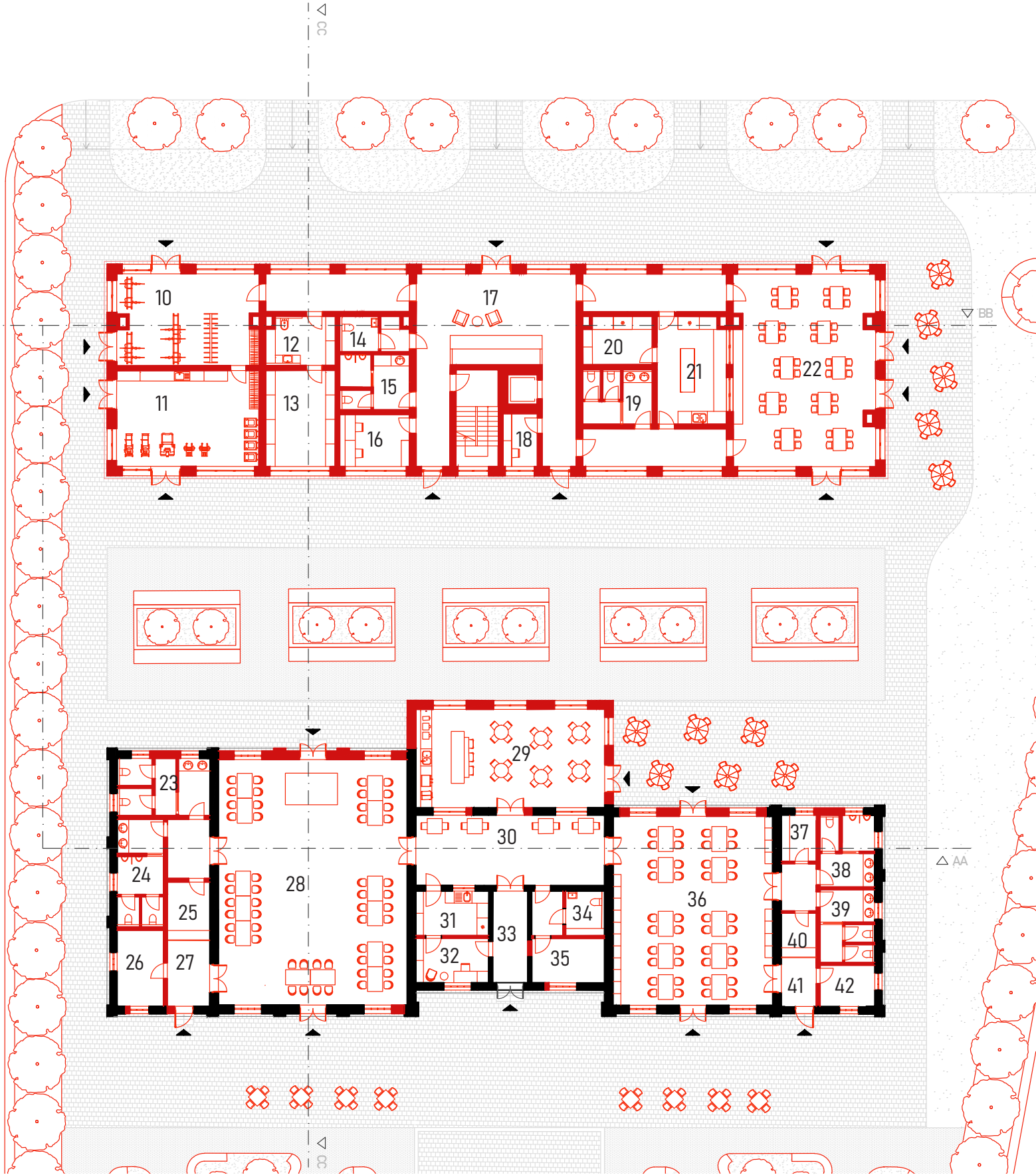
PŮDORYS 1NP __ STÁVAJÍCÍ STAV a BOURÁNÍ

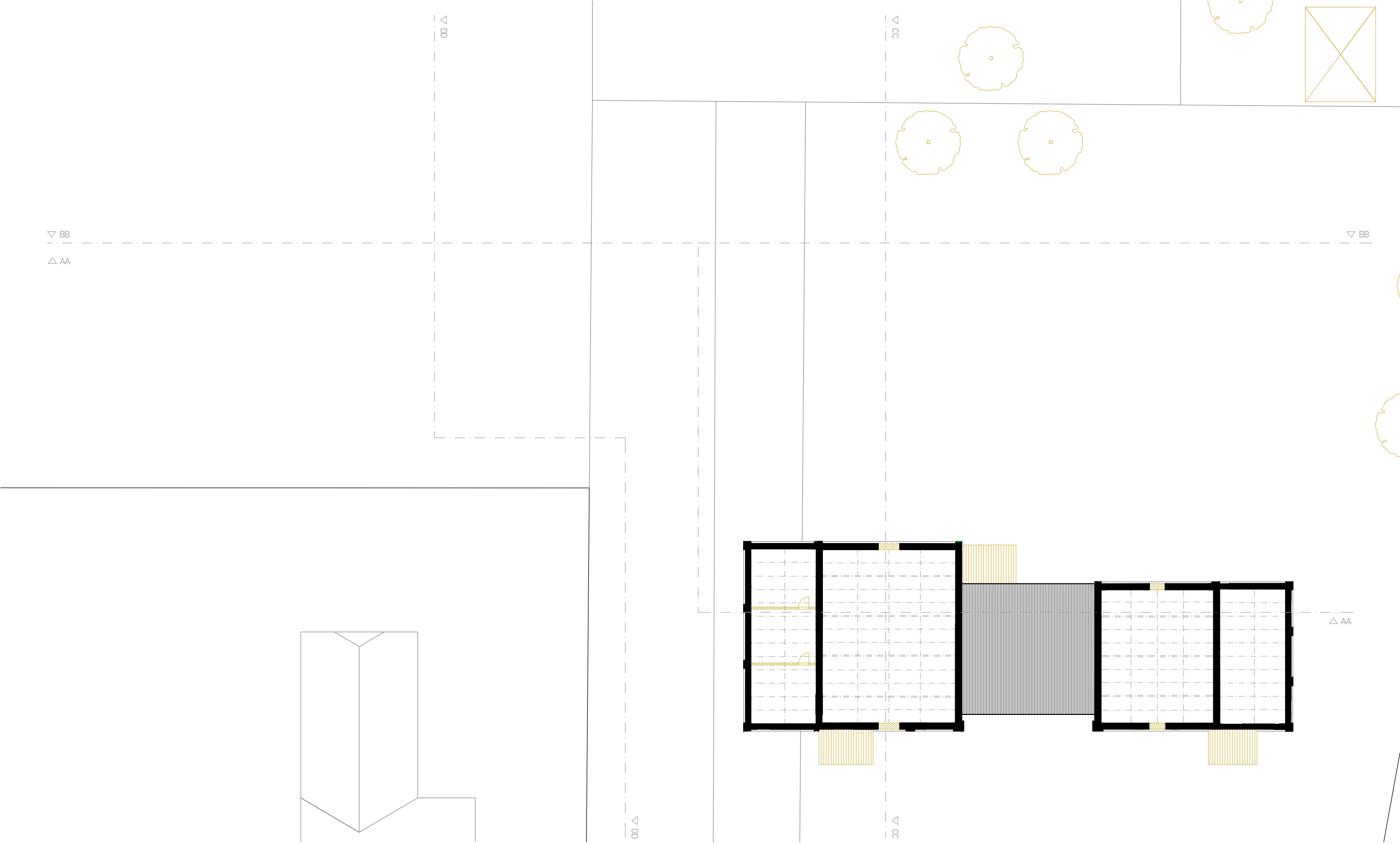
LEGENDA

1	bezbariérový pokoj 2 lůžka	4	technická místnost, odpady	7	wc zaměstnanci
2	pokoj 2 lůžka	5	vstupní hala s recepcí	8	sklad
3	úklid, sklad	6	mini pracovna	9	pracovna
10	kolárna, kočárkárna, lyžárna	15	wc muži	19	wc ženy
11	dílna, sklad techniky	16	pracovna	20	přípravná, spíž
12	úklid, sklad	17	vstupní hala s recepcí	21	kuchyň
13	technická místnost, odpady	18	mini pracovna	22	snítdárna
14	wc bezbariérové				
23	wc ženy	29	mini bistro	36	multifunkční prostor 2
24	wc muži	30	průchozí hala	37	úklid
25	šatna	31	přípravná, spíž	38	wc muži
26	sklad, úklid, technická místnost	32	kancelář, zázemí	39	wc ženy
27	vstupní hala	33	vstupní hala	40	šatna
28	multifunkční prostor 1	34	wc bezbariérové	41	vstupní hala
		35	sklad, technická místnost	42	technická místnost, odpady

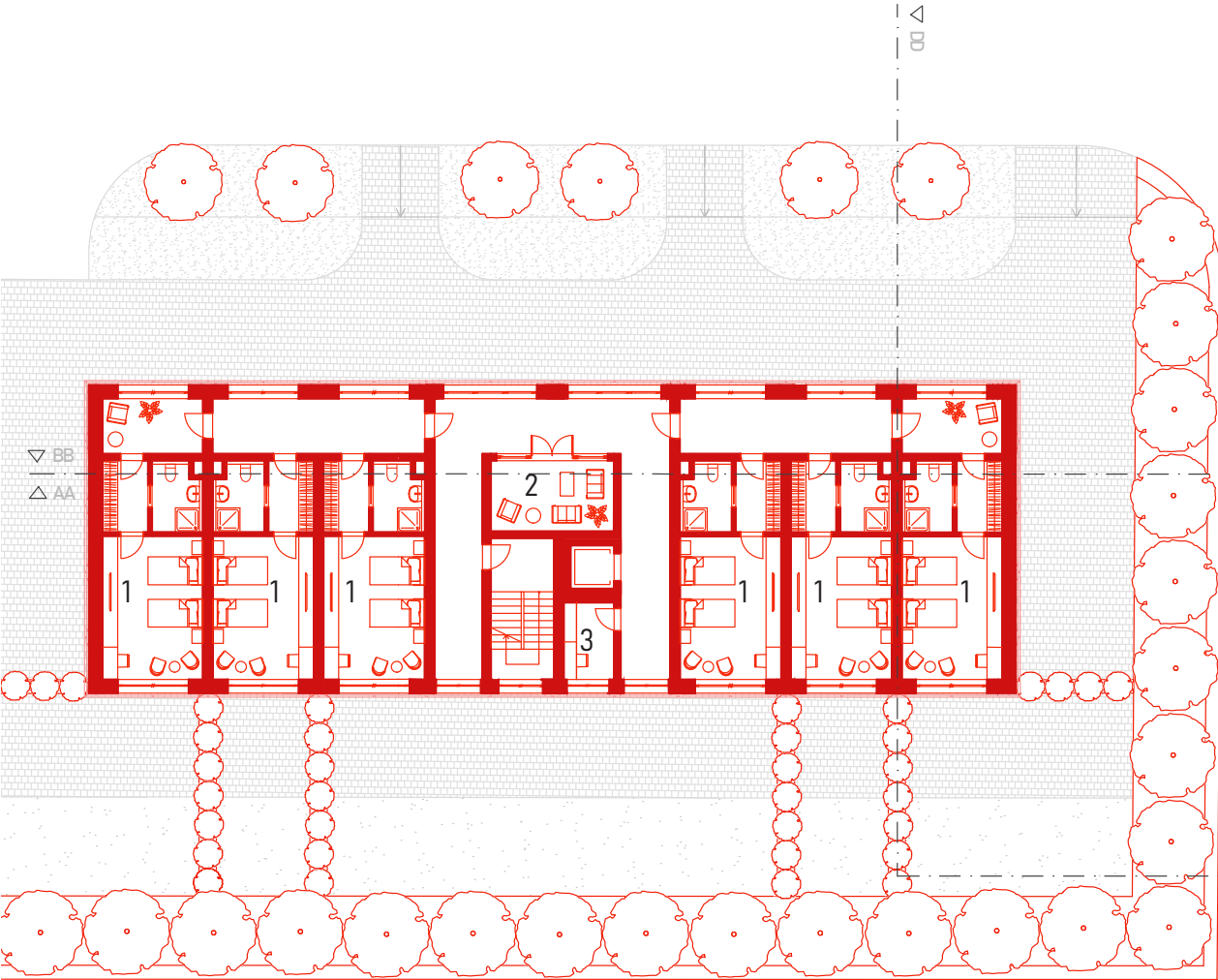
PŮDORYS 1NP _ NÁVRH

PŮDORYS 2NP __ STÁVAJÍCÍ STAV a BOURÁNÍ

LEGENDA

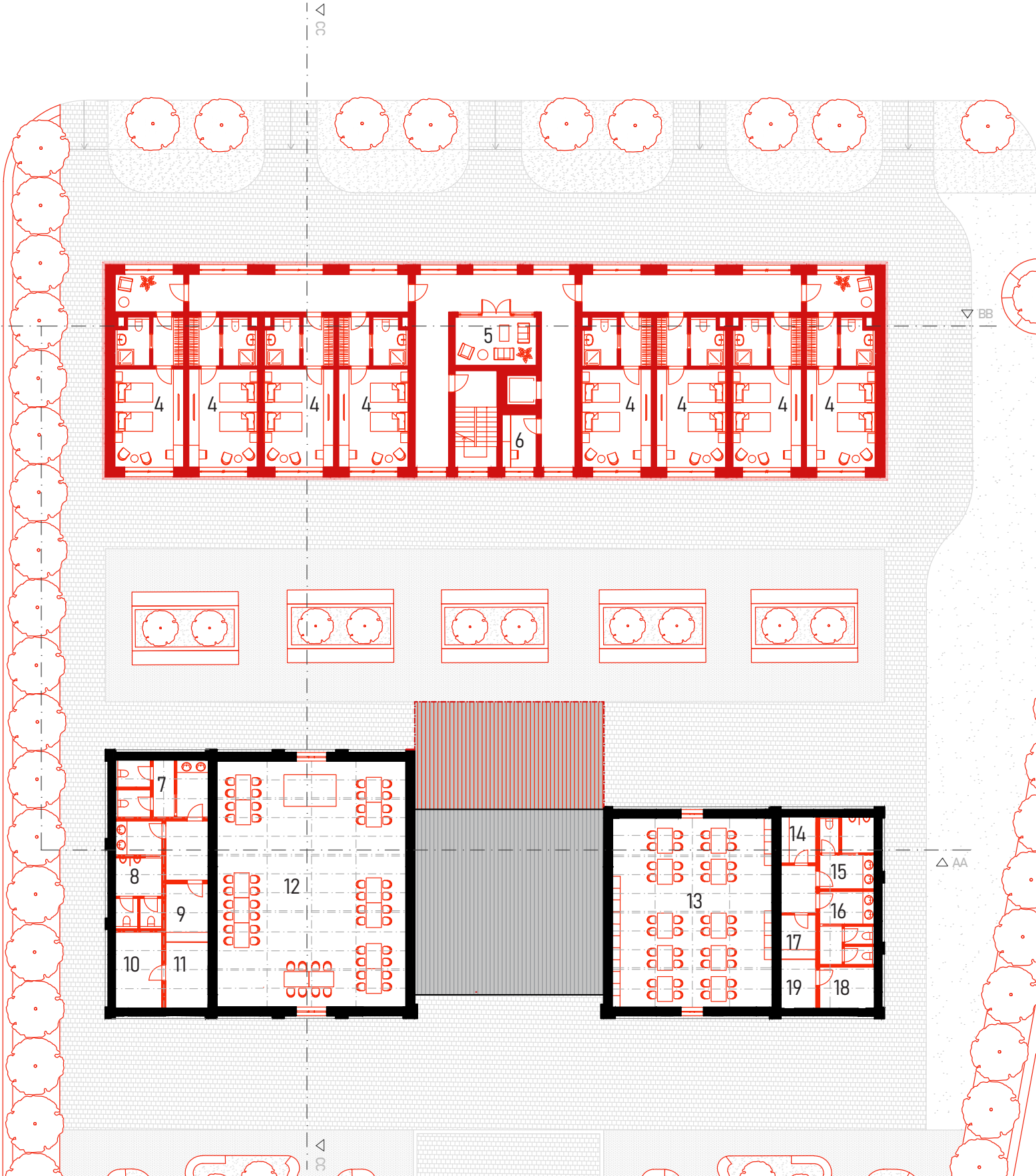
- 1 pokoj 2 lůžka
- 2 odpočinková zóna
- 3 mini pracovna

- 4 pokoj 2 lůžka
- 5 odpočinková zóna
- 6 mini pracovna

7	wc ženy	14	úklid
8	wc muži	15	wc muži
9	šatna	16	wc ženy
10	sklad, úklid, technická místnost	17	šatna
11	vstupní hala	18	technická místnost, odpady
12	multifunkční prostor 1	19	vstupní hala
13	multifunkční prostor 2		

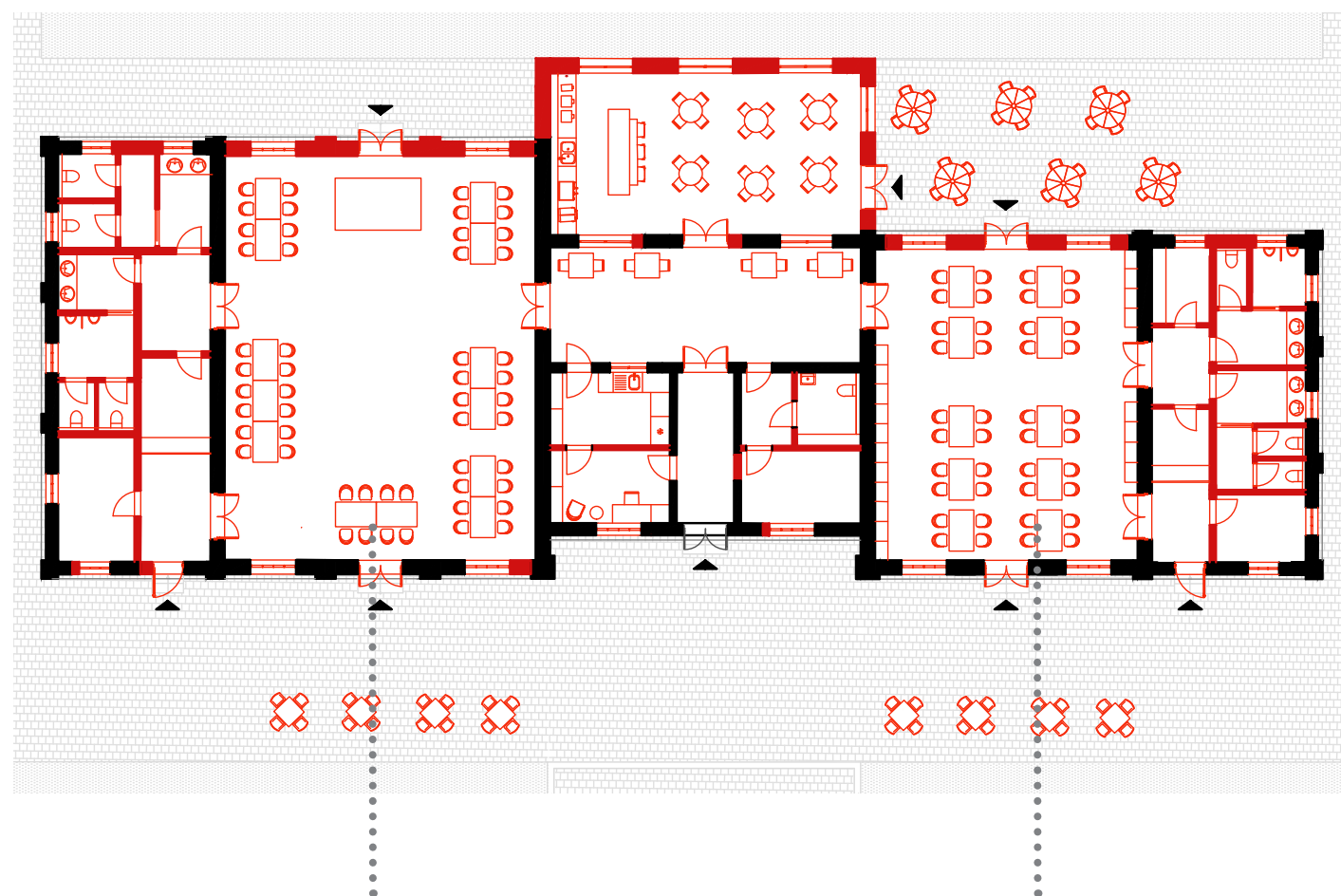

PŮDORYS 2NP __ NÁVRH

MOŽNOSTI RŮZNÝCH KOMBINACÍ VYUŽITÍ

Varianta 1 a 2

SPOLEČENSKÁ AKCE:
PLES

místo: multifunkční prostor 1
kapacita: 50-60 os.

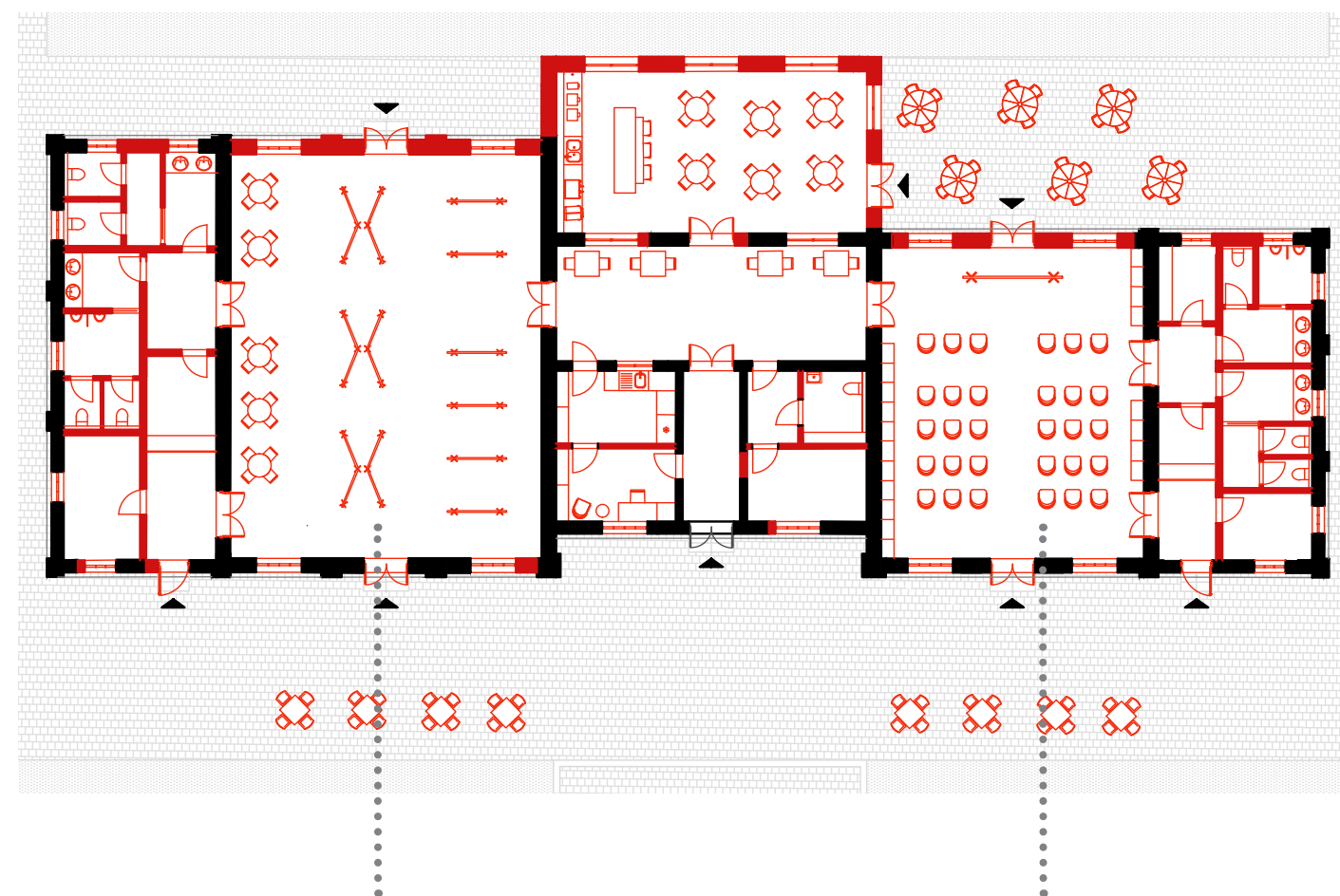
Návštěvníci mohou využít služeb mini bistra, které je součástí nového kulturního areálu.
Pro pořádání akcí jsou k dispozici venkovní prostory jak na západní, tak na východní straně budovy.

SPOLEČENSKÁ AKCE:
SETKÁNÍ SPOLKU

místo: multifunkční prostor 2
kapacita: 20-30 os.

Návštěvníci mohou využít služeb mini bistra, které je součástí nového kulturního areálu.
Pro pořádání akcí jsou k dispozici venkovní prostory jak na západní, tak na východní straně budovy.

Varianta 3 a 4

SPOLEČENSKÁ AKCE:
VÝSTAVA

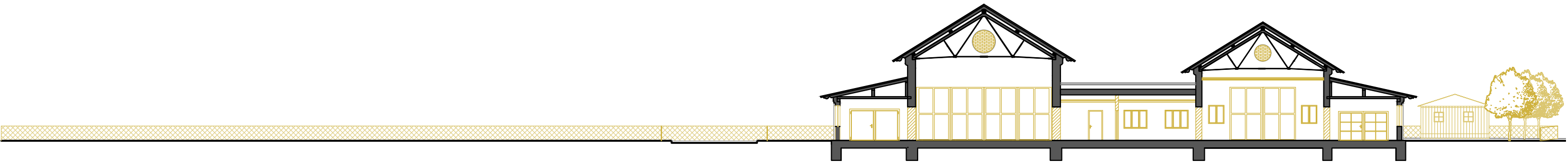
místo: multifunkční prostor 1
kapacita: 50-60 os.

Návštěvníci mohou využít služeb mini bistra, které je součástí nového kulturního areálu.
Pro pořádání akcí jsou k dispozici venkovní prostory jak na západní, tak na východní straně budovy.

SPOLEČENSKÁ AKCE:
PROMÍTÁNÍ/PŘEDNÁŠKA

místo: multifunkční prostor 2
kapacita: 30-40 os.

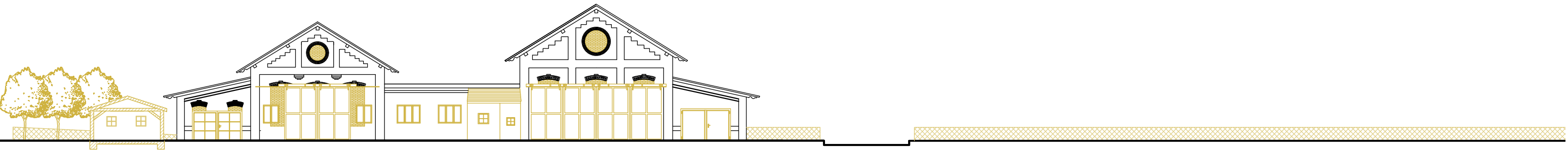
Návštěvníci mohou využít služeb mini bistra, které je součástí nového kulturního areálu.
Pro pořádání akcí jsou k dispozici venkovní prostory jak na západní, tak na východní straně budovy.

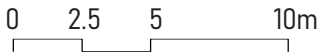
ŘEZ AA __ STÁVAJÍCÍ STAV a BOURÁNÍ

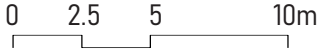
ŘEZ AA __ NÁVRH

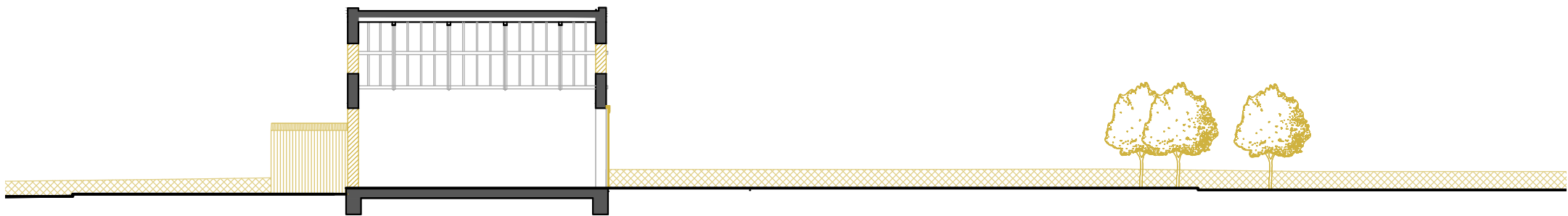

ŘEZ BB __ STÁVAJÍCÍ STAV a BOURÁNÍ

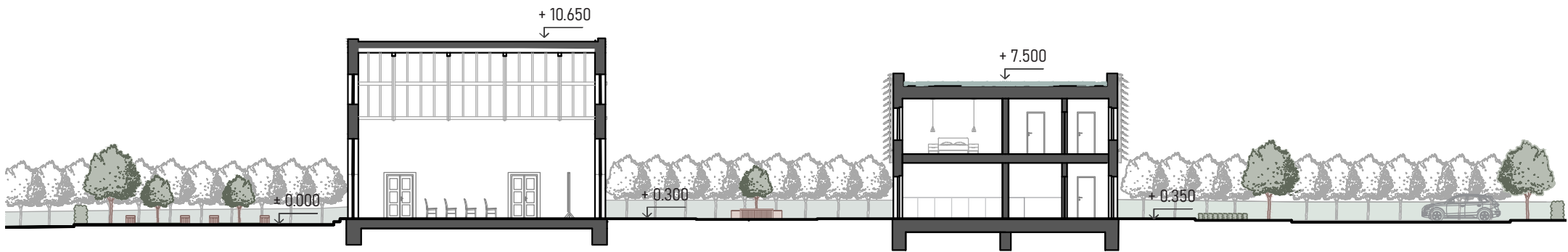
ŘEZ BB __ NÁVRH

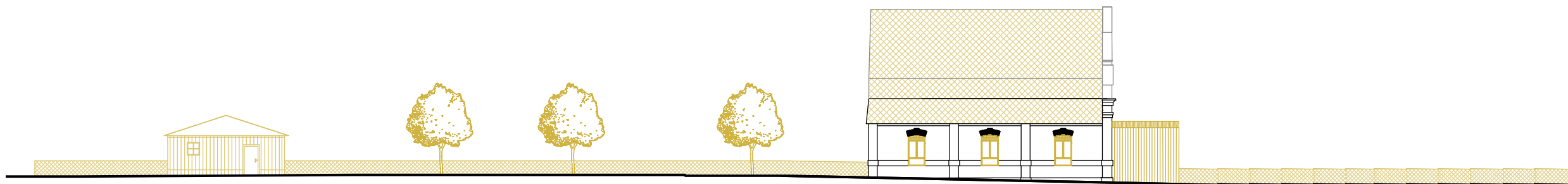
ŘEZ CC __ STÁVAJÍCÍ STAV a BOURÁNÍ

0 2.5 5 10m

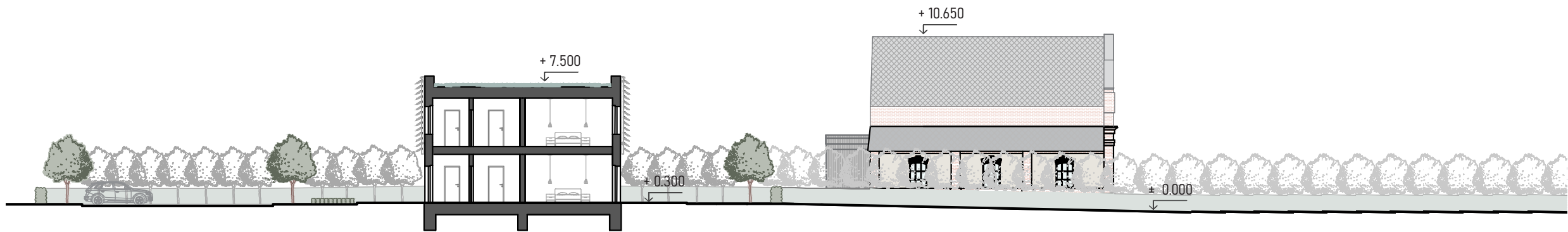
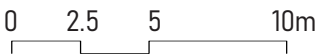

ŘEZ CC __ NÁVRH

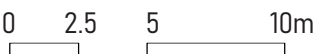
0 2.5 5 10m

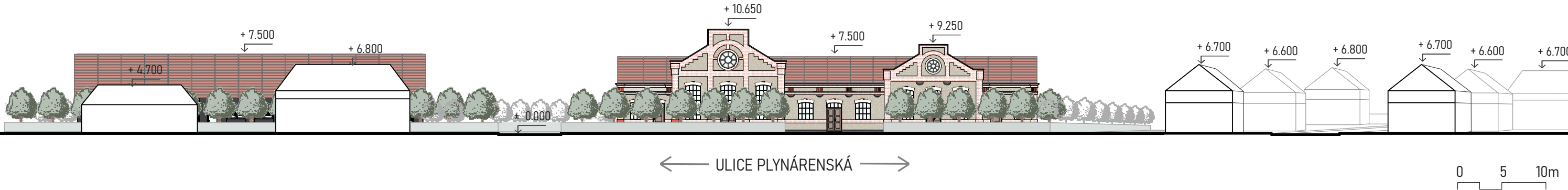
ŘEZ DD __ STÁVAJÍCÍ STAV a BOURÁNÍ

ŘEZ DD __ NÁVRH

ROZŠÍŘENÝ POHLED ULICÍ PLYNÁRENSKÁ _ ZOBRAZENÍ VÝŠKOVÝCH UROVNÍ OBJEKTŮ

Výškové úrovně v ulici Plynářská

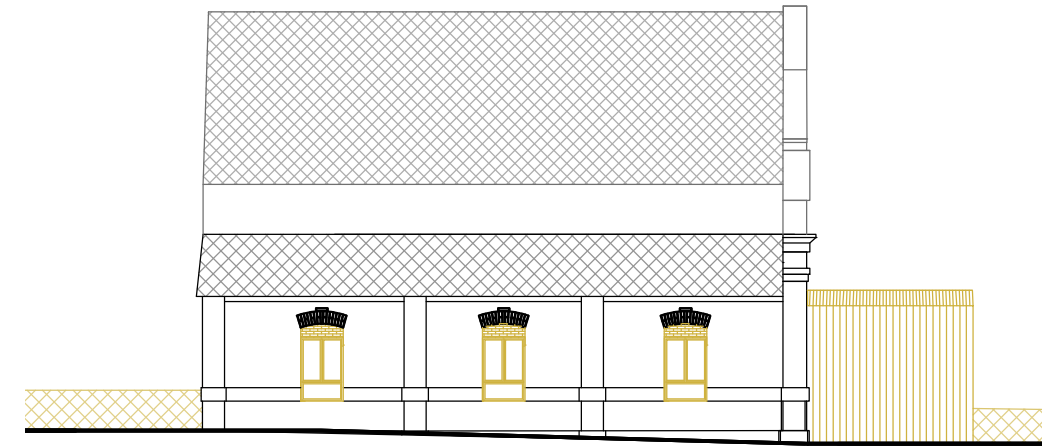
Budovy novostaveb penzionu svou výškovou úrovní nenarušují harmonický vzhled ulice Plynářská. V bezprostředním okolí se nacházejí převážně rodinné domy se zahrada-
mi, které rovněž nepřesahují dvě nadzemní podlaží. Návrh proto respektuje stávající
měřítko zástavby a přirozeně zapadá do urbanistického kontextu lokality.

POHLEDY _ KULTURNÍ CENTRUM _ BUDOVA BÝVALÉ PLYNÁRNY

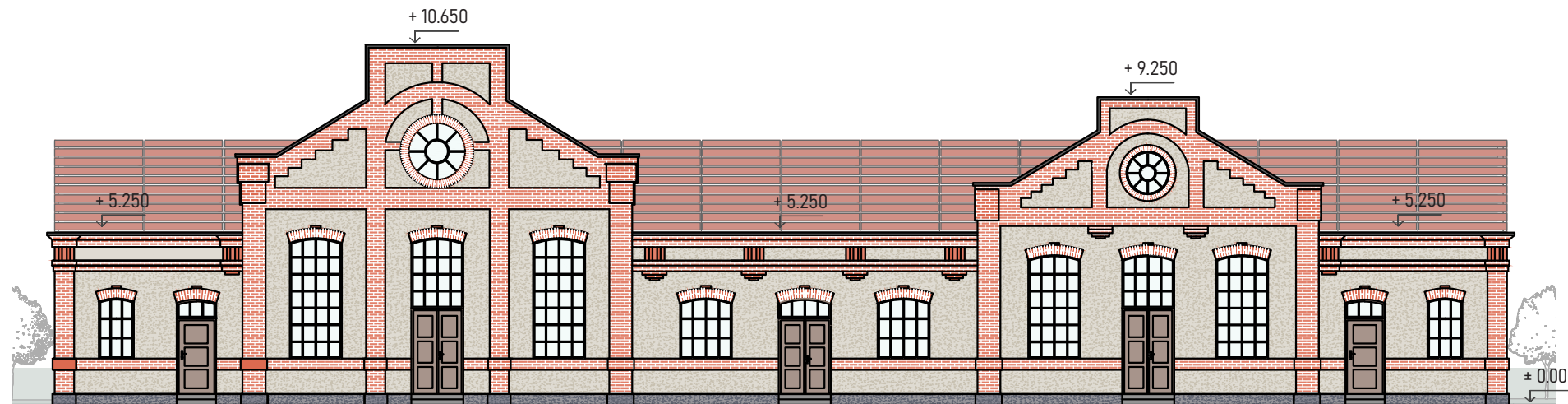

VÝCHODNÍ POHLED _ STÁVAJÍCÍ STAV a BOURÁNÍ

0 2.5 5 10m

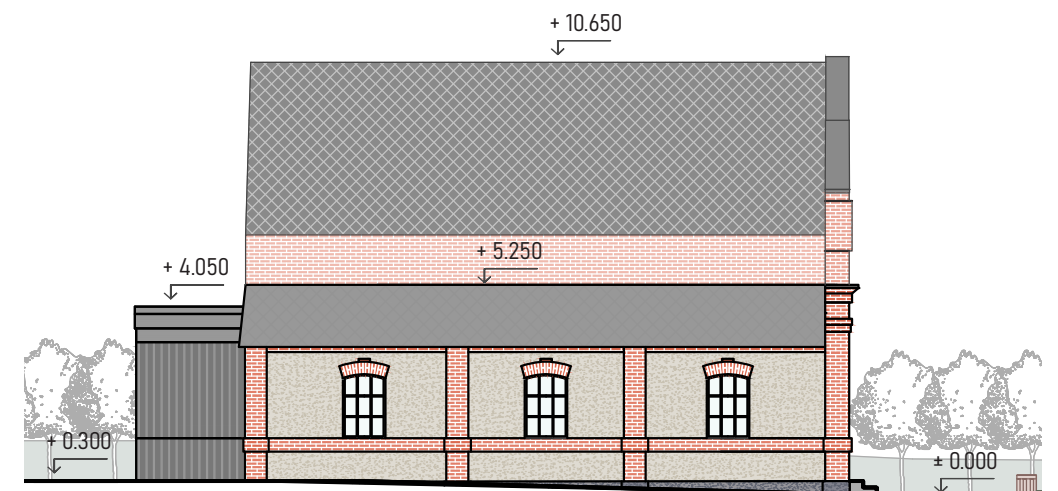

JIŽNÍ POHLED _ STÁVAJÍCÍ STAV a BOURÁNÍ

VÝCHODNÍ POHLED _ NÁVRH

0 2.5 5 10m

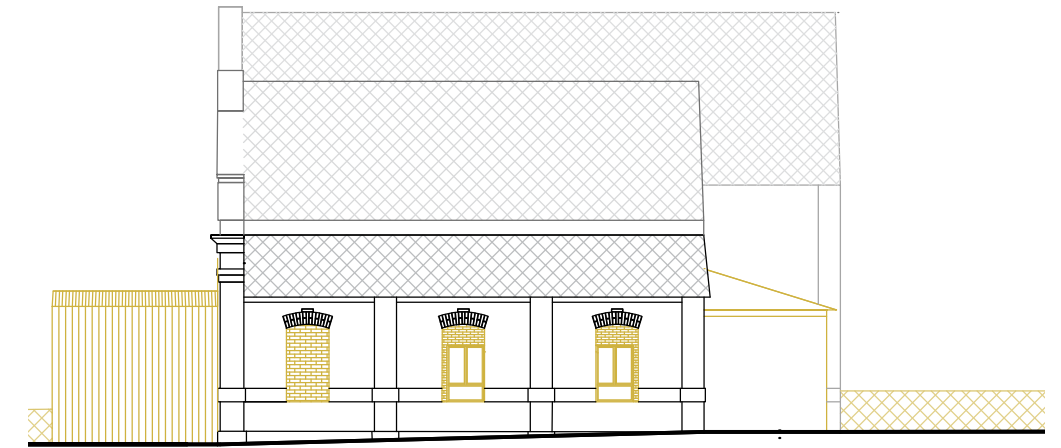
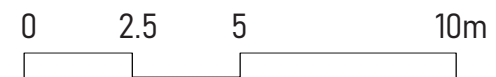

JIŽNÍ POHLED _ NÁVRH

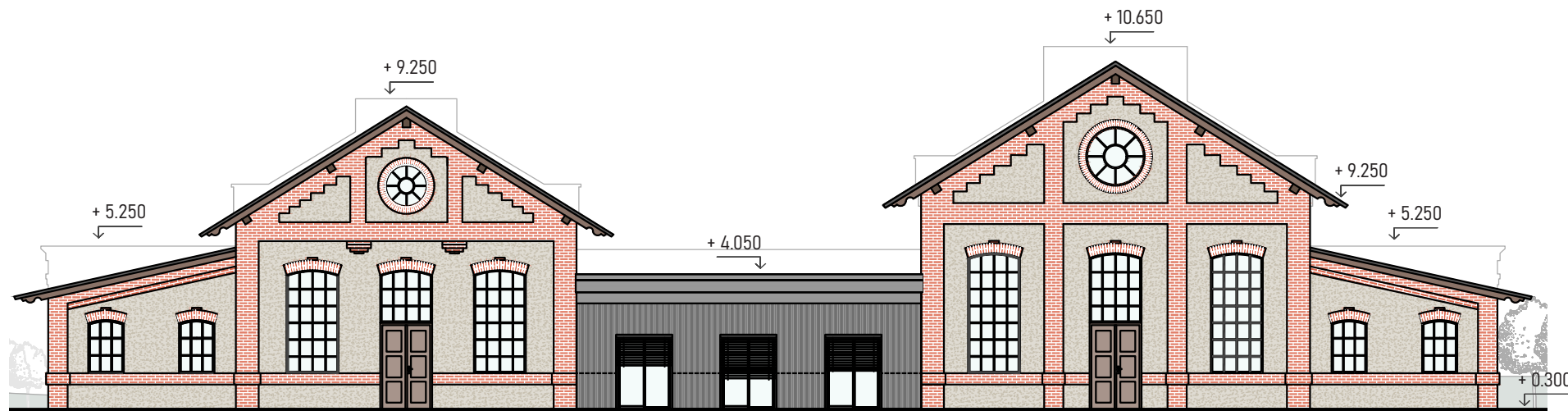
POHLEDY _ KULTURNÍ CENTRUM _ BUDOVA BÝVALÉ PLYNÁRNY

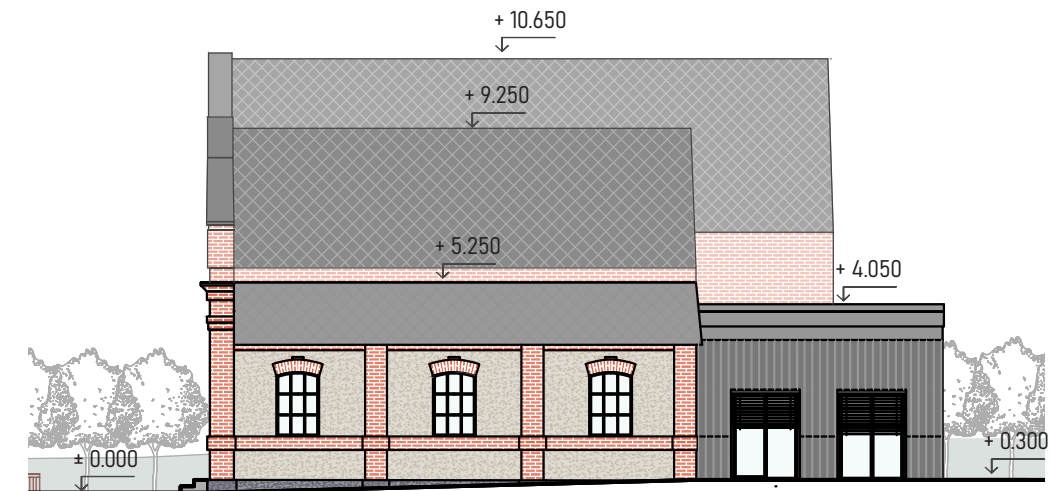
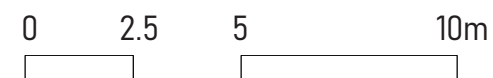
ZÁPADNÍ POHLED __ STÁVAJÍCÍ STAV a BOURÁNÍ

SEVERNÍ POHLED __ STÁVAJÍCÍ STAV a BOURÁNÍ

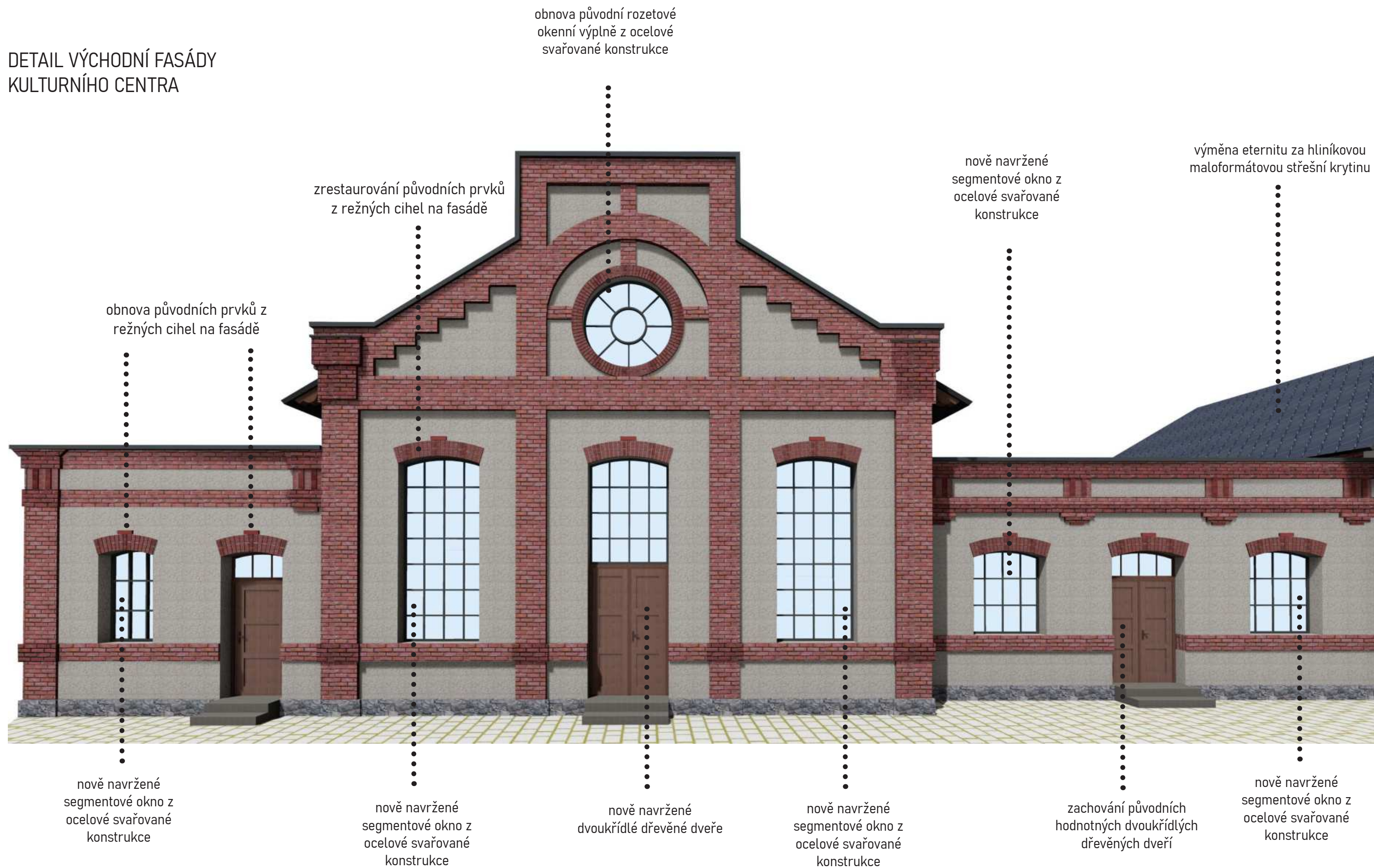

ZÁPADNÍ POHLED __ NÁVRH

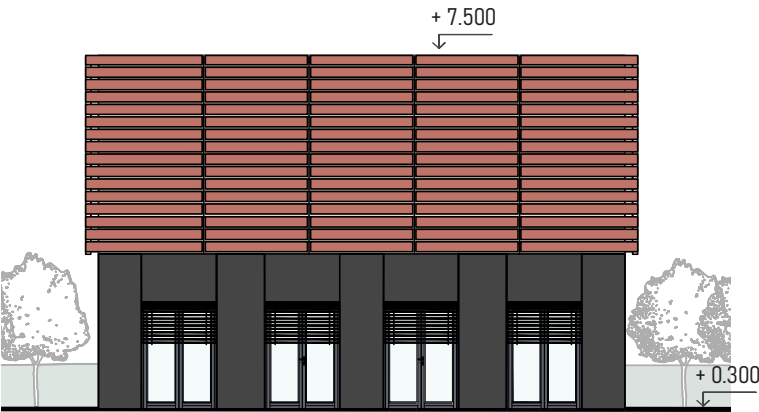

SEVERNÍ POHLED __ NÁVRH

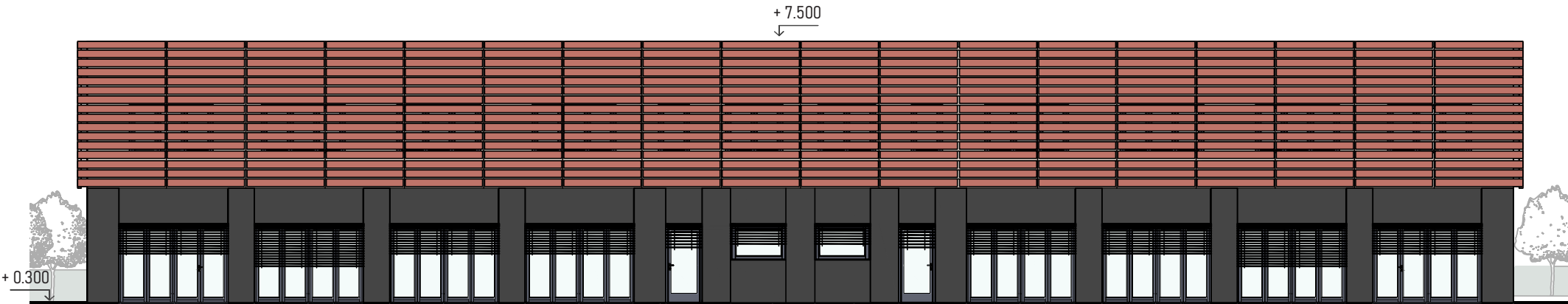
DETAIL VÝCHODNÍ FASÁDY KULTURNÍHO CENTRA

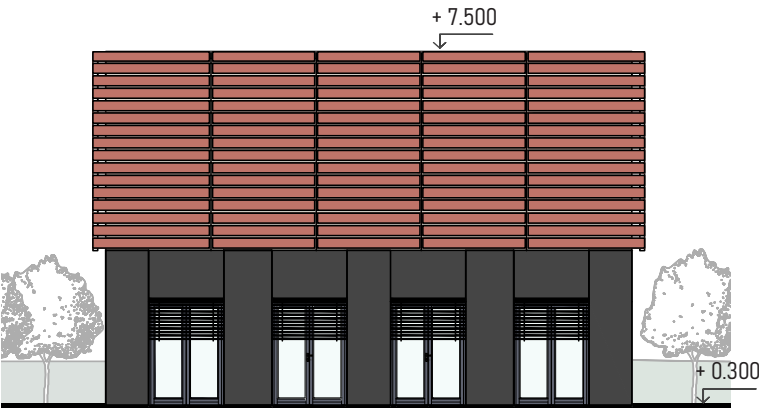
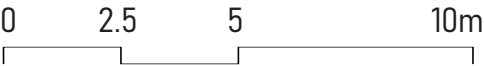
POHLEDY _ PENZION BUDOVA A

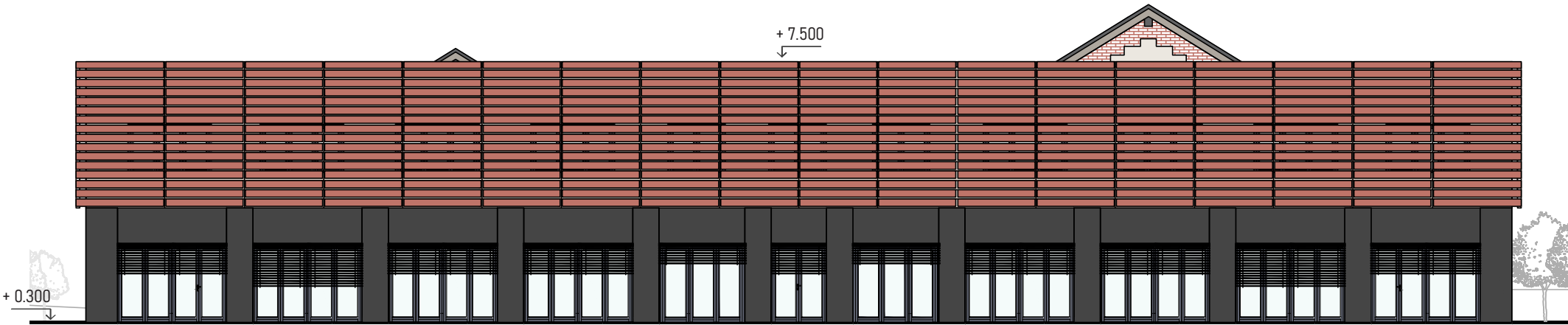
SEVERNÍ POHLED

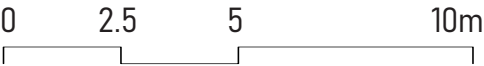
VÝCHODNÍ POHLED

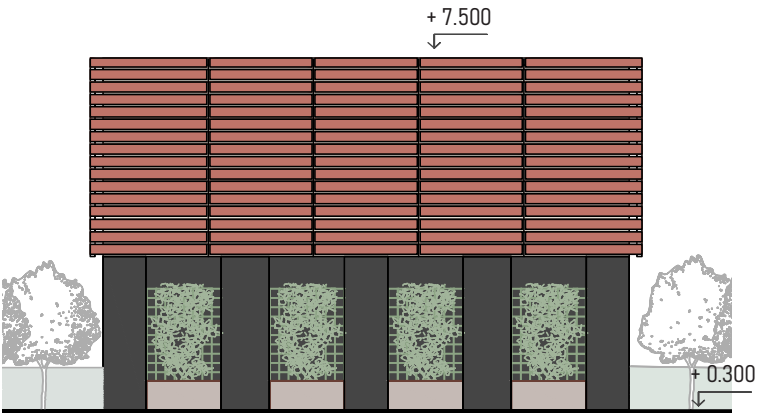
JIŽNÍ POHLED

ZÁPADNÍ POHLED

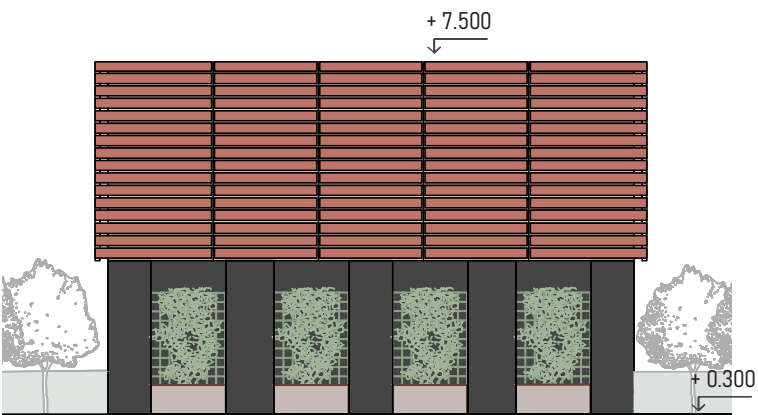
POHLEDY _ PENZION BUDOVA B

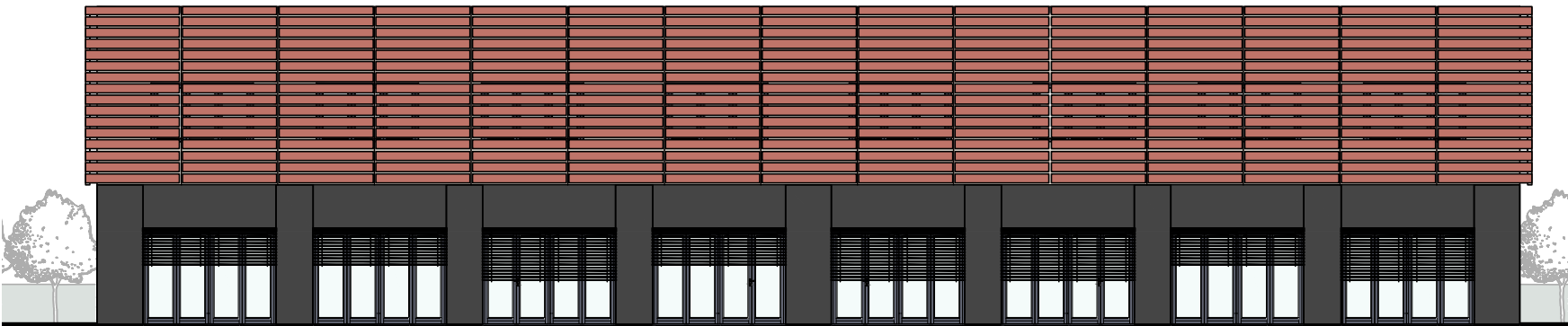
SEVERNÍ POHLED

VÝCHODNÍ POHLED

JIŽNÍ POHLED

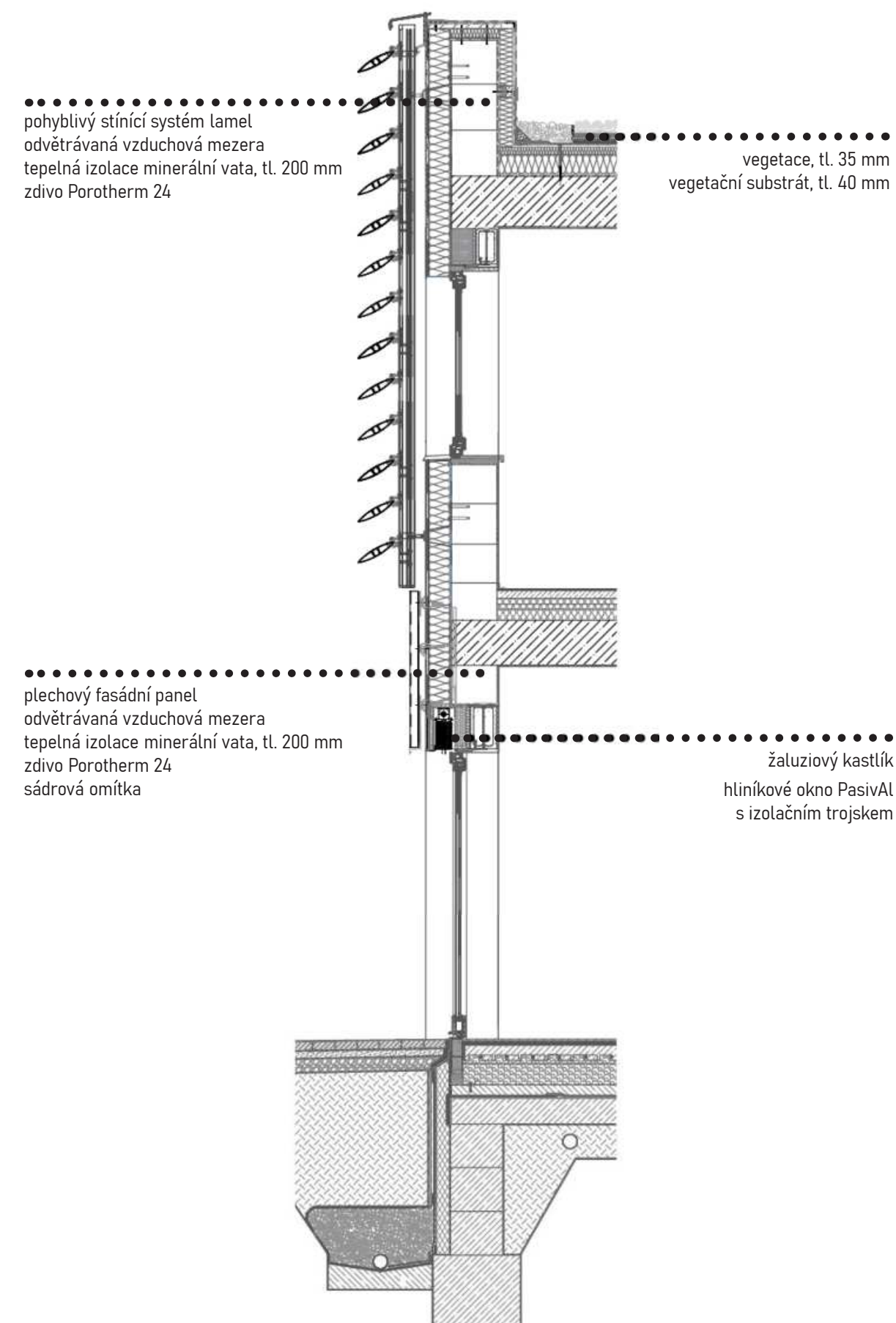

ZÁPADNÍ POHLED

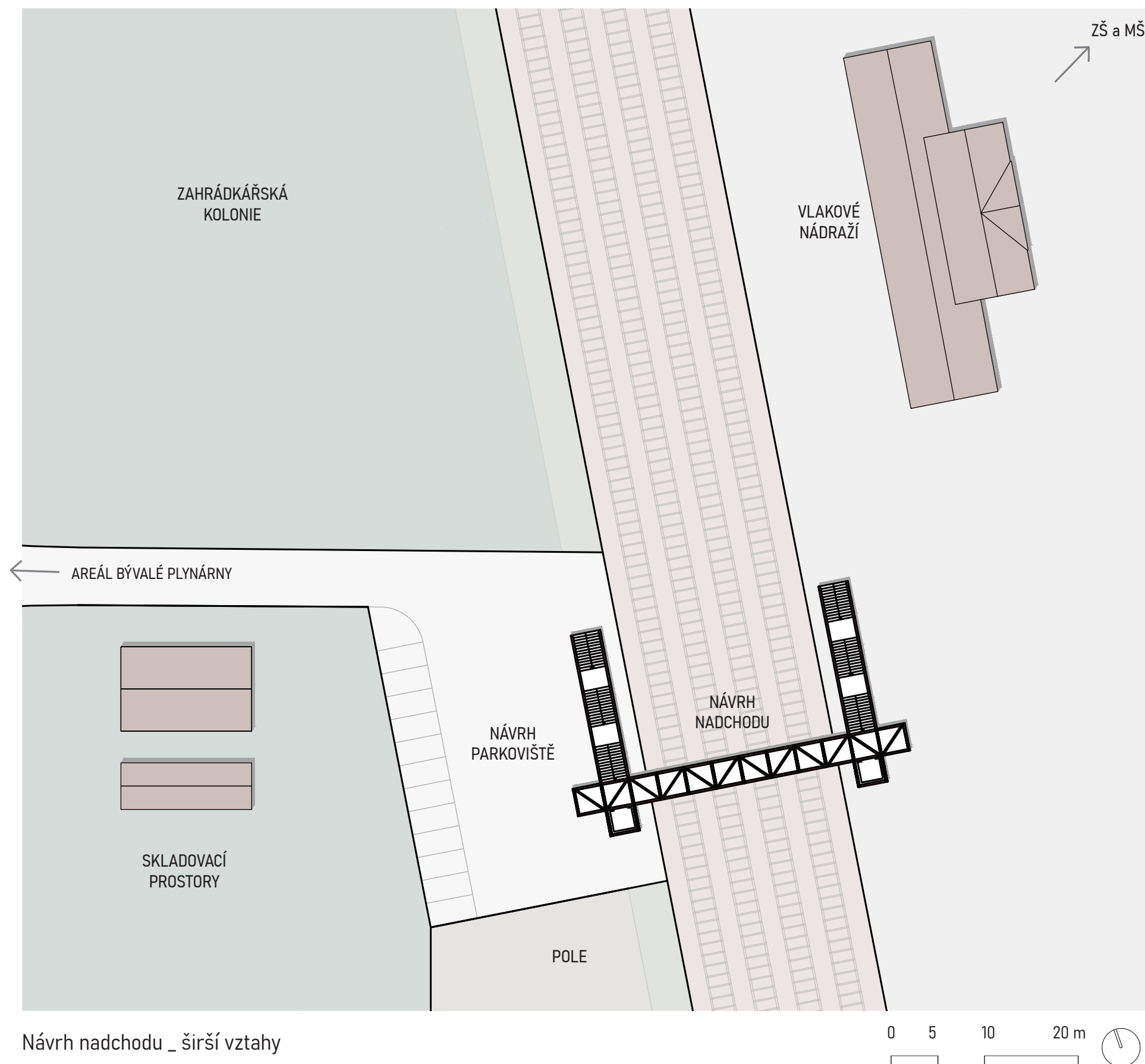

DETAIL FASÁDY PENZIONU BUDOVA A

0 1 3m

4. NÁVRH NADCHODU

Návrh nadchodu _ širší vztahy

Širší vztahy

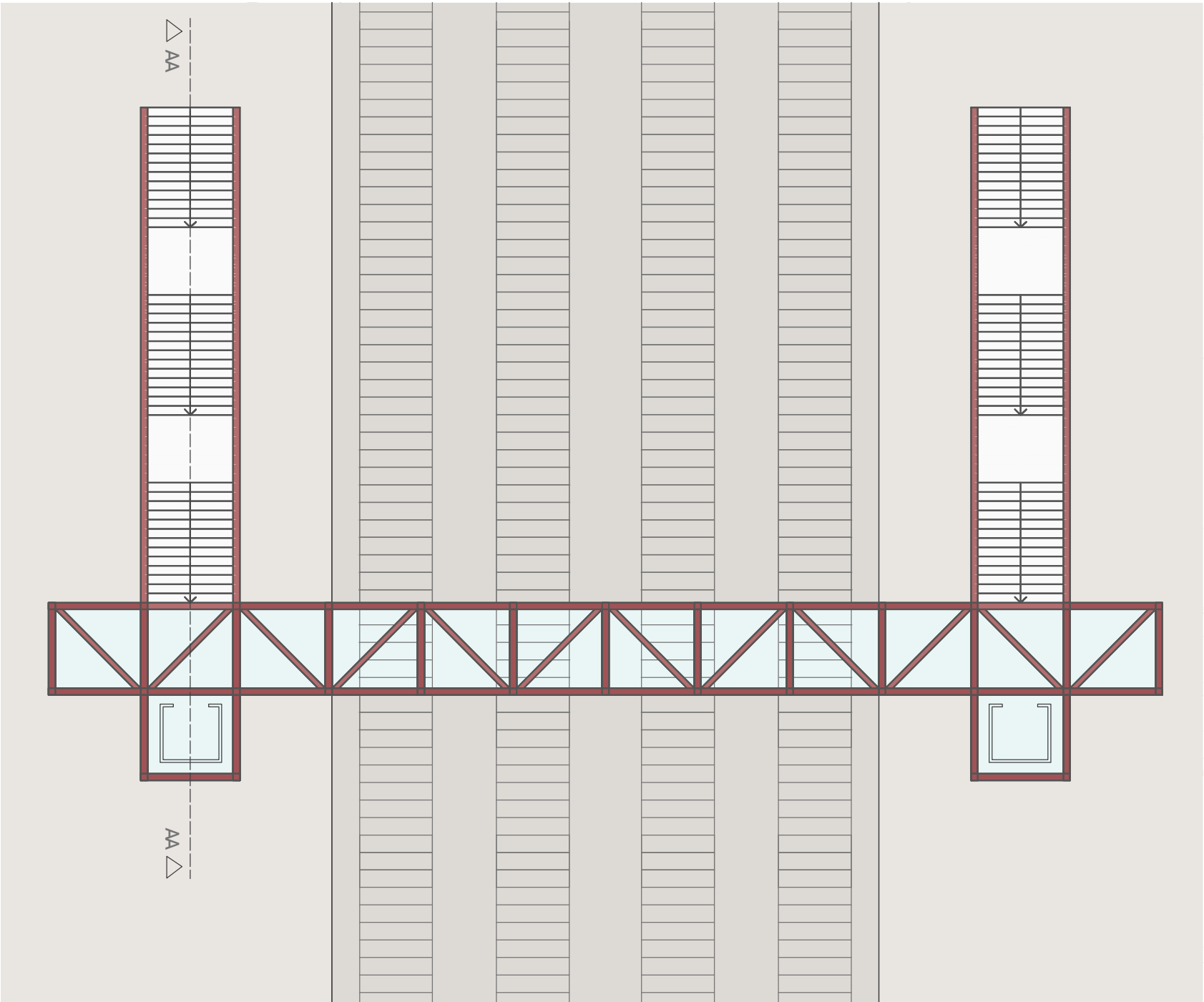
V blízkosti vlakového nádraží ve městě Králíky vzniká návrh nového nadchodu pro pěší. V tomto místě totiž dochází k častému a nebezpečnému přecházení kolejí mimo vyhrazený prostor. Tento způsob jednání vážně ohrožuje bezpečnost místních i příchozích osob. Navrhovaný nadchod má tuto situaci řešit a zajistit bezpečný, komfortní a bezbariérový přechod přes železniční trať.

Cílem projektu je nejen zvýšit bezpečnost pohybu v dané lokalitě, ale zároveň zlepšit celkovou dostupnost území a posílit funkční i prostorový význam přilehlého areálu, včetně napojení na okolní veřejnou infrastrukturu. V blízkosti se nachází základní a mateřská škola Králíky, jejíž žáci i učitelé budou moci novou lávku bezpečně a pohodlně využívat. V rámci návrhu se počítá také s vybudováním menšího parkoviště v blízkosti nástupních míst, kterélepší dopravní obslužnost

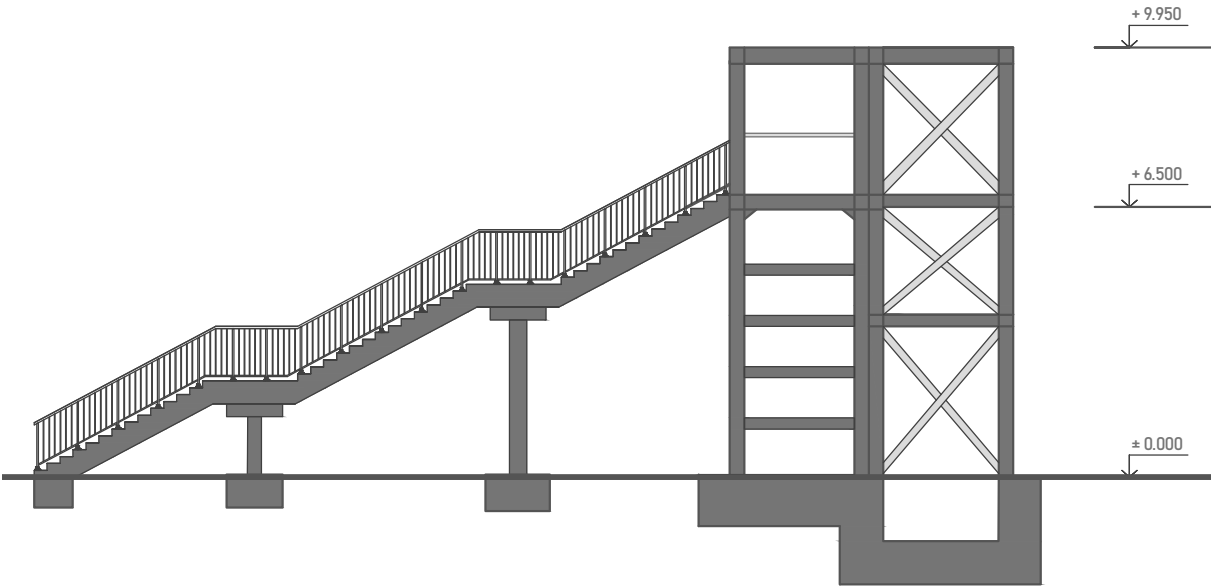
Návrh nadchodu

Nadchod je navržen jako ocelová příhradová konstrukce s modulem 3×3 metry, tvořená traverzami o tloušťce 220 mm. Konstrukce je navržena v barevném provedení totožném s barvou stínících lamel nového areálu, čímž dochází k vizuálnímu sjednocení a propojení obou architektonických prvků v prostoru. Mostní konstrukce je nesena ocelovými sloupy ve tvaru písmene I. Jeho hlavní pole dosahuje rozpětí 24 metrů. Výška mostovky je 6,5 metru nad kolejištěm. To umožní bezpečný průjezd vlaků pod lávkou bez omezení provozu. Pochozí část konstrukce je na obou koncích doplněna ocelovými schodišti. Výtahy umožňují plně bezbariérový přístup a jsou součástí vybavení. Schodiště jsou od hrany nástupiště vzdálena 3 metry, v souladu s bezpečnostními a provozními požadavky.

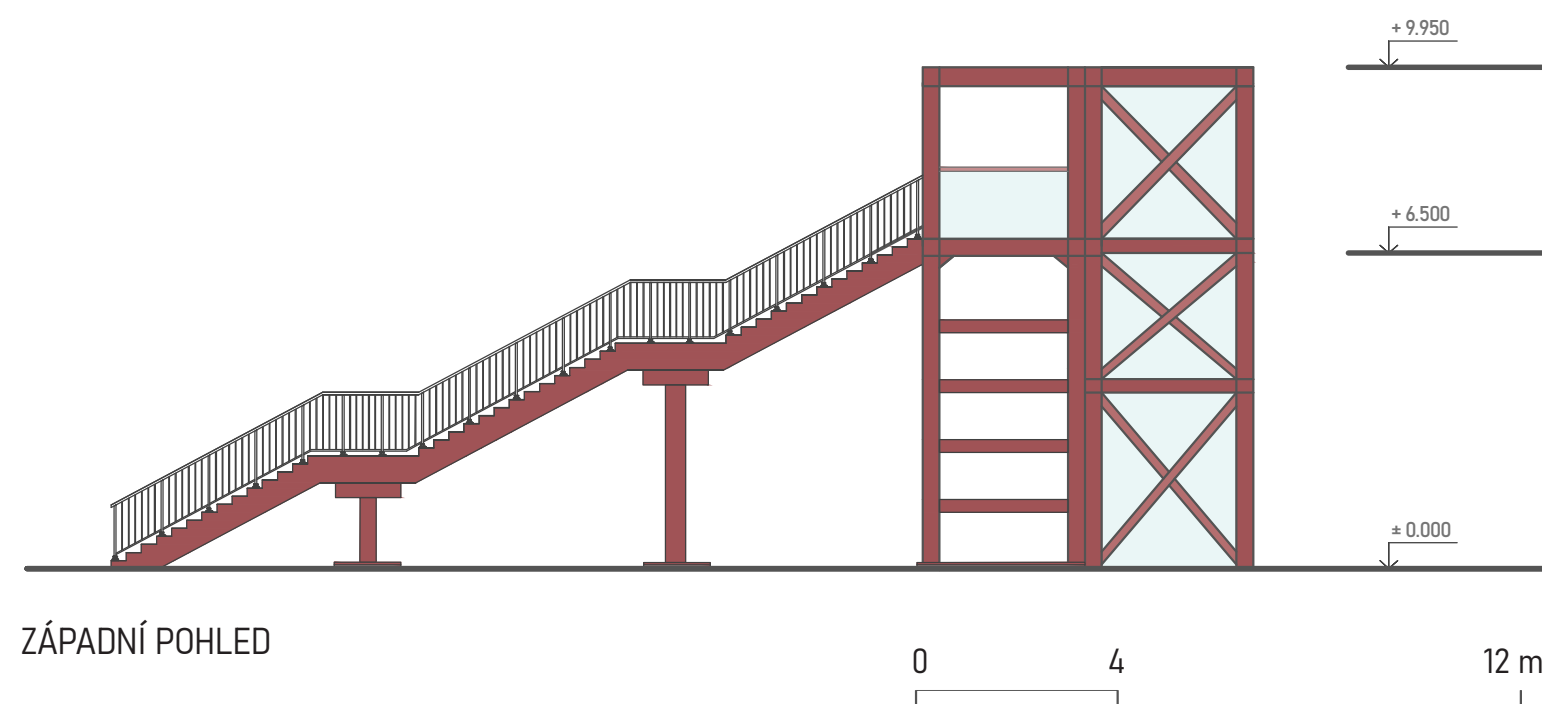
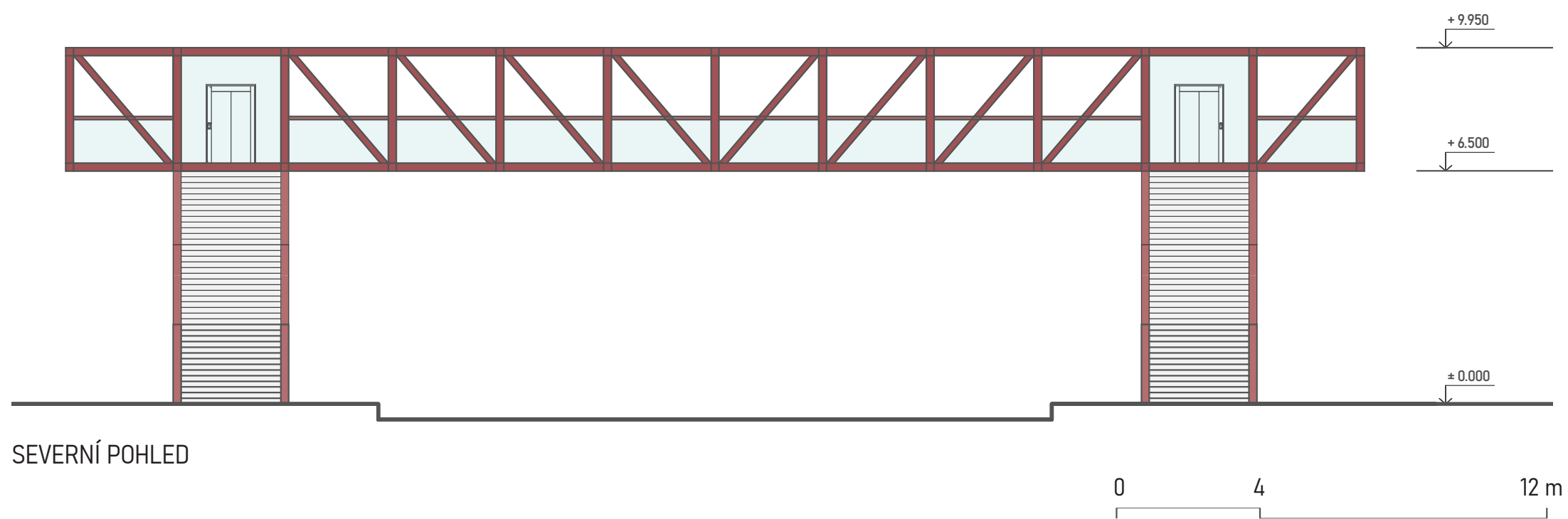
Pochozí část lávky má šířku 3 metry a její podlaha je prosklená, čímž vzniká vizuální propojení s kolejištěm pod ní. Zábradlí je navrženo z bezpečnostního tvrzeného skla o výšce 1,2 metru. Tato volba odpovídá platným bezpečnostním normám. Na obou koncích nadchodu jsou navržena výhledová místa odkud se otevírají pohledy do krajiny. Na západní straně se naskýtá výhled na nově rozvíjený areál, na východní straně pak na dominantu města Králíky – Horu Matky Boží s klášterem.

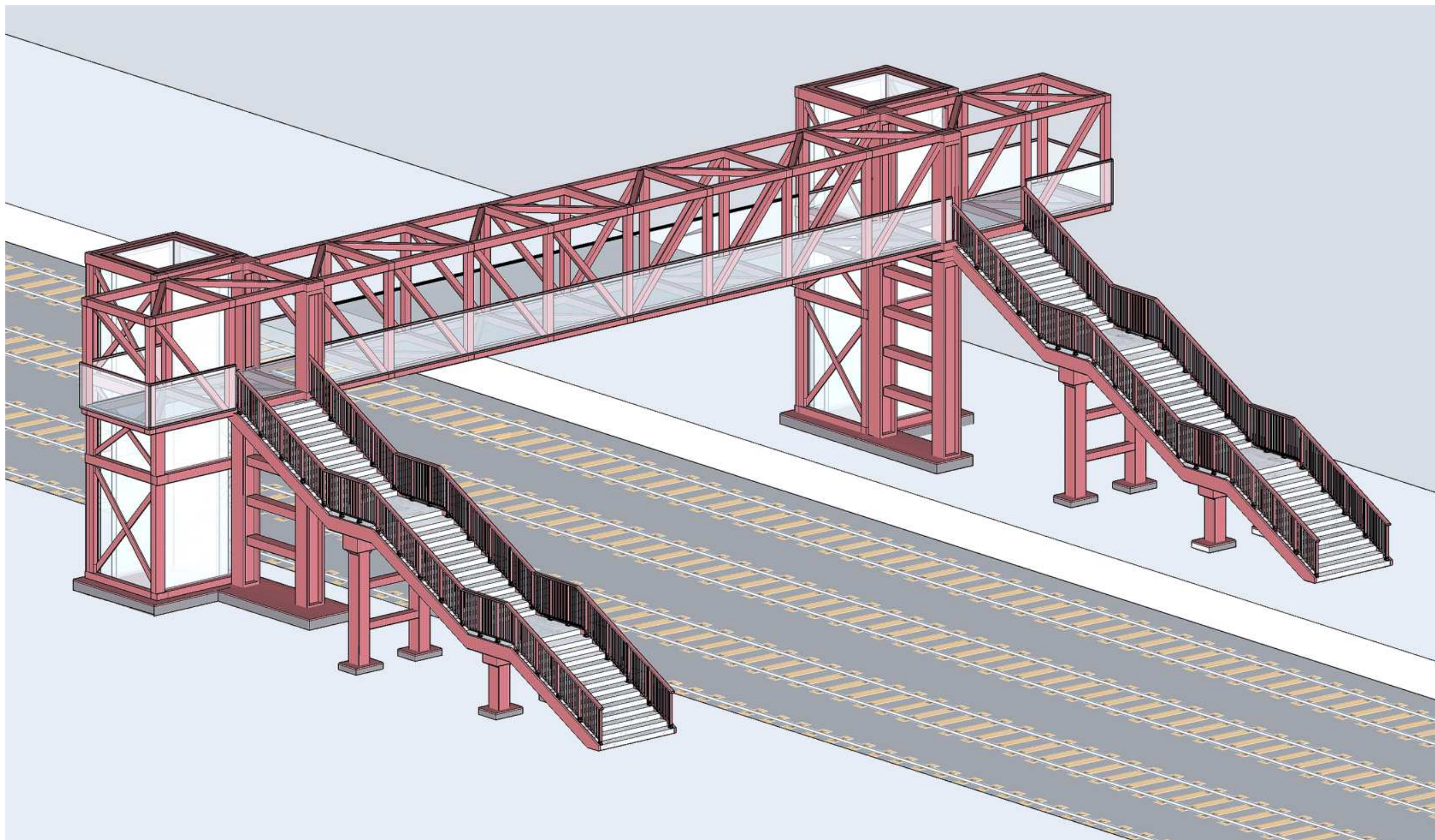

PŮDORYS NADCHODU

ŘEZ AA

AXONOMETRICKÉ ZOBRAZENÍ

5. VIZUALIZACE

REPREZENTATIVNÍ FASÁDA KULTURNÍHO CENTRA

REPREZENTATIVNÍ FASÁDA KULTURNÍHO CENTRA

INTERIÉR MULTIFUNKČNÍ MÍSTNOSTI

DĚLÍČÍ PARK MEZI KULTURNÍM CENTREM A PENZIONEM

DĚLÍČÍ PARK MEZI KULTURNÍM CENTREM A PENZIONEM

VÝHLED NA HORU MATKY BOŽÍ Z NADCHODU

ZÁVĚR

Diplomová práce ukazuje možnosti obnovy a nového využití areálu bývalé plynárny v Králíkách. Zaměřuje se na návrh nového funkčního využití, doplnění areálu novou zástavbou a dotvoření jeho celistvosti, včetně návrhu nadchodu, který zajišťuje prostorové propojení a přináší lokalitě další hodnotu.

Navržené funkční využití areálu reaguje na absenci kulturních a komunitních prostor v lokalitě – areál tak nově nabízí zázemí pro pořádání kulturních akcí a činnost místních spolků. Součástí návrhu je rovněž dostavba dvou nových objektů penzionu, které vhodně doplňují stávající občanskou vybavenost v okolí.

Všechny navržené funkce jsou vzájemně propojené a podporují společné využití areálu, avšak zároveň umožňují i samostatné fungování jednotlivých částí. Materiálové řešení nových staveb i rekonstruovaného objektu je navrženo tak, aby zachovalo jednotný architektonický výraz celého areálu.

Návrh zdůrazňuje významnost hodnotného objektu bývalé plynárny a jeho potenciál stát se hodnotnou součástí městské struktury. Jeho citlivá rekonstrukce a doplnění mohou výrazně přispět ke zkvalitnění veřejného prostoru a obohatit celé území.

ZDROJE A DOKLADOVÁ ČÁST

ZDROJE

(1) BEDNÁŘ, Jaroslav, 2001. Vývoj plynárenství v Králíkách : historie vzniku plynárny a rozvoje zásobování plynem. Hradec Králové : Východočeská plynárenská, a.s. ISBN 420-44-00546-21-6. [cit. 2025-05-25].

(2) GEBOUSKÝ, Pavel, 2023. Králícko a Orlické hory na pohlednicích Josefa Waltera. Vrchlabí: Green Mango. ISBN 978-80-86516-92-9. [cit. 2025-05-25].

(3) HLUŠIČKOV, Hana, 2001. Technické památky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku II.díl. Praha: Libri. ISBN 978-80-7277-044-6. [cit. 2025-05-25].

(4) Historické mapy, ags.cuzk.cz, Online. Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/geoprohlizec/> [cit. 2025-05-25]

(5) Aktuální mapy, ČÚŽK Geoprohlížeč, Online. Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/geoprohlizec/?extent=-760081.6186349891,-1034251.0783913485,-755985.0984419488,-1032426.8467428852>. [cit. 2025-05-25].

(6) Aktuální mapy, Mapy.cz. Online. Dostupné z: <https://mapy.cz/letecka?x=-14.8779887&y=50.0382766&z=19>. [cit. 2025-05-25].

(7) Geologické mapy. Dostupné z: <https://mapy.geology.cz/geo/> [cit. 2025-05-25].

(8) ÚZEMNÍ PLÁN KRÁLÍKY. Online. Zastupitelstvo obce Králíky, 2024. Dostupné z <https://www.kraliky.eu/uzemni-plan/ds-1313> [cit. 2025-05-25].

(9) Informace o městě Králíky. Online. Dostupné z <https://www.kraliky.eu/casti-obce/ds-1110/p1=5741> [cit. 2025-05-25].

(10) Historie města Králíky. Online. Dostupné z <https://www.kraliky.eu/historie/d-6104/p1=5742> [cit. 2025-05-25].

(11) Terraplan: Leuchtgaswerk Nauen. Online. Dostupné z <https://www.archlab.de/projekte/historisch/leuchtgaswerk-nauen/> [cit. 2025-05-25].

(12) Železniční depo Wagenhallen/Studio Brückner. Online. Dostupné z <https://www.earch.cz/architektura/clanek/v-byvalem-zeleznicnim-depu-se-tanci-tango-ve-stuttgartu-nasli-nove-vyuziti-pro-vlakove-opravny> [cit. 2025-05-25].

(13) Důl Hlubina. Online. Dostupné z <https://www.casopisstavebnictvi.cz/clanky-konveze-staveb-dolu-hlubina-v-ostrove-vitkovicich.html> [cit. 2025-05-25].

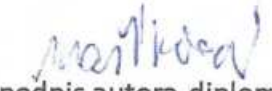
(14) Uhelný mlýn. Online. Dostupné z <https://uhelnymlyn.cz/> [cit. 2025-05-25].

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE FAKULTA ARCHITEKTURY		
AUTOR, DIPLOMANT: Bc. Veronika Maříková AR 2024/2025, LS		
NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE: (ČJ) OBNOVA A NOVÉ VYUŽITÍ PLYNÁRNY V KRÁLÍKÁCH (AJ) RESTORATION AND NEW USE OF THE GASWORKS IN KRÁLÍKY JAZYK PRÁCE: ČESKÝ		
Vedoucí práce:	prof. Ing. arch. Akad. arch. Václav Gírsa	Ústav: 15114 Ústav památkové péče
Oponent práce:	Ing. arch. Karel Kuča	
Klíčová slova (česká):	Areál bývalé plynárny, Králíky, obnova	
Anotace (česká):	Cílem této práce je revitalizace areálu bývalé plynárny v Králíkách a vložení nových funkcí do tohoto historického prostoru. Navržené využití zahrnuje ubytování v penzionu, bistro a nové kulturní centrum. Tyto funkce byly zvoleny s ohledem na potřeby místních obyvatel i návštěvníků a turistů. Návrh respektuje historické a architektonické hodnoty místa a usiluje o jejich zachování a současné oživení. Dokument je rozdělen do dvou hlavních částí. První se věnuje analýze objektu a jeho okolí, druhá část obsahuje samotný architektonický návrh.	
Anotace (anglická):	The aim of this work is to revitalise the former gasworks in Králíky and introduce new functions into this historic space. The proposed use includes accommodation in a guesthouse, a bistro and a new cultural centre. These functions were chosen with regard to the needs of local residents as well as visitors and tourists. The design respects the historical and architectural values of the site and strives to preserve and revive them. The document is divided into two main parts. The first part is devoted to the analysis of the building and its surroundings, the second part contains the architectural design itself.	

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne 25.5.2025

podpis autora-diplomanta

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

Zadání diplomové práce

Mgr. program navazující

Jméno a příjmení: Veronika Maříková

datum narození: 21. 9. 1999

akademický rok / semestr: 2024/2025 / letní semestr

studijní program: Architektura a urbanismus

ústav: 15114 Ústav památkové péče

vedoucí diplomové práce: prof. Ing. arch. Akad. arch. Václav Girsá

téma diplomové práce: Obnova a nové využití plynárny v Králíkách
viz přihláška na DP

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Areál bývalé plynárny se nachází na jižním okraji města Králíky v Pardubickém kraji. I když leží na okraji, je v docházkové vzdálenosti od centra města a má přímé napojení na hlavní vlakové nádraží. Plynárna byla postavena v roce 1906. V 60. letech 20. století byla původní činnost ukončena a areál začal sloužit jako vozovna ČSAD. Postupem času se však prováděly pouze nezbytné stavební úpravy a areál chátral. Dnes je v havarijním stavu a od roku 2010 je ve vlastnictví města a slouží jako skladovací prostory.

Cílem diplomové práce je prověřit možnosti funkčního využití areálu a citlivě obnovit dochovanou stavbu, tak aby se začlenila do okolního prostředí. Důraz by měl být dáván na zachování historických konstrukcí a památkových hodnot. Samotný návrh nové stavby/nových staveb by měl citlivě navázat na původní a zároveň by neměl mít ambice strhávat pozornost, naopak přenechává hlavní roli bývalé plynárně.

2/

Pro AU/ součástí zadání bude jasně a konkrétně specifikovaný stavební program

Návrh se bude věnovat využití celého areálu bývalé plynárny v Králíkách, dochované stavbě a jejímu okolí.

Náplní stavebního programu bude otevření objektů místním, ale i využití turismu v okolí. V objektech by tak vznikly prostory pro krátkodobé ubytování včetně veškerého potřebného zázemí. Druhá funkce by se věnovala kulturnímu využití. Jednalo by se o multifunkční prostory. Byly by nabídnuty možnosti kulturního sálu, výstavních prostor a menšího gastro zázemí (kavárna). Jednotlivé budovy a funkce by na sebe navzájem navazovaly, tak aby byl vytvořen funkční celek, který by byl propojen i s upravenými exteriéry.

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítka zpracování

Výkres širších urbanistických vztahů (1:500 – 1:25 000)

Návrhová situace (1:150 – 1:1000)

Půdorysy, řezy a pohledy dílčích objektů areálu (1:100 – 1:250)

Vybrané architektonické detaily (1:10 – 1:50)

Vizualizace exteriérové a interiérové (min. 4 záběry)

Průvodní zpráva a souhrnná technická zpráva v plném znění podle přílohy vyhlášky v platném znění z doby zpracování diplomního projektu.
(vše je součástí portfolia)

Všechny části diplomního projektu budou odevzdány v souladu s uveřejněným dokumentem o průběhu diplomové práce v letním semestru 2024/2025 a budou obsahovat všechny jím předepsané náležitosti, a to přihlášku, zadání, 2x knihu formátu A4, plachtu diplomního projektu a model (specifika dle zadání).

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

Fyzický model (1:100-1:500)

Datum a podpis studenta

30.1.2025

Datum a podpis vedoucího DP

30.1.25

Datum a podpis děkana FA ČVUT

17.2.2025

registrováno studijním oddělením dne

13.2.25 Kmy

